

**Raport  
o stanie Gminy Luzino  
za rok 2019**



## Raport o stanie Gminy Luzino za rok 2019

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 poz. 713), Wójt Gminy Luzino przedstawia raport o stanie Gminy Luzino, za rok 2019.

Gmina Luzino jest gminą wiejską, położoną w północnej części województwa pomorskiego, w centrum powiatu wejherowskiego. Gmina zajmuje obszar 111 km<sup>2</sup>, co stanowi 8,64% powierzchni powiatu wejherowskiego i 0,61% województwa pomorskiego.

Gminę tworzy 12 miejscowości, które równocześnie są sołectwami tj. Barłomino, Dąbrówka, Kębłowo, Kochanowo, Luzino, Miłwino, Robakowo, Sychowo, Tępcz, Wyszecino, Zelewo, Zielnowo. Siedzibą Gminy jest miejscowość Luzino - jedna z największych wsi o charakterze małomiasteczkowym w województwie pomorskim - będąca centrum administracyjno-usługowym. Jest również największą miejscowością Gminy z 7.646 mieszkańcami. Kolejną miejscowością jest Kębłowo - 3.210 mieszkańców, a następnie Robakowo z 1.100 mieszkańcami. Około 74% mieszkańców gminy mieszka w tych trzech sołectwach.

Gmina Luzino jest gminą o charakterze rolniczym. Najwięcej, bo aż 49,75% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Następne w kolejności grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 42,53% powierzchni Gminy. Wśród użytków rolnych największą część stanowią grunty orne, które zajmują 3.949 ha. Następne w kolejności są łąki i pastwiska i zajmują one odpowiednio 926 i 405 ha.

W strukturach gminy funkcjonują następujące jednostki budżetowe: Urząd Gminy Luzino, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Luzinie, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Lecha Bądkowskiego w Luzinie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. prof. Gerarda Labudy w Luzinie, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kębłowie, Szkoła Podstawowa im. płk Stanisława Dąbka w Sychowie, Szkoła Podstawowa im. Księdza Jana Twardowskiego, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wyszecinie, Gminne Przedszkole Publiczne w Luzinie, Żłobek „Tuptusie” w Luzinie, Gminny Ośrodek Sportu, Rekreacji i Turystyki w Luzinie oraz gminne instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury w Luzinie i Gminna Biblioteka Publiczna im. Leona Roppla w Luzinie.

W raporcie wskazano obszary ważne z punktu działalności gminy tj. mieszkańcy gminy, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, oświata i edukacja, opieka nad dziećmi do lat 3, infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, infrastruktura i transport, ochrona środowiska, gospodarka komunalna, sprawy obywatelskie, przedsiębiorcy, sprawy administracyjne, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, kultura fizyczna i sport, bezpieczeństwo publiczne, działalność inwestycyjna.

Zachęcam do zapoznania się z raportem o stanie Gminy Luzino za rok 2019 i do udziału w debacie, nad tym dokumentem.

Z poważaniem

WÓJT

inż. Jerzy Wejer

## MIESZKAŃCY GMINY.

Na terenie Gminy Luzino na 31 grudnia 2019r. zameldowanych było 15.947 osób. Strukturę mieszkańców przedstawiała poniższa tabela. Średnia gęstość zaludnienia w gminie to 143 osoby na km<sup>2</sup>.

Liczba ludności w Gminie Luzino w latach 2018-2019 (wg. stanu na 31.XII).

Liczba ludności	2018	2019
Ogółem	15.712	15.947
Do 18 r. ż.	4.286	4.313
Kobiety do 60 r. ż.	4.696	4.759
Mężczyźni do 65 r. ż.	4963	5.203
Kobiety po 60 r. ż.	1.090	1.129
Mężczyźni po 65 r. ż.	677	543

Liczba ludności w poszczególnych sołectwach w latach 2018-2019 (wg. stanu na 31 XII).

Liczba ludności ogółem	2018	2019
Barłomino	671	671
Dąbrówka	463	469
Kębłowo	3.072	3.210
Kochanowo	493	510
Luzino	7.646	7.646
Milwino	536	537
Robakowo	1.065	1.100
Sychowo	359	374
Tępcz	272	274
Wyszecino	537	546
Zelewó	532	538
Zielnowo	66	72

Liczba urodzeń i liczba zgonów w latach 2018-2019 (wg. stanu na 31.XII).

Liczba urodzeń	2018	2019	Liczba zgonów	2018	2019
Ogółem	257	270	Ogółem	89	122
Płeć żeńska	124	137	Płeć żeńska	47	49
Płeć męska	133	133	Płeć męska	42	73

Liczba ludności w 2019 r. w stosunku do roku 2018 zwiększyła się o 235 osób. Największy przyrost mieszkańców odnotowano w miejscowości Kębłowo (+138) i Robakowo (+35), natomiast w miejscowościach: Luzino i Barłomino stan ludności utrzymał się na poziomie roku 2018.

W Gminie Luzino występuje korzystna sytuacja związana ze strukturą ludności wg ekonomicznych grup wieku. Bardzo duży odsetek – 27,05% stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (na poziomie roku 2018), 62,47% (wzrost o 1% w stosunku do roku 2018) w wieku produkcyjnym, a jedynie 10,48% to osoby w wieku poprodukcyjnym, spadek w stosunku do roku ubiegłego o 0,77%.

W roku 2019 w Gminie Luzino występuje, biorąc pod uwagę wiek produkcyjny, przewaga ilości mężczyzn nad kobietami (+444), natomiast w wieku poprodukcyjnym jest odwrotnie – występuje znaczna przewaga kobiet nad mężczyznami (+586). W stosunku do 2018r. liczba urodzeń, jak też i zgonów wzrosła. Urodzeń było więcej o 13 i dotyczą one płci żeńskiej, bowiem w roku 2019 odnotowano taką samą liczbę urodzeń płci męskiej jak i w roku 2018. Natomiast zgonów, w roku 2019 było o 33 więcej, niż w roku ubiegłym, w tym 31 dotyczyło płci męskiej (59,84%).

## **POMOC SPOŁECZNA.**

Pomoc społeczna w gminie była realizowana przez gminną jednostkę budżetową, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Luzinie przy ul. Młyńskiej 7.

W ramach realizacji zadań własnych i obowiązkowych gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął w 2019r. różnorodną formą pomocy 360 rodzin, 1.707 osób, co stanowi około 10,70% ogółu mieszkańców gminy.

W sprawach świadczeń pomocy społecznej wydano łącznie 920 decyzji.

Pomocą w 2019r., w formie zasiłków celowych objęto 182 rodziny, zasiłków okresowych 74 rodziny, a zasiłków stałych 75 osób. W zakresie usług opiekuńczych pomocą objęto 15 osób, w tym 2 osoby, na rzecz których świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Były to osoby samotne, które wymagały pomocy osób drugich, a były jej pozbawione. W domach pomocy społecznej przebywało 20 osób, obłożnie chorych, którym gmina ani rodzina nie mogła zapewnić całodobowej opieki.

**W zakresie dożywiania, w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2022”** udzielano pomocy w formie bezpłatnego posiłku na rzecz 272 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym. Udzielono również pomocy finansowej w postaci świadczenia pieniężnego na zakup żywności dla 100 rodzin, a liczba osób, w tych rodzinach wynosiła 376.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kaszubskim Towarzystwem Społeczno – Kulturalnym podpisali ze Związkiem Stowarzyszeń Bank Żywności w Trójmieście, umowę na rozdysponowanie wśród osób potrzebujących, wskazanych przez ośrodek pomocy, artykułów rolno – spożywczych. Pomocy żywnościowej udzielono 639 osobom.

Kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2019r. wynosiło 528,00zł na osobę, w rodzinie, a do świadczeń z rządowego programu dożywiania na lata 2014 – 2022 – 792,00zł.

**W ramach „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Luzino, na lata 2018 – 2020”,** przyjętego uchwałą nr XXXVII/424/2017 z dnia 28 grudnia 2017r. wszczęto procedurę niebieskiej karty w 28 (23 – w 2018r.) przypadkach w sprawach przemocy w rodzinie. W ramach prowadzonych postępowań wobec 2 rodzin zakończono procedurę, w związku ze stwierdzeniem braku zasadności jej prowadzenia, natomiast wobec 24 rodzin z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy. Wsparcia udzielono 89 osobom. Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2019 odbył 5 posiedzeń, natomiast grupa robocza działająca w ramach zespołu 79. Osoby objęte procedurą niebieskiej karty, miały zapewnioną bezpłatną pomoc w formie poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Realizując „Gminny program wspierania Rodziny w Gminie Luzino na lata 2018 – 2020”, przyjęty uchwałą nr XXXVII/425/2017 z 28 grudnia 2017r., współfinansowano pobyt 14 – ga dzieci z terenu gminy, umieszczonych w rodzinach zastępczych. Program ma na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktykę środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. W ramach pieczy zastępczej w 2019r. wsparciem psychologicznym objęto 74 osoby, w tym 18 dzieci. Natomiast wsparciem, asystenta rodziny, objęto 26 rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w których wychowywało się 87 dzieci. Gmina przystąpiła do programu Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej - „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”.

W ramach realizacji zadań zleconych w 2019r. przyjęto 1.557 (1.487 – w 2018r.) wniosków dotyczących świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Średnio w poszczególnych miesiącach wypłacano świadczenia rodzinne dla 1.784 świadczeniobiorców. W sprawach świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych wydano 2.005 decyzji administracyjnych.

Rodzaj i ilość udzielonych świadczeń, przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	
	2018	2019
Zasiłki rodzinne	23.363	21.897
Dodatki do zasiłków rodzinnych	11.892	11.700
Świadczenie rodzinne ustalone na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (złotówka za złotówkę)	3.341	2.677
Świadczenia opiekuńcze	11.057	11.297
Świadczenie rodzicielskie	1093	897
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	218	188
Ubezpieczenie społeczne dla zasiłkobiorców uprawnionych	1.634	1.869

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią system wsparcia środkami finansowymi z budżetu państwa, dla osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu. Prawo do tych świadczeń posiadają rodziny, w których dochód na osobę nie przekraczał do końca września 2019r. kwoty 725,00zł, a od 1 października 2019r. – 800,00zł. W 2019r. skorzystało z tej formy pomocy 91 (109 – w 2018r.) kobiet i 11 (9 – w 2018r.) mężczyzn, na utrzymaniu których pozostawało 129 (138) dzieci. Wydatkowana na ten cel została kwota 614.880,00zł. Na dzień 31 grudnia 2019r. zadłużenie dłużników alimentacyjnych w stosunku do Gminy Luzino wynosi 1.782.813,83zł z funduszu alimentacyjnego oraz 239.536,53zł z tytułu zaliczki alimentacyjnej. Zaległość dotyczy 168 (164 – w 2018r.) dłużników alimentacyjnych, wysokość najwyższego zadłużenia to kwota 162.736,60zł (163.339,60zł – w 2018r.), a przeciętne zadłużenie waha się w granicach od 20.000 – 30.000zł (15.000 – 20.000zł w 2018r.).

Ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 96 osób, w tym 54, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne oraz 42 osoby, które pobierały świadczenia dla opiekunów i kwalifikowały się do ubezpieczenia, w związku ze spełnieniem warunków zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, w roku 2019 wypłacono 6 jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały

w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Koszt realizacji świadczeń wraz z kosztami obsługi wyniósł 24.742,26zł. Zadanie było realizowane ze środków rządowych.

W roku 2019 wpłynęły 2.782 (2.064 – w 2018r.) wnioski unikatowe o ustalenie prawa do **świadczenia wychowawczego** tzw. „500+”, z czego 2.661 rozpatrzonych zostało pozytywnie. Świadczeniem wychowawczym w omawianym okresie objętych było 4.431 (3.268 – w 2018r.) dzieci w gminie.

Jednorazowym **świadczeniem „Dobry Start”** – w wysokości 300,00zł na dziecko rozpoczynające rok szkolny, objętych zostało 2.920 (2.830 – w 2018r.) dzieci, a wniosków wpłynęło 1.859 (1.809 – w 2018r.).

W sprawach dodatku mieszkaniowego wydano 68 decyzji administracyjnych przyznających prawo do tego dodatku, a w zakresie dodatku energetycznego, 4 decyzje.

Wpłynęły 553 wnioski o przyznanie **Karty Dużej Rodziny**. Wydano 71 kart rodzinom wielodzietnym, które po raz pierwszy złożyły wnioski oraz 382 karty dla rodzin wielodzietnych, składających się wyłącznie z rodziców.

W ramach zawartego porozumienia pomiędzy Starostą Wejherowskim, a Wójtem Gminy Luzino w sprawie organizacji **prac społecznie użytecznych**, zatrudnieniem w jednostkach organizacyjnych gminy, objęto 14 osób. Celem organizacji prac społecznie użytecznych jest aktywizowanie osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej. Zatrudnienie realizowane jest 10 godzin tygodniowo, 40 miesięcznie. Koszty zatrudnienia ponoszą, 60% Starosta Wejherowski, 40 % Wójt Gminy w minimalnej wysokości świadczenia, przysługującego uczestnikowi. W oparciu o uchwałę nr XLVI/540/2018 z 30 sierpnia 2018r. Rady Gminy Luzino w sprawie przyjęcia „Planu potrzeb Gminy Luzino w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na rok 2019” zorganizowano 12 miejsc pracy w jednostkach organizacyjnych gminy, dla osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, a wytypowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Opieka wytchnieniowa – edycja 2019”**, współfinansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych. Z programu skorzystało 3 opiekunów. Opieka wytchnieniowa to wsparcie skierowane do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem konieczności stałej, długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, niekorzystających z innych form usług. Na realizację zadania podpisana została umowa z Wojewodą Pomorskim, określająca w szczególności wysokość dofinansowania zadania, która nie może przekroczyć 80% całości kosztów.

**Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy w Luzinie** w roku 2019, przedstawiała się następująco: 6 pracowników socjalnych (terenowych), 4 pracowników merytorycznych obsługujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne, 1 pracownik merytoryczny obsługujący świadczenie „Dobry Start”, 2 pracowników merytorycznych obsługujących świadczenia z pomocy społecznej, 1 pracownik obsługujący kancelarię ośrodka pomocy, 2 pracowników obsługujących świadczenia wychowawcze, 2 asystentów rodziny, 1 pracownik ds. finansowo-księgowych, 1 pracownik ds. finansowo-księgowych i kadr, główny księgowy, dyrektor ośrodka, zastępca dyrektora ośrodka, ½ etatu sprzątaczkki. W ramach umowy zlecenia zatrudnieni byli: psycholog, radca prawny, informatyk, kierowca, inspektor ochrony danych, goniec. Łącznie 23 i ½ etatu oraz 6 osób na umowę zlecenie.

## OCHRONA ZDROWIA.

Na terenie gminy funkcjonował **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia Piotr Pelcer** z siedzibą w Luzinie oraz filią w Kębłowie.

Świadczenia medyczne realizowane były w ramach podpisanego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Ośrodek zdrowia świadczył usługi medyczne w następujących rodzajach: podstawowej opiece medycznej, ambulatoryjnej opiece specjalistycznej – poradnia ginekologiczna oraz poradnia neurologiczna, rehabilitacji ambulatoryjnej z gabinetami rehabilitacji, transportu sanitarnego. W strukturach zakładu funkcjonowały: pracownia rentgenowska, pracownia elektroneurografii do badań przewodzenia nerwowego oraz gabinet USG z dwoma aparatami, a także punkt pobierania krwi i materiałów biologicznych do badań.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej zatrudnionych było 2 lekarzy rodzinnych, 3 pediatrów, 3 internistów, 1 lekarz medycyny ogólnej, 11 pielęgniarek, 2 położne i ratownik medyczny. Ambulatoryjna opieka specjalistyczna była realizowana przez 3 ginekologów, 2 specjalistów neurologii. Gabinety rehabilitacji obsługiwało 5 rehabilitantów.

W soboty pełnione były dyżury pielęgniarsko – lekarskie w godzinach od 9.00 do 12.00.

Komercyjnie w ośrodku zdrowia przyjmował ortopeda, okulista i lekarz medycyny pracy.

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna zapewniona była przez Szpital Specjalistyczny im. Floriana Ceynowy w Wejherowie.

Opiekę stomatologiczną na terenie gminy świadczyły gabinety stomatologiczne w Luzinie (2) oraz w Kębłowie (1).

W szkołach podstawowych nr 1 i 2 w Luzinie, w Kębłowie i Sychowie funkcjonowały gabinety medycyny szkolnej, obsługiwane przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia Piotr Pelcer w Luzinie.

Ponadto w Szkole Podstawowej nr 1 w Luzinie funkcjonuje gabinet stomatologiczny, obsługiwany przez NZOZ Centrum Stomatologiczne w Luzinie.

Ośrodek zdrowia, w 2019r., realizował dla mieszkańców (określonych grup), program profilaktyczny, finansowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie profilaktyki chorób krążenia oraz program profilaktyczny finansowany przez gminę w zakresie „Programu przeciwdziałania rakowi szyjki macicy w gminie na lata 2015 – 2019”. Program jest realizowany od roku 2010r. W ramach programu prowadzona jest akcja informacyjna, dotycząca profilaktyki raka szyjki macicy, badania w tym zakresie oraz podanie określonych dawek szczepionki. W roku 2019 programem objętych było 89 dziewcząt z rocznika 2006. Do programu nie przystąpiło 10 dziewcząt. Cykl szczepień w roku 2019 obejmował dwukrotne podanie szczepionki HPV w określonym czasie. Pierwsza dawka została podana w roku 2019, a druga z przyczyn niezależnych (brak szczepionek na rynku) została podana do końca kwietnia 2020r.

Mieszkańcy zwracali uwagę na utrudniony dostęp do lekarzy pierwszego kontaktu oraz do lekarza specjalisty – neurologa. Przed ośrodkiem zdrowia, od wczesnych godzin, ustawiają się kolejki w celu rejestracji do lekarza pierwszego kontaktu. Podobna sytuacja jest z rejestracją do lekarza neurologa, do którego rejestracja prowadzona jest w określonym czasie i z uwagi na określony limit nie wszyscy mogą skorzystać z bezpłatnych usług neurologa. Mieszkańcy zwracają również uwagę na długi okres oczekiwania na badania USG oraz na zabiegi rehabilitacyjne. Budynek, w którym funkcjonuje ośrodek zdrowia w Luzinie, stanowi mienie komunalne gminy.

Gmina w roku 2019 przekazała dotacje w kwocie 5.000,00zł jako dofinansowanie na modernizację Oddziału Urologii Szpitala Specjalistycznego im. Floriana Ceynowy w Wejherowie, działającego w ramach Zakładu Leczniczego – Szpitala Pomorskie Sp. z o.o. w Gdyni, a w roku 2018, dotację w kwocie również 5.000,00zł na dofinansowanie zakupu aparatu ultrasonograficznego dla potrzeb oddziału Chirurgii Ogólnej i Onkologicznej szpitala w Wejherowie.

W ramach „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w Gminie Luzino na 2019 rok”, w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi organizowano zajęcia sportowe z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży (Kaszubskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne Luzino), dofinansowano wyjazd wakacyjny z elementami profilaktyki dla dzieci (Parafia św. Wawrzyńca w Luzinie), udzielano konsultacji dla osób uzależnionych i współuzależnionych (Klub Abstynenta Luzino), realizowano ponadpodstawową pomoc terapeutyczną (Stowarzyszenie Gmin Powiatu Wejherowskiego na rzecz wspólnego Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Zdrowa Rodzina” Wejherowo).

Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w roku 2018, przyjęła 30 nowych zgłoszeń o pomoc w leczeniu uzależnienia. Na rozmowy interwencyjno – motywacyjne wezwano 85 osób, z tego wstawiły się 43 osoby. Do sądu skierowano 13 wniosków w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Skierowano 25 osób na badanie przez biegłych psychologa i psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osoby badanej. Przebadanych zostało 19 osób. Prowadzono działania profilaktyczne względem dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Spotkania, warsztaty obejmowały takie tematy jak uzależnienia od alkoholu, papierosów i innych używek, od telefonu, komputera i internetu, agresji i przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, a także kontroli nad złością. Gmina brała udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy umysł 2019”. Zorganizowano również szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych, w którym uczestniczyło 17 osób. Zakupiono materiały dydaktyczne dla szkół oraz sfinansowano ich udział w spektaklach profilaktycznych.

## OŚWIATA I EDUKACJA.

W roku 2019 na terenie Gminy Luzino funkcjonowało siedem placówek oświatowych, będących jednostkami budżetowymi Gminy, w tym: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Lecha Bądkowskiego w Luzinie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. prof. Gerarda Labudy w Luzinie, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kębłowie, Szkoła Podstawowa im. płk. Stanisława Dąbka w Sychowie, Szkoła Podstawowa im. Księdza Jana Twardowskiego w Barłominie, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Wyszecinie, Gminne Przedszkole Publiczne w Luzinie. Do końca roku szkolnego 2018/2019 w ramach Szkoły Podstawowej nr 2 funkcjonowały wygaszane oddziały klas gimnazjalnych.

Do szkół podstawowych: nr 1 w Luzinie, w Kębłowie, w Sychowie, Barłominie i Wyszecinie uczęszczali w roku szkolnym 2018/2019 oraz w roku szkolnym 2019/2020 uczniowie klas I – VI. Natomiast w szkole podstawowej nr 2 w Luzinie w roku szkolnym 2018/2019 uczniowie klasy VII i VIII szkół podstawowych z terenu całej gminy oraz uczniowie klas III wygaszanych oddziałów gimnazjum, a w roku szkolnym 2019/2020 odpowiednio uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych z terenu całej gminy.

Zgodnie z przyjętą uchwałą nr XXVIII/300/2017 Rady Gminy Luzino z dnia 31 marca 2017r. do roku szkolnego 2020/2021 miejscem realizacji obowiązku szkolnego uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, jest Szkoła Podstawowa nr 2 w Luzinie.



W roku szkolnym 2018/2019 obowiązek szkolny w szkołach podstawowych na terenie gminy realizowało 2.099 uczniów, w tym 220 uczniów klasy III oddziału gimnazjalnego, w 98 oddziałach szkół podstawowych i 9 oddziałach gimnazjum.

W roku szkolnym 2019/2020 obowiązek szkolny w szkołach podstawowych w klasach I – VIII na terenie gminy realizowało 1885 uczniów, w 101 oddziałach szkolnych. Po raz pierwszy został ogłoszony w ramach prowadzonej rekrutacji, nabór do klasy I w Szkole Podstawowej nr 2 w Luzinie. Ponadto na prośbę rodziców uczniów klas III zamieszkałych w obwodzie szkoły nr 2, Wójt Gminy Luzino, stosując zapisy art.205 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 z póź.zm.), wyraził zgodę na utworzenie od 1 września 2019r., kl. IV, w Szkole Podstawowej nr 2 im. prof. Gerarda Labudy, która przejęła część uczniów klasy III (z roku szkolnego 2018/2019), Szkoły Podstawowej nr 1 im. Lecha Bądkowskiego.

Poniższa tabela przedstawia realizację obowiązku szkolnego w poszczególnych szkołach podstawowych.

Nazwa placówki	Rok szkolny 2018/2019		Rok szkolny 2019/2020	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa nr 1 w Luzinie	630	30	608	30
Szkoła Podstawowa nr 2 w Luzinie	730	30	562	25
Szkoła Podstawowa w Kębłowie	376	20	380	20
Szkoła Podstawowa w Sychowie	257	15	234	14
Szkoła Podstawowa w Barłominie	56	6	51	6
Szkoła Podstawowa w Wyszecinie	50	6	50	6
<b>Ogółem</b>	<b>2.099</b>	<b>107</b>	<b>1.885</b>	<b>101</b>

**Wychowanie przedszkolne** realizowane jest w Gminnym Przedszkolu Publicznym, w oddziałach przedszkolnych znajdujących się w szkołach podstawowych: nr 1 w Luzinie, w Kębłowie, w Sychowie, Barłominie i Wyszecinie, a także w niepublicznych placówkach wychowania przedszkolnego: Akademia Przedszkolaka „Tygryski” w Luzinie, Niepubliczne Przedszkole Matematyczno – Językowe „Bajkowa Dolina” w Luzinie, Niepubliczne Przedszkole „Skrzacik” w Kębłowie, Przedszkole „Zobi” w Kębłowie.

Wychowaniem przedszkolnym, w oddziałach szkół podstawowych, w roku szkolnym 2018/2019 objętych zostało 486 dzieci, w tym 233 realizowało roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkole, a 253 stanowiły dzieci w wieku od 3 do 5 lat. W roku szkolnym 2019/2020 – 526 dzieci, w tym 230 realizowało obowiązkowe przygotowanie przedszkolne, a 571 stanowiły dzieci w wieku 3 – 5 lat.

Do Gminnego Przedszkola Publicznego w Luzinie w w/w latach szkolnych uczęszczało 50 dzieci, w każdym roku szkolnym, w tym 7 w roku szkolnym 2018/2019 i 5 w 2019/2020 realizowało obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

W celu zapewnienia dzieciom biorącym udział w rekrutacji do publicznych placówek wychowania publicznego na rok szkolny 2018/2019, korzystanie z wychowania przedszkolnego, zorganizowany został otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Gminy Luzino w okresie od 01 września 2018r. do 31 sierpnia 2019r., w zakresie wychowania przedszkolnego przez niepubliczne przedszkola, dla dzieci nieprzyjętych do publicznych placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2018/2019. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert skierowano 31 dzieci do Niepublicznego

Przedszkola „Skrzacak”, 27 do Przedszkola „Zobi” i 16 do Niepublicznego Przedszkola Matematyczno – Językowego „Bajkowa Dolina”. W roku szkolnym 2019/2020 dzieciom biorącym udział w rekrutacji zapewniono miejsca w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego.

Niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego otrzymywały i otrzymują od gminy dotację na ucznia w wysokości, w przypadku przyjęcia dzieci w ramach przeprowadzonego konkursu, 100% wydatków bieżących z budżetu gminy, przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolu prowadzonym przez gminę, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody gminy, w pozostałych przypadkach w wysokości 75%, tych wydatków.

**Kwoty dotacji przekazywane na 1 ucznia pokazane zostały w poniższej tabeli.**

Rok	Wysokość dotacji	
	100%	75%
2018	1.054,78zł	791,08zł
2019	1.067,79zł	800,85zł
2020	1.215,15zł	911,37zł

**Liczba dzieci (mieszkańców gminy) objęta wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach publicznych, niepublicznych na terenie gminy oraz poza gminą (średnia z roku szkolnego).**

Nazwa placówki	Rok szkolny 2018/2019		Rok szkolny 2019/2020	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Oddział przedszkolny SP nr 1 Luzino	218	11	210	11
Oddział przedszkolny SP Kębłowo	143	7	156	8
Oddział przedszkolny SP Sychowo	84	5	108	5
Oddział przedszkolny SP Barłomino	23	2	29	2
Oddział przedszkolny SP Wyszecino	18	2	23	2
Gminne Przedszkole Publiczne Luzino	50	2	50	2
Akademia Przedszkola „Tygryski” Luzino	34	-----	48	-----
Niepubliczne Przedszkole Matematyczno – Językowe „Bajkowa Dolina” Luzino	52	-----	53	-----
Niepubliczne Przedszkole „Skrzacak” Kębłowo	53	-----	55	-----
Przedszkole „Zobi” Kębłowo	38	-----	44	-----
Przedszkola publiczne i niepubliczne poza gminą	19	-----	32	-----
<b>Ogółem</b>	<b>729</b>	<b>29*</b>	<b>801</b>	<b>30*</b>

\*liczba oddziałów dotyczy placówek publicznych

Według stanu na dzień 30 września 2019r. na terenie gminy zameldowanych było 907 dzieci w wieku od 3 do 6 lat, z czego 801 korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2019/2020, co stanowi około 88,31% ogółu uprawnionych do korzystania z wychowania przedszkolnego.

Zatrudnienie kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych.

Nazwa placówki oświatowej	Rok szkolny									
	2018/2019					2019/2020				
	Ogółem	Z podziałem na stopnie awansu zawodowego*				Ogółem	Z podziałem na stopnie awansu zawodowego*			
S		K	M	D	S		K	M	D	
SP 1 Luzino	76,22	12	11,28	19,28	33,66	81,49	9	16,49	16	40
SP 2 Luzino	61,42	0,83	11,33	17,56	31,70	58	2	7	13	36
SP Kębłowo	47,22	1	13,50	14,22	18,5	49,61	1	14,5	14,5	19,61
SP Sychowo	34,59	6	2,59	7	19	35,91	0	8,91	6	21
SP Barłomino	14,99	0,96	1,94	6,94	5,15	15,48	1,77	1,89	7,31	4,51
SP Wyszecino	12,63	1,53	3,53	3,61	3,96	15,68	1,86	5	4	4,82
Gminne Przedszkole Publiczne Luzino	7,24	2	3	1	1,24	7,24	4	2	0	1,24
<b>Ogółem</b>	<b>254,31</b>	<b>24,32</b>	<b>47,17</b>	<b>69,61</b>	<b>113,21</b>	<b>263,41</b>	<b>19,63</b>	<b>55,79</b>	<b>60,81</b>	<b>127,18</b>

\*S – stażysta, K – kontraktowy, M – mianowany, D – dyplomowany

Zatrudnienie pracowników obsługi w placówkach oświatowych.

Nazwa placówki oświatowej	Rok szkolny									
	2018/2019					2019/2020				
	Wykaz stanowisk	Ogółem	Z podziałem na stanowiska*				Ogółem	Z podziałem na stanowiska*		
A			OK	WiS	KiG	A		OK	WiS	KiG
SP 1 Luzino	33	3	4	24	2	32,5	3	4	23,5	2
SP 2 Luzino	14,50	2	-	11,5	1	14,75	2	0	11,5	1,25
SP Kębłowo	19	2	-	16	1	19,63	2	0	16,63	1
SP Sychowo	15	1	-	13	1	15	1	0	12,5	1,5
SP Barłomino	2,25	0,25	-	2	-	2,75	0,25	0	2	0,5
SP Wyszecino	3,25	0,25	-	2	1	2,75	0,25	0	2	0,5
Gminne Przedszkole Publiczne Luzino	5,25	1	1,75	2,5	-	5,25	1	1,75	2,5	0
<b>Ogółem</b>	<b>92,25</b>	<b>8,50</b>	<b>5,75</b>	<b>71</b>	<b>6</b>	<b>92,63</b>	<b>8,50</b>	<b>5,75</b>	<b>70,63</b>	<b>6,25</b>

\*A – administracja, OK – obsługa kuchni, WiS – woźne i sprzątaczkę, KiG – konserwatorzy i pracownicy gospodarczy

Dowozy uczniów do szkół.

Nazwa szkoły	Liczba uczniów dowożonych	
	2018/2019	2019/2020
Szkoła Podstawowa nr 1 Luzino	30	22
Szkoła Podstawowa nr 2 Luzino	330	317
Szkoła Podstawowa Kębłowo	63	66
Szkoła Podstawowa Sychowo	230	210

Szkoła Podstawowa Barłomino	3	3
Szkoła Podstawowa Wyszecino	23	16
Ośrodek szkolno-wychowawczy i inne placówki na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	35, w tym 3 dowozy realizowane są przez rodziców na podstawie zwrotu kosztów	37, tym 3 realizowane przez rodziców na podstawie zwrotu kosztów

**Dowozem objęci są uczniowie** którzy spełniają kryteria art.39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2020r. poz.910), a mianowicie ich droga do szkoły, w przypadku uczniów klas I – IV szkoły podstawowej przekracza 3 km, zaś w przypadku uczniów klas V – VI szkoły podstawowej i gimnazjum 4 km. Ponadto gmina jest zobowiązana do zapewnienia, uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art.127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 21. roku życia. Dowóz odbywa się na koszt gminy. Dowozy uczniów do szkoły nr 2 w Luzinie, do szkoły w Wyszecinie oraz częściowo do Szkoły w Kębłowie realizowane są komunikacją ogólnodostępną, funkcjonującą na terenie gminy, w ramach tzw. przewozów otwartych. Za przejazd środkami komunikacji publicznej gmina refunduje koszty zakupu biletów miesięcznych. W przypadku pozostałych szkół, uczniowie, w tym części obwołu szkoły Kębłowa dowożeni są środkami transportu, stanowiącymi własność gminy. Natomiast dowóz osób niepełnosprawnych do ośrodka szkolno-wychowawczego, ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczego odbywa się na zlecenie gminy wynajętym środkiem transportu oraz na podstawie zawartych umów z rodzicami dziecka, w oparciu o zwrot kosztów przejazdu, w przypadku gdy dowożą dziecko we własnym zakresie.

**Pomoc materialna dla uczniów**, o charakterze socjalnym, jest realizowana w formie stypendiów i zasiłków szkolnych. W roku 2019 wydano 622 decyzje przyznające stypendium szkolne, w tym 331 decyzji obejmujących rok szkolny 2018/2019 (I–VI) oraz 291 decyzji na rok szkolny 2019/2020 (IX –XII). Decyzji odmownych wydano 6, z powodu przekroczenia kryterium dochodowego (528,00zł na osobę w rodzinie). Stypendia socjalne przyznawane są uczniom z rodzin o niskim dochodzie, w których występują m.in. wielodzietność, bezrobocie, długotrwała choroba. W roku 2019 wypłacono również zasiłki szkolne dla 23 uczniów, którzy przejściowo znajdowali się w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

**Stypendia Wójta Gminy**, w roku szkolnym 2018/2019 o charakterze motywacyjnym zostały przyznane za szczególne osiągnięcia w nauce, kulturze i sporcie 19 uczniom szkół podstawowych, gimnazjum i ponadgimnazjalnym, w tym 17 za wybitne osiągnięcia w nauce, a 2 za wybitne osiągnięcia w sporcie. Wysokość stypendium wynosiła 283,00zł brutto miesięcznie. W roku szkolnym 2019/2020 obowiązywały nowe zasady w zakresie przyznawania stypendiów, określone uchwałą nr XLVIII/564/2018 Rady Gminy Luzino z dnia 12 października 2018r. w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Luzino oraz uchwałą nr XLIII/565/2018 również z 12 października 2018r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe.

W roku szkolnym 2019/2020 **stypendia motywacyjne** przyznano 6 absolwentom szkół podstawowych, w tym oddziałów gimnazjalnych za wysokie wyniki i szczególne osiągnięcia w nauce oraz 4 stypendia sportowe za wyniki sportowe potwierdzone zajęciami miejscami medalowymi w zawodach sportowych rangi Pucharu Świata, Mistrzostw Polski. Wysokość stypendiów za wyniki w nauce wynosiła 250,00zł

miesięcznie i była wypłacana w okresie od września 2019r. do czerwca 2020r. Za wyniki sportowe 300,00zł i 500,00zł miesięcznie i są wypłacane w okresie od grudnia 2019r. do września 2020r.

W roku 2019 przyznano również nagrody Rady Gminy uczniom szkół podstawowych, gimnazjum, szkół ponadpodstawowych oraz studentom za wysokie osiągnięcia w nauce, na zasadach określonych uchwałą, o której mowa wyżej. Nagrodzono 82 osoby, w tym: 44 uczniów kl. IV – VI szkół podstawowych, 26 uczniów kl. VII – VIII szkół podstawowych i gimnazjum, 7 uczniów szkół średnich oraz 5 studentów.

Ponadto w dziedzinie sportu, w oparciu o kryteria ustalone uchwałą, o której mowa wyżej, nagrodzono 21 osób, w tym 14 za osiągnięcie wysokich wyników sportowych, 3 trenerów zasłużonych w osiąganiu przez zawodników wysokich wyników sportowych, 3 osoby wyróżniające się osiągnięciami w działalności sportowej o szczególnym znaczeniu dla Gminy Luzino oraz 1 wyróżnienie za wkład pracy w działalność sportową.

W ramach zwiększenia części oświatowej **subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy**, w roku 2019 Gmina Luzino zrealizowała zakup wraz z dostawą pomocy dydaktycznych, niezbędnych do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w szkołach podstawowych, dla Szkoły Podstawowej im. płk Stanisława Dąbka w Sychowie i dla Szkoły Podstawowej im. Księdza Jana Twardowskiego w Barłominie. W ramach tego, zakupiony został zestaw czujników bezprzewodowych oraz sondy umożliwiające między innymi odczyt temperatury, natężenia światła, pH powierzchni, stężenie CO<sub>2</sub>, Eko-komrę jako dodatek do czujników i sond, dzięki której możliwe są zarówno pomiary jakościowe oraz ilościowe, jak i obserwacje. Zakupione zostało również niezbędne oprogramowanie umożliwiające odczyt danych oraz ich wizualizacje na laptopie, bądź tablecie. Dzięki zakupionym nowoczesnym pomocom dydaktycznym uczniowie wraz z nauczycielami mają możliwość wykonywać zadania problemowe, doświadczenia, eksperymenty oraz zadania praktyczne.

Gmina realizuje **projekt „Dobry Start – program rozwoju przedszkoli Gminy Luzino”**, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego 2014 – 2020 (Działanie 3.1 Edukacja przedszkolna). W projekcie zaplanowano działania mające na celu podniesienie wiedzy i potencjału edukacyjnego dzieci poprzez organizację dodatkowych atrakcyjnych i efektywnych zajęć, dzięki doposażeniu bazy dydaktycznej oraz podniesieniu kompetencji nauczycieli. Wartość projektu: 1.037. 949,73zł (w tym wkład Funduszy Europejskich: 882.257,27zł). W 2019r. wydano w ramach wydatków bieżących 429.137,36zł na zakup pomocy dydaktycznych, realizację zajęć m.in. z logopedii, języka angielskiego, robotyki oraz na wynagrodzenia osób uczestniczących w projekcie. W ramach wydatków majątkowych zakupiono pomoce dydaktyczne (magiczny dywan z pakietem) dla szkół podstawowych: nr 1 w Luzinie, w Kębłowie za kwotę 15.432,00zł. Projekt będzie kontynuowany w roku 2020.

**Erasmus+** jest programem Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji szkoleń młodzieży. W roku 2019 Narodowa Agencja Programu Erasmus+ w ramach Akcji 2 – Partnerstwo współpracy szkół – KA229 w sektorze Edukacja szkolna przyznała Szkole Podstawowej nr 2 im. prof. Gerarda Labudy w Luzinie dofinansowanie w wysokości 30.539,00 Euro na realizację projektu „The Family We Call Europe”. Program powstał we współpracy ze szkołami z Hiszpanii, Litwy i Grecji i będzie realizowany w latach 2019 – 2021. Celem projektu będzie pokazanie, że mimo wielu różnic Europa jest jedną wielką Rodziną. Na realizację projektu wydatkowano 13.896,86zł. Poniesione wydatki dotyczyły m.in. kosztów utworzenia strony internetowej, zakupu materiałów biurowych, udziału w szkoleniu

koordynatora projektu i pracownika księgowości w zakresie realizacji projektu, ewidencjonowania kosztów i wydatków projektu.

**Konkurs #OSEWyzwanie.** Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Barłominie, Szkoła Podstawowa im. płk. Stanisława Dąbka w Sychowie oraz Szkoła Podstawowa nr 1 im. Lecha Bądkowskiego w Luzinie wygrały konkurs #OSEWyzwanie organizowany przez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną. Program został zaprojektowany przez Ministerstwo Cyfryzacji we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Nagrodą były mobilne pracownie multimedialne składające się z 16 laptopów umieszczonych w przenośnej szafie z punktem dostępu do internetu, dzięki którym szkoły będą mogły prowadzić cyfrowe lekcje, a uczniowie będą korzystać z internetowych zasobów edukacyjnych. Udział w konkursie mogły wziąć szkoły z miejscowości liczących do 50 tysięcy mieszkańców oraz które zgłosiły się do projektu OSE i programu mLegitymacja szkolna. Do udziału w konkursie zgłosiło się 1606 szkół z całej Polski. Przyznanych zostało 764 nagród, w tym 8 dla placówek z terenu powiatu wejherowskiego, z czego 3 trafiły do szkół z terenu gminy Luzino.

### **OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3.**

Na terenie gminy funkcjonuje gminna jednostka budżetowa Żłobek „Tuptusie” w Luzinie, który sprawuje opiekę nad dziećmi do lat 3. Żłobek został oddany do użytku pod koniec 2016r. Dysponuje miejscem dla 100 dzieci. W roku 2019 do żłobka uczęszczało, średnio 97 dzieci. Koszt utrzymania jednego dziecka w żłobku stanowi kwotę około 1.286,00zł miesięcznie. Rodzice od września 2019r. ponosili koszty wyżywienia dziecka (do 5,00zł dziennie) oraz opłatę miesięczną 300,00zł, za pobyt dziecka do 10 godzin dziennie w żłobku, a za każdą następną godzinę 30,00zł, zgodnie z uchwałą nr XXV/276/2017 z 30 stycznia 2017r. Natomiast w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2019r., nie pobierano opłaty miesięcznej. Do 5 godzin pobyt dziecka był bezpłatny, a za każdą kolejną godzinę pobytu pobierana była opłata w wysokości 1,00zł, zgodnie z przyjętą przez Radę Gminy Luzino uchwałą nr XLI/485/2018 z 9 maja 2018r. Obniżenie opłat związane było z wolnymi miejscami w żłobku (do końca kwietnia 2018 pozostawało wolnych około 50% miejsc). Rekrutacja do żłobka była prowadzona w sposób ciągły, według kolejności złożonych wniosków. Na koniec roku 2019 brakowało 6 miejsc.

Na dzień 31 grudnia 2019r. stan zatrudnienia w żłobku był następujący: dyrektor, 3/4 etatu pielęgniarki, intendent – 2 etaty, opiekunki – 14 etatów, woźne oddziałowe – 6 etatów, pomoc kuchenna – 5 etatów. Łącznie 28 i 3/4 etatu.

W roku 2019r. kuchnia żłobka przygotowywała posiłki (obiady) dla dzieci z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej nr 1 w Luzinie, na zasadzie cateringu.

### **INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA.**

Sieć wodociągowa w Gminie Luzino dociera do 11 sołectw (za wyjątkiem Zielnowa). W roku 2019 z sieci korzystało 97% mieszkańców. Długość sieci wodociągowej wynosiła 168,3 kilometrów. Ujęcia wody (studnie) wraz ze stacjami uzdatniania wody, bądź hydroforniami znajdują się w: Dąbrówce, Kębłowie, Kochanowie, Luzinie, Sychowie, Wyszecinie i Tępczu.

Na terenie Luzina i Kębłowa usytuowane są automatyczne stacje uzdatniania wody. W ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 w Kębłowie wybudowana została nowa, automatyczna stacja uzdatniania wody. Natomiast stara stacja uzdatniania wody została wyłączona.

## Infrastruktura wodociągowa w gminie.

Rok	stan na 31.XII.2018r. (przed realizacją zadania POIS*)	stan na 31.XII.2019r.
Długość czynnej sieci rozdzielczej	163,9 km	168,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	4.117 szt.	4.148 szt.
Woda dostarczona do sieci wodociągowej	637.915 m <sup>3</sup>	692.412 m <sup>3</sup>
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	15.456 osób	15.583 osób
Roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych na osobę	40,8 m <sup>3</sup>	44,4 m <sup>3</sup>

\* Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Hydrofornie w Kochanowie, Tęczu, Wyszecinie zostały wybudowane przed rokiem 1990, a w latach 1999 – 2002, przeszły modernizacje. Przeprowadzone modernizacje miały na celu polepszenie jakości wody oraz warunków cieplnych budynków. Hydrofornia w Dąbrówce została wybudowana w 1993r., a w Sychowie wraz z pompownią wody w Milwinie w 1998 r. Automatyczna stacja uzdatniania wody w Luzinie powstała w roku 1994 i jest po modernizacji i rozbudowie sieci wodociągowej w 2015r.

Parametry wody produkowanej w hydroforniach, stacjach uzdatniania wody odpowiadają parametrom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W roku 2017 z eksploatacji została wyłączona studnia nr 1 w Wyszecinie. Obecnie, ujęcie pracuje na drugiej studni, nr 2. Połączone zostały wodociągi pomiędzy Wyszecinem a Tęczem, gdzie funkcjonują 2 studnie głębinowe. W przyszłości niezbędne jest rozbudowanie ujęcia wody w Wyszecinie o nowe studnie głębinowe.

W roku 2019, nie występowały dłuższe okresy przerw w dostawie wody. Natomiast występowały chwilowe wyłączenia spowodowane drobnymi awariami na sieci lub ujęciach, które na bieżąco usuwano. Woda do badań pobierana jest raz w miesiącu, bądź częściej przez Akredytowane Laboratorium Wody i Ścieków COVER z Wejherowa. Ponadto, niezależne badania przeprowadza Sanepid, według swojego harmonogramu. W 2019r. Sanepid przeprowadzał kontrole na hydroforniach i stacjach uzdatniania wody. Wykazane w protokołach kontroli zalecenia zostały zrealizowane. Zalecenia, dotyczyły m.in., malowania ścian pomieszczeń, armatury.

W kolejnych latach, powinna być realizowana dalsza modernizacja sieci wodociągowej w Wyszecinie, gdzie jest potrzeba wybudowania drugiej studni, w nowym miejscu i instalacja zbiornika wody czystej. W Sychowie i Milwinie wymiany będą wymagały zestawy hydroforowe na bardziej wydajne i będzie potrzeba instalacji zbiorników wody czystej.

W zakresie rozbudowy sieci wodociągowej były realizowane wnioski złożone przez mieszkańców w latach poprzednich tj. z roku 2016, 2017, 2018. Nie wszystkie wnioski zostały zrealizowane, zarówno z 2019 jak i sprzed tego roku. Powodem były niewystarczające środki finansowe. W pierwszej kolejności realizowano te odcinki sieci, gdzie zostały wybudowane budynki mieszkalne i zostały zamieszkałe. Pozostałe wnioski, nadal są wnioskami oczekującymi na realizację.

Na bieżąco realizowana jest modernizacja sieci, polegająca na wymianie przekrojów rurociągów.

Opłaty z tytułu korzystania ze środowiska w roku 2019 wynosiły łącznie 136.306,00zł, w tym:

- 1.373,00zł opłaty środowiskowe,
- 504,00zł opłaty za zrzucone wody roztopowe,

- 112.171,00zł opłaty za pobór wód podziemnych,
- 22.258,00zł opłaty za zrzut oczyszczonych ścieków.

Na koniec 2019r. długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Luzina wynosiła 40,4km, a korzystało z niej 85% mieszkańców Luzina natomiast na terenie miejscowości Kębłowo długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 32,1km i korzystało z niej 88% mieszkańców Kębłowa. W 2020 roku zostanie uruchomiona sieć kanalizacji sanitarnej w miejscowości Robakowo. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej zlokalizowanej w Luzinie przy ul. Polnej 24.

#### Infrastruktura kanalizacyjna w Gminie Luzino.

Rok	stan na 31 XII 2018r. (przed realizacją zadania POIS*)	stan na 31.XII.2019r
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	30,6 km	<b>72,50 km</b>
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	1.375 szt.	<b>2.733 szt.</b>
Ścieki odprowadzone	386.000 m <sup>3</sup>	<b>439.000 m<sup>3</sup></b>
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	4.994 osób	<b>9 936 osób</b>

\* Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Oczyszczalnia ścieków została oddana do użytku w roku 1998. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, technologii Biogradex. W latach 2012 – 2013 została przeprowadzona modernizacja oczyszczalni ścieków. Modernizacja dotyczyła budowy drugiego reaktora, wymiany części urządzeń, utwardzenia terenu, wybudowania budynku gospodarczego oraz wykonania automatycznej stacji zlewczej. Obecne parametry oczyszczalni ścieków pozwalają na przyjęcie ścieków surowych w ilości 1.500m<sup>3</sup> na dobę. W 2019r. oczyszczalnia ścieków, średnio na dobę przyjmowała ścieki surowe z sieci kanalizacyjnej w ilości 979m<sup>3</sup> i miesięcznie 6.808m<sup>3</sup> ścieków zrzucanych z beczkowozów. Pozwolenia na zrzut ścieków, wywożonych z nieruchomości mieszkańców gminy, w 2019r. miały następujące firmy: „WIR” Wywóz Nieczystości Andrzej Wenta & Irena Wenta z Wejherowa, Usługi Transportowe Wywóz Nieczystości Płynnych Marek Kielński ze Strzeczpa, Firma „B&Bewent” Bogdan Wenta z Kębłowa oraz Zakład Handlowo – Usługowy WIK Ludwik Gruba z Kębłowa.

W 2019r. na oczyszczalni miały miejsce awarie, związane z bieżącą eksploatacją, nie powodujące przestoju. Awaryje dotyczyły m.in. awarii dmuchaw, pomp próżniowych, pomp ściekowych. Przestój oczyszczalni nie było. W roku 2019 nie wystąpiły, kary z tytułu zanieczyszczenia środowiska, w związku z funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków. Ścieki do badań pobierane były raz w miesiącu bądź częściej przez Akredytowane Laboratorium Wody i Ścieków COVER z Wejherowa. Pobierane są na wylocie do rowu melioracji szczegółowej D, który wpada do rzeki Bolszewki. Gmina posiada zezwolenie wodnoprawne nr OS-812/2009 z dnia 05.06.2009r. udzielone przez Starostę Wejherowskiego. W roku 2019 nie były przeprowadzane kontrole na oczyszczalni ścieków, przez instytucje zewnętrzne.

Aglomeracja Luzino, została wyznaczona o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) wynoszącej 11. 515, z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Luzino, której obszar obejmuje położone w gminie Luzino miejscowości: Luzino, Kębłowo i Robakowo, w granicach przedstawionych na mapie, stanowiącej załącznik do uchwały nr 805/XXXVII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 24 lutego 2014r. w sprawie likwidacji dotychczasowej aglomeracji i wyznaczenia aglomeracji Luzino. Uchwała uchylała rozporządzenie nr 62/05 Wojewody Pomorskiego z 19 grudnia 2005r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Luzino, obejmującej wówczas – równoważną liczbę mieszkańców (RLM) wynoszącą 2800.



W roku 2019 kontynuowano realizację inwestycji, do której gmina przystąpiła w roku 2016, dotyczącej realizacji budowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej oraz obiektów zaopatrzenia w wodę w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Aglomeracji Luzino”, dofinansowanego ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. W ramach projektu zrealizowano:

1. Budowę obiektów zaopatrzenia w wodę, w szczególności:
  - 1) rozbudowę ujęcia Luzino, polegającą na: budowie studni głębinowych nr 4 i 5 na głębokość około 80m wraz z zasilaniem i sterowaniem, budowie rurociągu przesyłowego wody surowej do istniejącej stacji uzdatniania wody, budowie zbiornika wody czystej,
  - 2) rozbudowę ujęcia Sychowo, polegającą na: budowie studni głębinowej nr 2 na głębokość około 100m wraz z zasilaniem i sterowaniem, budowie rurociągu przesyłowego wody surowej do istniejącej stacji uzdatniania wody,
  - 3) budowę ujęcia Kębłowo, polegającą na: budowie stacji uzdatniania wody, budowie rurociągu przesyłowego wody surowej do istniejącej stacji uzdatniania wody, budowie zbiornika wody czystej, budowie studni głębinowej nr 4 na głębokość około 80m wraz z zasilaniem i sterowaniem.
2. Budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i niezbędnym uzbrojeniem w miejscowościach Kębłowo (95%), Robakowo (80%) i Luzino (90%), w szczególności: budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej wraz z przyłączami i uzbrojeniem: kanały z rur PVC Ø200 długość około 34.915m, kanały z rur PVC Ø160 długość około 6.664m, kanały z rur kamionka Ø 200 (rury przeciskowe) o długość około 5.434m, rurociąg tłoczny DN 110 PE o długość około 6.123m. Prace będą kontynuowane w 2020r.
3. Modernizację sieci wodociągowej z rur PE HD wraz z uzbrojeniem w miejscowości Luzino i Kębłowo, w szczególności: budowę sieci wodociągowej o średnicy od 110mm do 250mm o długości około 17.014m, przełączenie posesji do nowych przewodów wodociągowych około 280 szt.

**Do wykonania pozostają:**

1. Tłocznie ścieków wraz z uzbrojeniem w miejscowościach Kębłowo, Luzino i Robakowo. Zakres przedmiotowej części obejmuje budowę 11 tłoczni ścieków w tym: 8 tłoczni ścieków w Kębłowie, 2 tłocznie ścieków w Luzinie, 1 tłocznię ścieków w Robakowie. Zakończenie robót nastąpi w roku 2020.
2. Siłownie fotowoltaiczne. Zakres obejmuje w szczególności: budowę siłowni fotowoltaicznej o mocy 40kW przy SUW Luzino, budowę siłowni fotowoltaicznej o mocy 30kW przy SUW Sychowo, budowę siłowni fotowoltaicznej o mocy 40kW przy oczyszczalni ścieków. Zadanie zostanie zakończone w 2020r.

Na koniec roku 2019 na terenie gminy funkcjonowały 44 przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz 1.020 szt. zbiorników bezodpływowych, których liczba uległa zmniejszeniu w stosunku do roku ubiegłego o 829, co było spowodowane rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Luzina oraz jej budową na terenie Kębłowa. W roku 2020r., również liczba zbiorników bezodpływowych ulegnie zmniejszeniu, w związku z podłączeniem do sieci kanalizacji sanitarnej mieszkańców Robakowa.

Tabela przedstawiająca liczbę zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, w poszczególnych miejscowościach gminy.

Miejscowość	Liczba zbiorników bezodpływowych		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	
	2018	2019	2018	2019
Barłomino	89	94	9	9
Dąbrówka	70	71	2	2
Kęblowo	702	134	11	7
Kochanowo	49	51	1	1
Luzino	465	186	6	2
Milwino	101	104	3	3
Robakowo	186	191	10	10
Sychowo	55	56	2	2
Tępcz	22	24	0	0
Wyszecino	52	52	8	8
Zelew	50	49	0	0
Zielnowo	8	8	0	0
<b>Ogółem</b>	<b>1849</b>	<b>1020</b>	<b>52</b>	<b>44</b>

Stawki opłat w roku 2019 za wodę i ścieki, kształtowały się następująco:

- 1) opłata abonamentowa dla odbiorców, dla których podstawą rozliczenia opłat za wodę jest wskazanie wodomierza – 3,67zł/m-c + obowiązująca stawka VAT (w roku 2019 – 7%),
- 2) opłata abonamentowa dla odbiorców, dla których podstawą rozliczenia opłat za wodę jest rozliczenie ryczałtowe na podstawie przeciętnych norm zużycia wody – 3,16zł/m-c + 7% stawka podatku VAT,
- 3) opłata za 1m<sup>3</sup> zużytej wody – 3,10zł + 7% stawka podatku VAT,
- 4) opłata za 1m<sup>3</sup> zrzuconych ścieków – 6,11zł + 7% stawka podatku VAT,
- 5) stawki opłat dodatkowych: 100,00zł + 7% VAT, za dokonanie odbioru przyłącza wodociągowego i kanalizacyjnego lub wodomierza i instalacji dla wody bezpowrotnie zużytej, wraz z plombowaniem wodomierza, za plombowanie wodomierza i urządzenia pomiarowego w przypadku zerwania plomby, za wymianę, demontaż wodomierza i urządzenia pomiarowego z plombowaniem, który uległ uszkodzeniu z winy właściciela.

W/w stawki opłat, decyzją znak: GD.RET.07/58/D/2018.KR z dnia 17 maja 2018r. zostały pozytywnie zaopiniowane przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, które od 2018r. przejęły ustalanie opłaty za pobór wód i odprowadzanie ścieków.

Rada Gminy Luzino, uchwałą nr XLIV/507/2018 z dnia 21 czerwca 2018r. zaopiniowała projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Luzino, który został przedłożony Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, celem zaopiniowania. Postanowieniem z dnia 08 października 2018r. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie negatywnie zaopiniował przedmiotowy projekt. Po uwzględnieniu wskazanych uwag, Rada Gminy Luzino, ponownie przyjęła projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania

ścieków na terenie gminy Luzino (uchwała nr V/90/2019 z dnia 28 marca 2019 r), który został przekazany do zaopiniowania przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Postanowieniem z dnia 21 maja 2019r. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie ponownie negatywnie zaopiniował przedmiotowy projekt, wobec czego projekt w dalszym ciągu pozostaje w uzgodnieniach.

## INFRASTRUKTURA DROGOWA, TRANSPORT.

Sieć drogową w Gminie Luzino tworzy: 1 droga krajowa (DK 6), pięć dróg powiatowych: 1451G Kniewo - DK6 – Luzino - Łebno, 1336G Zakrzewo – Linia – Strzecz – Częstkowo – Gowino - Wejherowo, 1410G Luzino – Dąbrówka - Sopieszyno, 1452G Kochanowo – DK6, 1453G Kębłowo - DK6 oraz drogi gminne, których sieć na koniec 2019r. wyniosła 202,37 km (w 2018r. – 196,26 km), w tym drogi o nawierzchni utwardzonej wynoszą 35,02 km (w 2018 r. – 30,23km), co stanowi 17,31% (15,40%) ogółu sieci dróg gminnych, z tego 9,28% (9,32% - w 2018r.) utwardzona jest asfaltem, zaś 8,03% (6,08% - w 2018r.) płytami YOMB. Drogi gruntowe stanowią 82,69% (84,60% - w 2018r.) ogólnej powierzchni dróg gminnych.

Tabela długość dróg gminnych w km.

Drogi:	Długość:	
	Stan na dzień 31.12.2018r.	Stan na dzień 31.12.2019r.
<b>gruntowe</b>	166,03	<b>167,35</b>
<b>o nawierzchni utwardzonej asfaltem</b>	18,29	<b>18,78</b>
<b>o nawierzchni utwardzonej płytami YOMB</b>	11,94	<b>16,24</b>
<b>Ogółem</b>	<b>196,26</b>	<b>202,37</b>

W roku 2019r. w ramach realizowanych zadań w zakresie infrastruktury drogowej, utwardzono asfaltem następujące drogi: ul. Spółdzielców (wraz z remontem istniejącej kanalizacji deszczowej i nawierzchni), część ul. Chabrowej w Luzinie o łącznej długości 385,00mb oraz 100,00 mb ul. Brukowej w Dąbrówce.

Płytami typu Jomb utwardzono drogi o łącznej długości 4.296,00mb. Były to odcinki ulic w Luzinie: Abrahama, Krzywa, Dobra, Wybickiego, Ziemska, Żołnierzy Niezłomnych, w Kębłowie: Rolnicza, Herberta, Strażacka, Zakątka, Uczniowska, Gospodarska, Perłowa, ks.Twardowskiego, w Kochanowie część ulicy Wspólnej, w Barłominie część ulicy Ks. J. Twardowskiego, w Milwinie część ulicy Długiej, w Tępczu: część ulicy Długiej, Okrężnej, w Robakowie część ulicy Królewskiej, w Wyszecinie część ulicy Kasztanowej, w Zelewie część ulicy Brzozowej oraz część ulicy w Zielnowie.

Ponadto z kostki betonowej wykonano odcinek ulicy Solidarności w Luzinie i Andersa w Kębłowie o łącznej długości 85,00 mb.

Długość chodników położonych przy drogach gminnych (z kostki betonowej typu „Polbruk”) stan na koniec 2019r – 24,96 km (24,81 km – 2018r.). W 2019 r przy drogach gminnych wykonano 150,00mb chodnika w Luzinie przy ulicy Ks. Machalewskiego.

W 2019r. przy drogach powiatowych wykonano: 230,00mb chodnika w Kębłowie przy ulicy Wiejskiej i 15mb w Milwinie przy ulicy Wejherowskiej ze środków budżetu gminy oraz 1 km na odcinku Luzino – Barłomino (ulica Of. Stuthofu), ze środków budżetu powiatu i gminy, na zasadzie 1:1.

Łączna długość chodników wzdłuż dróg powiatowych, przebiegających przez teren gminy wynosi 19,67 km (18,42 km – w 2018r.). Większość chodników przy drogach stanowi tzw. ciągi pieszo – jezdne, którymi mogą poruszać się zarówno piesi jak i rowerzyści. Ścieżki rowerowe przebiegające przez teren gminy 1,10 km.

Powierzchnia parkingów na koniec 2019r. wynosi 6.915,00m<sup>2</sup> i pozostaje bez zmian w stosunku do roku 2018.

Odcinki sieci kanalizacji deszczowej na koniec roku 2019 były wykonane w Luzinie na ulicach: Strzebielińskiej, Spółdzielców, Młyńskiej, Kaszubskiej, Machalewskiego, Szkolnej, Brzozowej, 10 Marca, Słonecznej, Kwiatowej, Podgórznej, Łąkowej, Wschodniej, Dolnej, Długiej, Okólnej, Abrahama, Piaskowej, Krzywej i Kopernika.

Infrastruktura drogowa wymaga rozbudowy, mały procent dróg (17,31%) jest o nawierzchni trwale utwardzonej. Ponadto część dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej została wykonana ponad 20 i więcej lat temu i ich nawierzchnia wymaga modernizacji. Są to ulice m.in.: Paraszyńska, Strzebielińska, część Lipowej w Luzinie. W roku 2019 kilka razy wykonywano na tych drogach remonty, polegające na łataniu dziur. Natomiast drogi o nawierzchni gruntowej, stanowiące prawie 82,69% ogółu dróg, wymagają stałych remontów, polegających na profilowaniu i ich równaniu. W sprawie stanu dróg gruntowych w roku 2019 często interweniowali mieszkańcy gminy., podobnie jak w roku 2018. Infrastruktura drogowa wymaga zwiększenia nakładów, na trwałe utwardzanie nawierzchni. W centrum Luzina brakuje również miejsc parkingowych.

W roku 2019 na zajęcie pasa dróg publicznych wydano 88 decyzji administracyjnych, zaś umów na dzierżawę dróg wewnętrznych podpisano 101.

Przez teren gminy przebiegać ma również planowana **Droga Ekspresowa nr 6 (S6)**, na odcinku Lębork – Obwodnica Trójmiasta, zwana potocznie Trasą Kaszubską. W 2019r. planowane było rozpoczęcie robót, w 2021r. planowane było oddanie trasy do użytkowania. Termin rozpoczęcia prac został przesunięty na rok 2020. S6 będzie przebiegać na południe od Luzina, na terenie gminy znajdzie się węzeł „Luzino” oraz obwód utrzymania drogi ekspresowej (OUD). Dzięki budowie drogi ekspresowej uzyska się poprawę płynności ruchu, skrócenie czasu przejazdu, odciążenia układu dróg i ulic lokalnych, poprawę stanu bezpieczeństwa w sieci dróg krajowych oraz zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego dla otoczenia. Projektowana droga ekspresowa będzie miała po dwa pasy ruchu w każdym kierunku i pas awaryjny. Przewidziano budowę obiektów inżynierskich: mostów, estakad, wiaduktów oraz przejść dla zwierząt.

#### **W 2019r. zostały wykonane projekty techniczne, w zakresie:**

- utwardzenia ulicy Strzebielińskiej w Luzinie wraz z odwodnieniem. Projekt zakłada utwardzenie masą mineralno – bitumiczną na odcinku od ul. Lipowej w kierunku Strzebielina na odcinku o długości około 650mb. wraz z budową chodników i kanalizacji deszczowej. W związku z przystąpieniem do prac związanych z budową cmentarza komunalnego, zlecono rozszerzenie zakresu projektu, poprzez wydłużenie odcinka projektowanego do realizacji w ramach zadania.
- utwardzenia ulicy Młyńskiej w Kochanowie. Projekt zakłada utwardzenie nawierzchni drogi płytami typu YOMB, na odcinku od ulicy Wspólnej w kierunku Zelewa.

- utwardzenia ulicy Lipowej w Barłominie. Projekt zakłada utwardzenie nawierzchni drogi płytami typu YOMB na odcinku od ulicy ofiar Stutthofu do ulicy Słonecznej.

W oparciu o posiadaną dokumentację techniczną możliwe jest dalsze utwardzanie nawierzchni dróg: w Zielnowie od centrum miejscowości w kierunku Strzebielina, w Kochanowie ulice: Wspólna i Młyńska, w Kębłowie ulice: Rolnicza na odcinku od Żurawinowej w kierunku Zbożowej, Andersa, Perłowej, ks. Twardowskiego, w Luzinie ulic: Mickiewicza, Abrahama, Krzywej, w Wyszecinie ulicy Kasztanowej, w Barłominie ulicy Lipowej, w Dąbrówce ulicy Brukowej. Ponadto została przygotowana dokumentacja remontu nawierzchni ulicy Strzebielińskiej w Luzinie, od Of. Stutthofu do wiaduktu drogowego. W zakresie budowy chodników – chodnik przy ulicy Wejherowskiej w Milwinie.

#### **Publiczny transport zbiorowy.**

Usługi publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Luzino realizowane są przez PKP Przewozy Regionalne, Szybką Kolej Miejską w Trójmieście, Pomorską Komunikację Samochodową w Gdyni oraz Miejski Zakład Komunikacji Wejherowo. Stacja Luzino jest graniczną stacją obowiązywania Biletów Metropolitalnych emitowanych przez Metropolitalny Związek Komunikacyjny Zatoki Gdańskiej. PKS Gdynia zapewnia połączenia z Wejherowem, pomiędzy poszczególnymi miejscowościami Gminy na liniach: 676: Wejherowo - Nowe Kębłowo - Luzino - Barłomino - Wyszecino - Tępcz, 680: Luzino - Robakowo - Dąbrówka - Sychowo - Milwino, 681: Luzino - Kębłowo - Nowe Kębłowo - Kochanowo - Zelewo. Natomiast linia nr 10 ZKM Wejherowo, łączy miejscowość Kębłowo, Kochanowo z Wejherowem. W ramach przewozów otwartych, realizowanych przez Pomorską Komunikację w Gdyni, uczniowie klas VI z gminnych miejscowości dojeżdżają do szkoły podstawowej nr 2, oraz uczniowie młodszych klas z Tępcza do Szkoły Podstawowej w Wyszecinie, z Zelewa do Szkoły Podstawowej w Kębłowie.

Wykluczona komunikacyjnie jest jedynie miejscowość Zielnowo, do której nie dociera żaden środek transportu publicznego.

#### **Linia kolejowa**

Przez Gminę Luzino przebiega linia kolejowa nr 202 (o długości 334,360 km), łącząca Gdańsk ze Stargardem, która jest przewidziana do modernizacji, m.in. poprzez budowę drugiego toru kolejowego. W roku 2019 PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. kontynuowały prowadzenie prace projektowych na potrzeby koncepcji programowo – przestrzennej dla modernizacji linii kolejowej nr 202. W ramach prowadzonej korespondencji w sprawie, gmina negatywnie zaopiniowała dotychczas przedłożoną przez PKP PLK S.A. koncepcję programową. Wobec tego, na terenie gminy w roku 2019 odbyło się spotkania przedstawicieli PKP PLK S.A. z przedstawicielami gminy. Gmina, podczas spotkań zwracała uwagę na wąskie gardło systemu komunikacyjnego, tj. w miejscu przejazdu kolejowego, w którym linia kolejowa 202, krzyżuje się z drogą powiatową i w związku z tym, ze względu na duży ruch kolejowy w godzinach wzmożonego ruchu drogowego powstają korki. Na spotkaniu ustalono, iż w ramach modernizacji linii kolejowej zaplanowane zostaną zadania mające na celu przebudowę sieci kanalizacji deszczowej dla miejscowości Luzino, co pozwoli uregulować wody opadowe, które zalewają przejazd kolejowy. Podpisane zostało porozumienie, w ramach którego PKP S.A. zobowiązało się do opracowania, w uzgodnieniu z gminą, dokumentacji projektowej oraz pozyskania niezbędnych pozwoleń, decyzji na budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego, wybudowania sieci na potrzeby spółki i wsi Luzino, wybudowania zbiornika retencyjnego, przebudowy odwodnienia stacji kolejowej. Natomiast gmina zobowiązała się do partycypowania w kosztach robót budowlanych wraz z pełnieniem nadzoru w zakresie budowy sieci i zbiornika retencyjnego, do zaopiniowania w uzgodnionym terminie dokumentacji projektowej, do uwzględniania oraz wprowadzania przedsięwzięcia inwestycyjnego do wszelkich projektów oraz planów realizowanych przez gminę. Kwestie finansowe realizacji

przedsięwzięcia, terminy wykonania oraz szczegółowy zakres rzeczowy zostanie ustalony w odrębnej umowie. Zawarte porozumienie nie stanowi zobowiązania gminy do udziału w realizacji inwestycji.

Gmina zawarła umowę z PKP S.A. na dzierżawę gruntu pod budowę węzła integracyjnego przy ul. Wilczka działki nr 57/5, 57/4, 57/3 w Luzinie (obecny plac kolejowy). Koncepcja projektowanego węzła integracyjnego, która obejmuje miejsca parkingowe dla samochodów osobowych, rowerów, autobusów itp. została uzgodniona z PKP S.A. Rozpoczęcie prac związanych z projektowaniem przez gminę węzła integracyjnego, będzie możliwe po rozpoczęciu budowy drugiego toru kolejowego linii 202. Niezbędne jest wskazanie w dokumentacji projektowej konkretnego miejsca przebiegu linii kolejowej.

## OCHRONA ŚRODOWISKA.

### Gospodarowanie odpadami.

Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości był realizowany w oparciu o zawartą 24 października 2016r., umowę z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Rumi, wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego. Umowa została zawarta na okres od 01.01.2017r. do 31.12.2019r.

Przyjmowanie i zagospodarowanie zebranych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Luzino zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania było realizowane w latach 2018 – 2019, na podstawie porozumienia zawartego 28 marca 2013r. pomiędzy Gminą Miasta Gdynia, a Gminą Luzino, przez Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych „EKO DOLINA” Sp. z o.o. w Łężycach. 28 czerwca 2019r. Rada Gminy uchwałą nr VII/114/2020 podjęła decyzję o rozwiązaniu porozumienia międzygminnego, dotyczącego przejęcia przez Gminę Miasto Gdynia, od Gminy Luzino zadania własnego w zakresie gospodarki odpadami, w związku z ubieganiem się o przystąpienie Gminy Luzino do spółki pod nazwą „EKO DOLINA” Spółka z o.o. W tej kwestii, na sesji w dniu 28 czerwca 2019r. podjęta została uchwała nr VII/115/2019. Gmina Luzino zobowiązała się do wniesienia wkładu w wysokości 419.000,00zł, jako podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Wkład w wysokości 69.800,00zł został wniesiony w roku 2019, a pozostała kwota wkładu – 349.200,00zł zostanie przekazana w 2020r. W dniu 07 sierpnia 2019r. Gmina Luzino objęła udziały w „EKO DOLINIE” Spółka z o.o. Na koniec 2019r. gmina posiadała 698 udziałów, co stanowi 0,31%.

Liczba złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2019r. na terenie gminy Luzino wynosiła 3.843, a liczba zadeklarowanych mieszkańców na podstawie złożonych deklaracji – 14.293.

Liczba nieruchomości zamieszkałych, których właściciele zadeklarowali zbiórkę odpadów komunalnych w sposób selektywny w roku 2019 wynosiła 3.744. Na 99 nieruchomościach zamieszkałych, właściciele prowadzili zbiórkę w sposób nieselektywny.

**Tabela liczba złożonych deklaracji i zadeklarowanych mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy.**

Nazwa miejscowości	Liczba złożonych deklaracji		Liczba zadeklarowanych mieszkańców	
	2018	2019	2018	2019
Barłomino	131	130	556	552
Dąbrówka	90	93	430	433
Kębłowo	816	880	2918	3109

<b>Kochanowo</b>	96	99	399	404
<b>Luzino</b>	1.901	1.898	6.928	6.856
<b>Milwino</b>	132	133	474	468
<b>Robakowo</b>	239	246	962	993
<b>Sychowo</b>	82	85	317	322
<b>Tępcz</b>	55	55	248	234
<b>Wyszecino</b>	114	114	446	435
<b>Zelewó</b>	94	98	453	445
<b>Zielnowo</b>	11	12	40	42
<b>Ogółem</b>	<b>3.761</b>	<b>3.843</b>	<b>14.171</b>	<b>14.293</b>

W latach 2018 – 2019 od mieszkańców gminy odebrano m.in.:

Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów (Mg)	
	2018	2019
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1758,76	1831,70
Popiół	898,66	809,80
Papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury	97,48	129,48
Tworzywa sztuczne i opakowania z tworzyw sztucznych	472,32	505,46
Opakowania ze szkła	263,26	306,84
Odpady ulegające biodegradacji	978,50	1131,84

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych przedstawiała się następująco: jeden raz na dwa tygodnie – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz popiół, jeden raz na miesiąc – papier i tektura, opakowania wielomateriałowe, plastik (tworzywa sztuczne) i metale, szkło, odpady zielone.

W ramach gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w tym Punkt Zbiórki odpadów Niebezpiecznych (PZON). Zadanie w imieniu gminy realizowała firma „Eko Logistyk” Usługi Komunalno – Transportowe Dariusz Gruba z Luzina, na podstawie zawartej umowy z 11.08.2016r. Umowa została zawarta na okres od 01.01.2017r. do 31.12.2019r. W ramach zawartej umowy firma odbierała raz w roku wielkogabarytowe odpady komunalne bezpośrednio sprzed nieruchomości zamieszkałych, przeterminowane leki z 4 punktów aptecznych oraz zużyte baterie, z 8 budynków użyteczności publicznej.

Tabela zestawienie przyjętych odpadów od mieszkańców gminy Luzino w PSZOK i PZON w latach 2018 – 2019.

Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów (Mg)	
	2018	2019
Opakowania z papieru i tektury	2,791	2,165
Opakowania z tworzyw sztucznych	2,525	2,266
Opakowania ze szkła	3,190	1,600

Zużyte opony	32,560	11,26
Odpady betonu, gruz betonowy z rozbiórek i remontów	50,780	65,030
Urządzenia zawierające freony	9,140	8,150
Leki inne niż oznaczone kodem odpadów 20 01 31	0,194	0,238
Baterie i akumulatory inne niż oznaczone kodem odpadów 20 01 33	0,044	0,057
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,630	2,350
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	13,740	7,350
Metale	6,890	0,000
Odpady ulegające biodegradacji	27,830	30,030
Odpady wielkogabarytowe	102,450	64,470

W związku z ustawą z dnia 14 maja 2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 875) przedłużono termin do dnia 31 sierpnia 2020r. (przed zmianą do 31 stycznia 2020r.) na przekazanie Wójtowi Gminy rocznych sprawozdań sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, i jednocześnie przedłużono termin do dnia 31 października 2020 r. (przed zmianą do 31 marca 2020r.) na sporządzenie obowiązkowego rocznego sprawozdania przez Wójta Gminy z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2019 oraz termin na sporządzenie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2019 do dnia 30 listopada 2020r. W związku z tym, na dzień sporządzania raportu brak jest danych w zakresie poziomów recyklingu za rok 2019.

Systemem gospodarki odpadami objęto wszystkich właścicieli zamieszkałych nieruchomości. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych wśród mieszkańców w latach 2018 – 2019 stanowiła ponad 97 % (97,55 % – w 2018r.). Problemy jakie występowały, w tym zakresie obejmowały: nieprawidłową segregację odpadów, dotyczącą umieszczania odpadów budowlanych i rozbiórkowych w pojemnikach, workach na odpady, spalanie odpadów w paleniskach domowych, podrzucanie odpadów, głównie budowlanych i rozbiórkowych do publicznych kontenerów przeznaczonych na odpady z ogrodów, parków i cmentarzy, koszy ulicznych i przydrożnych rowów. W roku 2019 do mieszkańców gminy wysłano ponad 30 pism (51 – w 2018r.) dotyczących kwestii przestrzegania obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku na nieruchomości, zakazu spalania odpadów w domowych piecach, prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów, wraz z pouczeniem i przywołaniem odpowiednich przepisów.

W roku 2019 zawarte zostały następujące umowy na realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami:

- na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z miejsc publicznych oraz z budynków będących własnością gminy Luzino, umowa została zawarta z Eko Logistyk Usługi Komunalno – Transportowe Budowa Pojazdów Dariusz Gruba z siedzibą w Luzinie, z terminem realizacji 01.01.2020r. – 31.12.2022r. za cenę brutto – 227.767,68zł,
- na odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Luzino, umowa została zawarta z Lider konsorcjum: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o z siedzibą w Rumi, Partner konsorcjum: Eko Logistyk Usługi Komunalno – Transportowe Budowa Pojazdów Dariusz Gruba z siedzibą w Luzinie, Partner



konsorcjum: Usługi Transportowe Robert Lewicki z siedzibą w Starzynie. z terminem realizacji 01.01.2020r. – 31.12.2022r. za cenę brutto – 8.316.000,00zł,

- na utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy Luzino, umowa zawarta z Eko Logistyk Usługi Komunalno – Transportowe Budowa Pojazdów Dariusz Gruba z siedzibą w Luzinie, z terminem realizacji 01.01.2020r. – 31.12.2022r. za cenę brutto – 708.480,00zł.

W związku ze zmianami w ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku ( Dz. U. z 2018r., poz.1454 ze zm.), które weszły z życie we wrześniu 2019r. podjęto następujące uchwały w zakresie gospodarki odpadami, których okres obowiązywania rozpocznie się od dnia 1 stycznia 2020r.:

- uchwała Nr VI/103/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 23 maja 2019r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Luzino,
- uchwała Nr VI/102/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 23 maja 2019r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- uchwała Nr X/157/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 15 października 2019r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty,
- uchwała Nr X/158/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 15 października 2019r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała Nr X/172/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 15 października 2019r. w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Luzino,
- uchwała Nr XI/200/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 29 listopada 2019r. w sprawie zmiany uchwały Nr X/157/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 15 października 2019r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.

W roku 2019, w związku z przyjętą przez Radę Gminy uchwałą dotyczącą ustalenia stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na rok 2020, która znacznie wzrosła, w stosunku do stawki obowiązującej w roku 2019, na terenie gminy odbywały się protesty ze strony części mieszkańców w tej sprawie. Zostało zorganizowane spotkanie, na którym Wójt Gminy i Przewodniczący Rady Gminy wyjaśniali, dlaczego nastąpił wzrost stawek. Przyjęte w pierwszej wersji stawki opłat na sesji 29 listopada 2019r. zostały obniżone.

11 grudnia 2019r. Gmina Luzino złożyła zawiadomienie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UKOIK) o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję przez Konsorcjum firm, w skład którego wchodzi Lider konsorcjum: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o z siedzibą w Rumi, Partner konsorcjum: Eko Logistyk Usługi Komunalno – Transportowe Budowa Pojazdów Dariusz Gruba z siedzibą w Luzinie, Partner konsorcjum: Usługi Transportowe Robert Lewicki z siedzibą w Starzynie. W styczniu 2020r. Gmina Luzino otrzymała informację, iż po dokonaniu analizy i oceny dostępnych informacji dotyczących postępowania przetargowego Prezes UKOIK rozważy zasadność podjęcia czynności polegających na wszczęciu postępowania wyjaśniającego mającego na celu wstępne ustalenie, czy w toku postępowania przetargowego na odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkujących na terenie gminy Luzino wg. SIWZ nr referencyjny 29.2019 z dnia 3 lipca 2019r., doszło do zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję. Jednocześnie gmina została poinformowana, iż Prezes UKOIK nie

informuje podmiotów kierujących zawiadomienie o podejrzeniu stosowania praktyk ograniczających konkurencję, o przebiegu i rezultatach wszczętych postępowań.

### **Ochrona powietrza.**

W związku z uruchomieniem **Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”** w dniu 29.08.2019r. pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku a Gminą Luzino zostało zawarte porozumienie w sprawie wspólnej realizacji Programu. W ramach porozumienia w Urzędzie Gminy możliwe było uzyskanie pomocy w wypełnianiu wniosku, można było złożyć wnioski w Urzędzie Gminy oraz prowadzona była wstępna weryfikacja złożonych przez mieszkańców wniosków. W 2019r. na terenie Gminy Luzino złożone zostały łącznie 24 wnioski o dofinansowanie na wymianę źródła ogrzewania.

W związku z monitorowaniem jakości powietrza w czerwcu 2019r. zakupiono kolejny **czujnik jakości powietrza**, który zamontowano na Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kębłowie. W roku 2018 dwa czujniki jakości powietrza, zamontowane zostały na budynku szkoły przy ul. Szkolnej 11 i budynku szkoły przy ul. Of. Stutthofu 13. Jakość powietrza można było i nadal można sprawdzać za pośrednictwem stron internetowych szkół. Zgodnie, z raportem z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Luzino za lata 2017 – 2018”, a który sporządzany jest raz na dwa lata, strefę pomorską, obejmującą Luzino, zaliczono do klasy C, ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych pyłu zawieszanego PM10 i benzo(a)pirenu, wskazując jednocześnie na konieczność podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza, w gminie Luzino. Przyczyną tego jest tzw. niska emisja, na którą składa się głównie spalanie złej jakości paliw stałych, często w nieodpowiednich warunkach. Problem występuje w sezonie grzewczym, natomiast latem nie występuje.

**„Odnawialne źródła energii oraz instalacje solarne na terenie Gminy Miasta Redy i Miasta Puck, Gminy Luzino, Łęczyce, Linia i Gniewino”**, realizowanego w ramach *Działania 10.3.1 Odnawialne Źródła Energii Osi Priorytetowej 10 Energia* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Celem projektu jest zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza z procesów spalania paliw kopalnych przez domowe kotłownie oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie energetycznym Gminy Luzino, Linia, Łęczyce, Gniewino, Miasta Reda i Miasta Puck. W roku 2019 rozpoczęła się weryfikacja Uczestników projektu „Odnawialne źródła energii oraz instalacje solarne na terenie Gminy Miasta Redy i Miasta Puck, Gminy Luzino, Łęczyce, Linia i Gniewino”, realizowanego w ramach *Działania 10.3.1 Odnawialne Źródła Energii Osi Priorytetowej 10 Energia* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020, poprzez podpisywanie umów z Uczestnikami projektu, którzy wyrazili zgodę na poniesienie wkład własnego oraz wyrazili zgodę na termin realizacji projektu. Niestety część uczestników zrezygnowała z udziału w projekcie, co wymusiło na Liderze projektu ogłoszenie dodatkowych naborów, które miały umożliwić dalszą realizację projektu zgodnie z założonymi we wniosku o dofinansowanie wskaźnikami oraz strukturą projektu. Lider widząc zagrożenie wynikające z rezygnacji Uczestników wystąpił do Instytucji Zarządzającej o wydłużenie realizacji projektu do 31.12.2020r., na co otrzymał zgodę.

**„Program usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Luzino”** został przyjęty uchwałą nr XXIX/226/2009 Rady Gminy Luzino z 21 kwietnia 2009r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Luzino” oraz „Regulaminu refundacji kosztów związanych z odbiorem, transportem i utylizacją odpadów zawierających azbest”, a następnie zmieniony uchwałą nr XIX/2019/2012 Rady Gminy Luzino z dnia 29 czerwca 2012r. oraz uchwałą nr VII/52/2015 Rady Gminy Luzino z dnia 21 maja

2015r. Głównym celem „Programu usuwania i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Luzino” jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest w pierwszej kolejności z pokryć dachowych budynków mieszkalnych osób fizycznych, a w dalszej inwentarskich oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwienie. Program realizowany jest od roku 2009. W latach od 2009 do 2018 do gminy wpłynęło 97 wniosków od właścicieli nieruchomości w sprawie refundacji kosztów związanych z odbiorem, transportem i utylizacją odpadów zawierających azbest, w łącznej ilości 16.422,50m<sup>2</sup>. W roku 2019 zostało złożonych 13 wniosków, obejmujących utylizację 1.632m<sup>2</sup> płyt azbestowych. W roku 2019 na zlecenie gminy przeprowadzono inwentaryzację w zakresie płyt azbestowych, w celu uzyskania rzeczywistej informacji na temat ilości, miejsc występowania, rodzaju i stanu wyrobów zawierających azbest. Prace przeprowadziła firma URBANIKA Jan Komorowski, Wykopy 11, 60-001 Poznań. Inwentaryzacja opierała się o badanie ankietowe i spis z natury, które prowadzono w listopadzie 2019r. Ogółem zinwentaryzowano 99.097m<sup>2</sup> pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych. Po przeliczeniu waga odpadów azbestowych wynosi 1.486,5 Mg. Największe ilości wyrobów zawierających azbest występują na terenie miejscowości Luzino (279,2 Mg). Z kolei najmniejszą liczbą wyrobów azbestowych charakteryzuje się miejscowość Zielnowo (45,1 Mg). Jednak biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców poszczególnych miejscowości, sytuacja jest odwrotna. Luzino jest z najmniejszą ilością azbestu na 1 mieszkańca, zaś Zielnowo z największą ilością azbestu na osobę. W pozostałych miejscowościach gminy wskaźnik jest zróżnicowany, co ilustruje poniższa tabela.

#### Ilość azbestu w poszczególnych miejscowościach gminy.

Miejscowość	Ilość azbestu			
	m <sup>2</sup>		Mg	
	ogółem	na 1 mieszkańca	ogółem	na 1 mieszkańca
Barłomino	10.951	16,32	164,3	0,24
Dąbrówka	5.048	10,76	75,7	0,16
Kębłowo	13.151	4,10	197,3	0,06
Kochanowo	9.466	18,56	142,0	0,28
Luzino	18.613	2,43	279,2	0,04
Milwino	3.375	6,28	50,6	0,09
Robakowo	9.296	8,45	139,4	0,13
Sychowo	3.850	10,29	57,8	0,15
Tępcz	10.260	37,45	153,9	0,56
Wyszecino	6.942	12,71	104,1	0,19
Zełewo	5.140	9,55	77,1	0,14
Zielnowo	3.005	41,74	45,1	0,63

#### Decyzje środowiskowe.

W roku 2019, w sprawach dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wszczęto 3 postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawach dotyczących:

- budowy instalacji fotowoltaicznej o mocy do 500 kW na działce o nr ewidencyjnym 70 obręb Barłomino,

- eksploatacji piasku ze złoża „Tępcz” na części działki nr 211 obręb Tępcz,
- dobudowy dwóch hal produkcyjnych na działkach ewidencyjnych oznaczonych numerami: 503/7, 503/8, 503/9 obręb Kębłowo.

Wszystkie postępowania zakończone zostały w roku 2020 wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postępowania toczyły się bez oceny oddziaływania na środowisko.

## GOSPODARKA KOMUNALNA.

### Oświetlenie uliczne.

Liczba punktów świetlnych na terenie gminy wg. stanu na dzień 31.12.2019r. wynosi 1.459 szt., w tym w poszczególnych miejscowościach gminy: w Barłominie 51 szt., w Dąbrówce 41 szt., w Kębłowie 425 szt., w tym na Charwatyni – 19 szt., w Kochanowie 32 szt., w Luzinie 619 szt., w Milwinie 55 szt., w Robakowie 53 szt., w Sychowie 34 szt., w Tępczu 31 szt., w Wyszecinie 48 szt., w Zelewie 58 szt., w Zielnowie 12szt.

W roku 2019 wykonano oświetlenie ulicy Dębowej w Luzinie (1), ul. Szkolnej w Barłominie (1) - przy udziale środków Funduszu Sołeckiego. Ustawiono słupy oświetleniowe w Kębłowie na ulicy Bursztynowej (2), ulicy Kościuszki (2), w Luzinie na ulicy Jagodowej (3), ulicy Malinowej (2), ulicy Owocowej (3), ul. Leszczynowej (1), ulicy Paraszyńskiej (4), w Robakowie na ulicy Królewskiej (6). Nie ustawiono słupów oświetleniowych przy ul. Granicznej w Milwinie, z uwagi na to, że nie podobały się mieszkańcom. Ich zdaniem na ulicy powinno zostać zamontowane oświetlenie parkowe – lampy stylowe. Słupy oświetleniowe zostały wykonane przez gminę w ramach porozumienia z Energa Zakład Oświetleniowy, który zobowiązał się w ramach bieżącego utrzymania oświetlenia drogowego do montażu lamp oświetleniowych na ustawionych słupach. Punkty świetlne zostaną zamontowane w roku 2020.

W 2019r. wykonana została dokumentacja projektowa oświetlenia dla miejscowości Kębłowo obejmująca ulice: Andersa i Wiśniową, zakładająca dobudowę 15 nowych punktów oświetleniowych LED, ulicę Leśną, gdzie zaplanowano 14 nowych punktów świetlnych, dla miejscowości Luzino obejmująca ulicę Przemysłową, gdzie przewidziano dobudowę 21 nowych punktów oświetleniowych, dla miejscowości Robakowo obejmująca ulice: Lewińskiego, Fiołkową, Alpejską, Wejherowską, w ramach którego wybudowanych zostanie 29 nowych punktów oświetleniowych, dla miejscowości Kochanowo obejmująca ulice: Brzozową, Sosnową, Leszczynową i Świerkową, ramach której zaprojektowanych zostało 19 szt. lamp oświetleniowych (*zadanie realizowane przy współudziale środków Funduszu Sołeckiego*).

### Mienie komunalne.

Na dzień 31 grudnia 2019r. w skład mienia stanowiącego własność Gminy Luzino, dotyczącego nieruchomości, wchodziły nieruchomości zabudowane i niezabudowane. Pierwsze z nich, to grunty zabudowane budynkami stanowiącymi własność gminy, które w większości przeznaczone są do realizacji głównych zadań publicznych samorządu gminnego, wynikających z odrębnych ustaw:

#### Określenie nazwy budynku i jego położenie

Budynki oświaty w ilości 12 obiektów, w tym: Szkoła Podstawowa nr 1 w Luzinie ul. Szkolna 13, przy ul. Of. Stutthofu 13 i 13A, Szkoła Podstawowa nr 2 w Luzinie ul. Mickiewicza 22, Szkoła Podstawowa Kębłowie ul. Wiejska 49, oddział Przedszkolny w Zelewie ul. Długa 38, Szkoła Podstawowa w Sychowie ul. Szkolna 4, Oddział Przedszkolny w Robakowie ul. św. Jana 49, Szkoła Podstawowa w Barłominie

ul. Szkolna 3, Szkoła Podstawowa w Wyszecinie ul. Szkolna 2, Przedszkole Publiczne w Luzinie ul. Wilczka 4
Hala widowiskowo-sportowa i Gminny Ośrodek Sportu Rekreacji i Turystyki w Luzinie ul. Mickiewicza 22
Sala gimnastyczna wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej nr 1 w Luzinie ul. Szkolna 13
Sala gimnastyczna w Kębłowie ul. Wiejska 49
Budynek Żłobka „Tuptusie” w Luzinie ul. Machalewskiego 17
Budynek socjalny/ boisko sportowe w Luzinie
Budynek Urzędu Gminy w Luzinie ul. Ofiar Stutthofu 11
Budynek Urzędu Gminy w Luzinie ul. 10 Marca 11
Gminny Ośrodek Kultury w Luzinie ul. Of. Stutthofu 14
Budynek użyteczności publicznej (trzy lokale - Posterunek Policji, Stowarzyszenie Skrzydło Anioła, Izba Regionalna i trzy lokale mieszkalne) w Luzinie ul. Ofiar Stutthofu 58
Gminna Biblioteka Publiczna w Luzinie ul. Of. Stutthofu 56
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Zdrowia – Luzino ul. Młyńska 7
Budynek świetlicy wiejskiej, pomieszczenia garażowe i gospodarcze OSP – Luzino ul. Of. Stutthofu 39
Budynek świetlicy wiejskiej, pomieszczenia garażowe i gospodarcze – Milwino ul. Strażacka 5
Budynek świetlicy wiejskiej, pomieszczenia garażowe i gospodarcze OSP – Zelewo ul. 31
Budynek świetlicy wiejskiej w Dąbrówce ul. pplk Ryszarda Lubowiedzkiego 16
Budynek świetlicy wiejskiej w Kochanowie ul. Ks. Borysiewicza 1
Budynek świetlicy wiejskiej w Tępczu ul. Sportowa 2
Budynek świetlicy wiejskiej w Wyszecinie ul. Szkolna 2A

Budynki komunalne, które stanowią mieszkania komunalne i budynki gospodarcze.

Określenie nazwy budynku i jego położenie
Budynek mieszkalny w Kochanowie ul. Ks. Borysiewicza 1 (9 lokali)
Budynek mieszkalny w Kochanowie ul. Ks. Borysiewicza 2 (12 lokali)
Współwłasność w budynku mieszkalnym w Kębłowie, ul. Wiejska 131 – (2 lokale mieszkalne)
Współwłasność w budynku mieszkalnym w Luzinie ul. Strzebielińska 18 (2 lokale mieszkalne)
Dwa lokale mieszkalne w budynku w Luzinie ul. Szkolna 11
Budynek mieszkalny w Milwinie ul. Wejherowska 61 (1 lokal)
Lokal mieszkalny w Kębłowie ul. Leśna Polana 5/5
Lokal mieszkalny w Kębłowie ul. Leśna Polana 1/4
Pomieszczenie w budynku gospodarczym przynależne do lokalu w Kębłowie ul. Leśna Polana 5/5
Pomieszczenie w budynku gospodarczym przynależne do lokalu w Kębłowo ul. Leśna Polana 1/4
Budynek gospodarczy w Tępczu
Budynek gospodarczy w Luzinie
Budynek gospodarczy w Luzinie
Budynek gospodarczy w Sychowie
Budynek gospodarczy w Milwinie

<b>Budynek gospodarczy w Robakowie</b>
<b>Budynek gospodarczy w Zelewie</b>
<b>Garaż w Milwinie</b>

Druga grupa budynków, zaliczanych do mienia gminnego, jest przedmiotem sprzedaży i najmu. Z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych gmina pobiera czynsze, aczkolwiek niektóre lokale są użyczane ze względu na ich przydatność społeczną (np. lokale dla policji). Ogółem w roku 2019, z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych oraz gruntów, gmina uzyskała kwotę 220.475,17zł.

**Gmina Luzino otrzymała bon o wartości 15 tys. euro na hotspoty Wi-Fi.** Inicjatywa WiFi4EU wspiera bezpłatny dostęp do bezprzewodowego internetu w przestrzeniach publicznych, takich jak parki, place, budynki publiczne, biblioteki, ośrodki zdrowia i muzea w gminach w całej Europie. W ramach inicjatywy WiFi4EU gminy mogą ubiegać się o bony o wartości 15 tys. euro. Bony te służą pokryciu kosztów zainstalowania hotspotów Wi-Fi. Umowę o udzielenie dotacji w ramach instrumentu Łącząc Europę (CEF) WiFi4EU, podpisano z Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA) na mocy uprawnień przekazanych przez Komisję Europejską reprezentowaną do celów podpisania umowy przez Hedd of Department C, Andreas Boschen. Zgodnie z podpisaną umową Gmina Luzino jest zobligowana do zrealizowania projektu do końca stycznia 2021r. Do pokrycia zasięgiem nowo budowanej sieci wybrane zostały następujące obiekty użyteczności publicznej: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kębłowie, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Profesora Gerarda Labudy w Luzinie.

W gminnym zasobie nieruchomości, na koniec 2019r. gmina Luzino posiadała **290 ha 49 arów 53 m<sup>2</sup>** nieruchomości gruntowych.

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku:

- nastąpił przyrost mienia komunalnego o powierzchni **0,4223 ha** spowodowany: nabyciem gruntów pod drogi publiczne z mocy prawa – **0,0248 ha**, w tym z art.73 ustawy przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną – 0,0008 ha (na poszerzenie ulicy Poprzecznej w Luzinie), w wyniku decyzji podziałowych, stosownie do art.98 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce gruntami – 0,0240 ha, przejęciem w formie darowizny działki, stanowiącej drogę publiczną – ulicę Piaskową w Dąbrówce (przejęcie nastąpiło za zgodą Rady Gminy) – **0,0526 ha**, wykupem, za zgodą Rady Gminy nieruchomości o łącznej powierzchni – **0,1600 ha**, związanym z nabyciem 2 działek w związku z realizacją projektu „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Luzino” (0,0249 ha) oraz na przedłużenie drogi publicznej – ulicy Kopernika w Kębłowie (0,1351 ha), przybytkiem powierzchni – **0,1649 ha** w wyniku dokonanych podziałów geodezyjnych, uwzględniających stan rzeczywisty,
- nastąpił ubytek mienia komunalnego o powierzchni **0,0786 ha** wynikający z pomiarów geodezyjnych, uwzględniających stan rzeczywisty.

Na wykup nieruchomości przeznaczono kwotę 61.880,00zł. Wyplacono odszkodowania za przejęte z mocy prawa drogi publiczne w wysokości 43.698,00zł.

#### **Opłaty planistyczne i adiacenckie.**

W 2019r. Wójt Gminy Luzino wydał 16 decyzji, w których ustalone zostały opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, wskutek uchwalenia planu miejscowego i zbycia nieruchomości w okresie 5 lat od wejścia w życie planu, tzw. opłaty planistyczne, na łączną kwotę 62.492,99zł. Od wydanych decyzji, nie wniesiono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

W roku 2019, Wójt Gminy wydał 30 decyzji ustalających opłatę adiacencką od wzrostu wartości nieruchomości powstałych wskutek ich podziału, na łączną kwotę 169.839,00zł. Od decyzji Wójta Gminy nie wniesiono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

#### **Sprzedaż nieruchomości.**

W 2019r. z zasobów komunalnych nie sprzedano żadnej nieruchomości. Gmina nie posiadała działek budowlanych przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę jednorodzinną, przeznaczonych do sprzedaży.

#### **Użytkowanie wieczyste.**

Gmina Luzino na dzień 31.12.2019r. posiadała grunty oddane w użytkowanie wieczyste. Obecnie w użytkowaniu wieczystym są grunty przeznaczone pod działalnością gospodarczą - 0,2078 ha.

W 2019r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych przekształciło się w prawo własności tych gruntów. Dotyczyło to 3 nieruchomości położonych w Milwinie, przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

#### **Najem i dzierżawa gruntów.**

Umowy najmu i dzierżawy gruntów w Gminie Luzino, występują sporadycznie i obejmują pojedyncze przypadki. Są to głównie umowy na niewielkie powierzchnie gruntu i zawierane na krótkie okresy. Są też i zawarte na czas nieokreślony. Według zawartych umów, na dzień 31 grudnia 2019r., gmina przekazała: grunty na cele usługowe w dzierżawę, o łącznej powierzchni 1,9875 ha, lokal usługowy w najem, o powierzchni 100,87 m<sup>2</sup>, grunty rolne w dzierżawę, o łącznej powierzchni 2,4600 ha.

Dochody z najmu i dzierżawy gruntów należne Gminie Luzino w 2019r. (bez podatku VAT) wyniosły 60.887,15zł.

Ponadto, Gmina Luzino, w celu realizacji własnych zadań publicznych, dzierżawi grunty od innych podmiotów i osób fizycznych, m.in. od Skarbu Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Strzebielino z siedzibą w Luzinie, od PKP S.A. z siedzibą w Warszawie Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Gdańsku PKP S.A. Łączna powierzchnia dzierżawionych gruntów, to 2,6486 ha. Są to nieruchomości głównie położone w Kębłowie, Luzinie oraz w Zielnowie. Od kolei gmina dzierżawi nieruchomości położone w sąsiedztwie dworca PKP tj. działki 57/3 57/4 i część działki 57/5, o łącznej powierzchni 4.364m<sup>2</sup>, a czynsz dzierżawny wynosi 36.989,37zł. Dzierżawa związana jest z zabezpieczeniem terenu na potrzeby realizacji w przyszłości inwestycji, polegającej m.in. na budowie infrastruktury drogowej. Od nadleśnictwa dzierżawimy działkę nr 725/3 położoną w Kębłowie o powierzchni 2.1122m<sup>2</sup> na potrzeby boiska sportowego w Kębłowie, a roczny czynsz dzierżawny wynosi 573,60zł. Od nadleśnictwa również dzierżawimy niewielkie fragmenty gruntów w różnych miejscach na terenie gminy, na potrzeby realizacji zadań związanych z gospodarką wodno-ściekową, których czynsz dzierżawny łącznie w 2019r. wyniósł 5.849,40zł. Ponadto gmina zawarła w 2016r. z właścicielem gruntu umowę dzierżawy część działki nr 77 o powierzchni około 1000m<sup>2</sup>, położonej w Zielnowie na potrzeby tzw. zawrotki dla pojazdu gminnego, realizującego dowóz dzieci do szkół. Czynsz został opłacony jednorazowo w chwili zawarcia umowy.

## **PLANOWANIE PRZESTRZENNE.**

Na początku roku 2019 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ze zmianami do tych planów) objętych było 40% obszaru gminy. Na koniec roku, procent obszaru pokryty obowiązującymi

miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ze zmianami) nie znacznie zwiększył się po przecinku i wyniósł ok. 40 %, ogólnego obszaru gminy. Obszar objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na koniec roku 2019 bez zmian do tych planów wyniósł około 32% obszaru gminy.

W roku 2019 uchwalono 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym dwa nowe o powierzchni około 106,38 ha oraz 3 zmiany do obowiązujących planów, o łącznej powierzchni około 17,83 ha.

Uchwalone plany dotyczą:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Wyszecino w zakresie działki nr 181/9 o powierzchni wskazanej w planie około 99 ha (plan wszedł w życie w 2020r.),
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Dąbrówka w zakresie działki nr 40/1 o powierzchni wskazanej w planie około 7,38 ha (plan wszedł w życie w 2020r.).

Zmiany planów dotyczyły:

- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Luzino w zakresie działki nr 857/3 (powierzchnia wskazana w planie około 8,30 ha),
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Luzino w zakresie działki nr 1451/2 (powierzchnia wskazana w planie około 0,08 ha),
- uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Luzino w zakresie działek nr: 911, 913/34, 915/1, 915/2, 915/3, 915/4, 916/1, 916/2, 916/3, 917/2, 917/3, 1046, 1047/6, 1114, 1118, 1149 (powierzchnia wskazana w planie około 9,45 ha).

Biorąc pod uwagę, iż zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmowały powierzchnię około 17,83 ha (oprócz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Wyszecino i Dąbrówka, które weszły w życie w 2020r.), wielkość obszaru gminy, objęta miejscowymi planami na początku i na koniec roku różni się po przecinku, a w związku z tym, pozostaje on na tym samym poziomie procentowym (40%) ogólnego obszaru gminy.

W 2019r. Rada Gminy Luzino podjęła uchwały o przystąpieniu do opracowania następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Luzino w zakresie działek nr: 344, 345, 346/1, 357, 343, 346/2, 356/1, 341/2, 346/3, 350/1, 341/1, 338/2, 1471, 337. Plan został uchwalony 30 kwietnia 2020r.
- opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Dąbrówka w zakresie działek nr 15/2 i nr 15/9. Plan jest w trakcie opracowania.
- zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Luzino w zakresie działek nr: 563/2, 105/10, 142/6, 172/7, 713/17, cz. dz. 907/6, 289/1, 289/9, 289/10, 289/11, 1130/1, 1281/5, 1281/6, 1281/7, 241/6, 278, 157/3, 158/2. Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Dąbrówka w zakresie działki nr 126 (w części). Nie przystąpiono do opracowywania zmiany planu, ze względu na brak środków finansowych.



- opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Zelewo w zakresie działek nr: 14/5, 14/7, 44, 175, 176, 219. Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Luzino (w zakresie ogólnych ustaleń). Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Kębłowo w zakresie działki nr 308. Nie przystąpiono do opracowywania zmiany planu, ze względu na brak środków finansowych.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Barłomino w zakresie działki nr 27/17. Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Zelewo w zakresie działki nr 49/1. Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Kębłowo w zakresie działek nr: 340/121, 494/4, 495, 490/4, 496/1, cz. dz. 493, 475/4, 410. Plan jest w trakcie opracowania.
- opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Luzino w zakresie działek nr: 1382 i 1389. Plan jest w trakcie opracowania.

W czerwcu 2019r. uchwalona została zmiana fragmentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Luzino w zakresie działek nr: 410, 475/4, 308 położonych w obrębie Kębłowo, działek nr: 1281/5, 1281/6, 1281/7, 241/6, 278 położonych w obrębie Luzino, działek nr: 219, 14/5, 44, 175, 176, 14/7 położonych w obrębie Zelewo. Natomiast w październiku 2019r. podjęta została uchwała o przystąpieniu do opracowania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie działek nr: 298/8, 298/9, 298/10, 298/11, 264 położonych w obrębie Kębłowo. Do opracowywania zmiany studium nie przystąpiono, ze względu na brak środków finansowych.

W 2019r. nie wpłynęły skargi dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium.

Wydanych zostało 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły:

- budowy linii kablowej nn 0,4 kV (1 decyzja),
- budowy sieci wodociągowej (4 decyzje),
- budowa oświetlenia ul. Spacerowej (1 decyzja).

Ponadto wydano 77 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 59 dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oraz 18 decyzji dotyczących innej zabudowy, np. zabudowy zagrodowej, zabudowy budynków gospodarczych.

Wydano również 2 decyzje odmawiające ustalenia warunków zabudowy dla planowanych inwestycji polegających na:

- budowie 15 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, wolnostojących;
- budowie fotowoltaicznej instalacji elektrowni OZE o mocy 1 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Od odmownej decyzji o ustaleniu warunków zabudowy na budowę fotowoltaicznej instalacji elektrowni OZE o mocy 1 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą wniesiono odwołanie do Samorządowego

Kolegium Odwoławczego. Decyzją tego organu uchylono zaskarżoną decyzję w całości i przekazano sprawę do ponownego rozpatrzenia. Od pozostałych wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, czy decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy, jak i dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i innej, nie wniesiono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

W 2019r. wydano 389 zaświadczeń o przeznaczeniu działek w planie miejscowym, w tym wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz 221 zaświadczeń o ustanowieniu obszaru rewitalizacji. Wydano 45 postanowień opiniujących zgodności podziału z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, decyzjami o warunkach zabudowy i braku sprzeczności z przepisami odrębnymi. Decyzji zatwierdzających podział nieruchomości wydanych zostało 65, w tym dwie odmowne. Nie wniesiono odwołań od decyzji Wójta Gminy do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Ponadto wydano 133 zawiadomienia o nadaniu numeru budynku.

## **SPRAWY OBYWATELSKIE.**

### **Organizacja pozarządowe.**

Na terenie Gminy Luzino, w roku 2019 działały organizacje pozarządowe, które prowadzą działania na rzecz bezpieczeństwa, propagowania sportu, aktywności fizycznej i rekreacji, ekologii, ochrony środowiska, turystyki, kultury i historii regionu, dzieci, rodzin, osób niepełnosprawnych, starszych oraz przeciwdziałania alkoholizmowi. Zrzeszanie się mieszkańców daje im możliwość czynnego uczestnictwa w życiu publicznym, wyrażania własnych poglądów, realizowania ciekawych pomysłów wynikających z indywidualnych pasji, potrzeb i tradycji, co buduje lokalną społeczność oraz poprawia jakość życia mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonowały następujące stowarzyszenia i organizacje pozarządowe: Gminny Klub Sportowy w Luzinie, Kaszubskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne (Luzino), Stowarzyszenie Akademia Inicjatyw Obywatelskich (Luzino), Stowarzyszenie Samorządność (Luzino), Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Pro Bono” (Luzino), Stowarzyszenie Twórczej Aktywności Rodzin „Fistaszki”, Klub Abstynenta „Luzino”, Ochotnicza Straż Pożarna w Luzinie, Ochotnicza Straż Pożarna w Milwinie, Ochotnicza Straż Pożarna w Zelewie, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Koło w Wejherowie o/Luzino, Stowarzyszenie Gospodarzy, Gospodyń i Sympatyków Wsi Robakowo pod patronatem św. Jana Chrzciciela, Stowarzyszenie Świetlica Integracyjna „Skrzydło Anioła” (Luzino), Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych „TON” (Luzino), Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie o/Luzino, Związek Harcerstwa Polskiego – 70 Luzińska Wodna Drużyna Harcerska, Koło Gospodyń Wiejskich w Luzinie, Koło Gospodyń Wiejskich w Kochanowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Zelewie, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Kębłowie, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Luzinie.

W oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie został przyjęty, uchwałą nr XLVIII/569/2018 z dnia 12 października 2018r. „Program współpracy z organizacjami pozarządowym, podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego na 2019 rok”, który został zmieniony uchwałą nr V/70/2019 z dnia 28 marca 2019r. Program był konsultowany, w okresie od 26 września do 10 października 2018r. z organizacjami pozarządowymi.

Tabela zawierająca podstawowe informacje dotyczące, konkursu ofert w ramach współpracy w roku 2019 z organizacjami pozarządowymi.

Rok	2018	2019
Liczba otwartych konkursów ofert	2	2
Liczba unieważnionych konkursów	0	0
Liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert		24
Liczba organizacji, którym udzielono dotacji	12	14
Liczba zawartych umów		22
Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizacje	184.100,00zł	253.600,00zł
Wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu Gminy Luzino na realizację programu	183.550,00zł	253.600,00zł
Niewykorzystane środki	550,00zł	0

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Gmina Luzino zlecała, realizację zadań w zakresie:

Zadanie:	Kwota w konkursie:	Zadanie realizowane przez:	Kwota przeznaczona na realizację zadania:
„Aktywizacja 2019”	18.000,00zł	Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych „TON”	1.500,00zł
		Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego	2.000,00zł
		Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich „Pro Bono”	2.500,00zł
		Stowarzyszenie Świetlica Integracyjna „Skrzydło Anioła”	4.100,00zł
		Stowarzyszenie Twórczej Aktywności Rodzin „Fistaszki”	3.400,00zł
		Stowarzyszenie Gospodarzy , Gospodyń i Sympatyków Wsi Robakowo Pod Patronatem Św. Jana Chrzciciela	1.000,00zł
		Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Luzino	3.500,00zł
Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	122.000,00zł	Gminny Klub Sportowy	8.500,00zł
		Kaszubskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne	93.300,00zł
		Akademia Piłkarska Karol Piątek	4.000,00zł
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym obejmowały	103.600,00zł	Akademia Siatkówki Daniela Plińskiego	16.200,00zł
		Kaszubskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne	46.200,00zł
		Parafia św. Wawrzyńca w Luzinie	3.000,00zł
		Stowarzyszenie Gmin Powiatu Wejherowskiego „Zdrowa Rodzina Zdrowa Gmina”	10.800,00zł
Opieka paliatywna	10.000,00zł	Klub Abstynenta Luzino	43.600,00zł
		Puckie Hospicjum pw. św. Ojca Pio w Pucku	10.000,00zł
<b>Ogółem:</b>	<b>253.600,00zł</b>		<b>253.600,00zł</b>

W ramach realizowanej współpracy gmina użyczała lokale i budynki komunalne na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Z nieodpłatnego użyczenia lokalu dla potrzeb działalności statutowej organizacji w roku 2019 korzystały: Towarzystwo Osób Niepełnosprawnych z pomieszczeń Gminnego Ośrodka Kultury w Luzinie przy ul. Of. Stutthofu 14, Kaszubskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne z pomieszczeń Gminnego Ośrodka Sportu Rekreacji i Turystyki w Luzinie przy ul. Mickiewicza 22, z pomieszczeń i obiektów sportowych szkoły w Kębłowie przy ul. Wiejskiej 49, obiektów sportowych przy szkole nr 1 w Luzinie, pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Dąbrówce, boisk gminnych, w tym „Orlika”, Luzińska Wodna Drużyna Harcerska z pomieszczeń budynku szkoły nr 1 w Luzinie przy ul. Of. Stutthofu 13, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego z pomieszczeń szkoły nr 2 w Luzinie przy ul. Mickiewicza 22, Gminny Klub Sportowy z pomieszczeń szkoły nr 1 w Luzinie przy ul. Szkolnej 13, Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Luzino” z pomieszczeń w Luzinie przy ul. Wilczka 4, Stowarzyszenie Świetlica Integracyjna „Skrzydło Anioła” z budynku komunalnego w Luzinie przy ul. Of. Stutthofu 58, Stowarzyszenie Akademia Inicjatyw Obywatelskich Pro Bono z pomieszczeń Gminnego Ośrodka Sportu Rekreacji i Turystyki w Luzinie przy ul. Mickiewicza 22, Gminnej Biblioteki Publicznej w Luzinie przy ul. Of. Stutthofu 56, Stowarzyszenie Twórczej Aktywności „Fistaszki” z pomieszczeń Gminnej Biblioteki Publicznej w Luzinie przy ul. Of. Stutthofu 56.

#### Fundusz sołecki, sprawy sołectw.

Na terenie sołectw w dniach 7 kwietnia i 19 maja 2019 r. odbyły się wybory sołtysów. W dniu 7 kwietnia 2019r. wybory odbyły się w sołectwie: Barłomino, Kochanowo, Sychowo, Tępcz, Wyszecino, Zelewo i Zielnowo. W dniu 19 maja 2019r. w sołectwie: Dąbrówka, Kębłowo, Luzino, Milwino i Robakowo. W wyniku przeprowadzonych wyborów na sołtysów wybrano: p. Mariusza Stenkę (Barłomino), p. Łucję Tokarską (Kochanowo), p. Annę Magrian (Sychowo), p. Małgorzatę Licau (Tępcz), p. Ewę Halman (Wyszecino), p. Dariusza Miotk (Zelewo), p. Stanisława Chojnowskiego (Zielnowo), p. Bronisława Nadolskiego (Dąbrówka), p. Piotra Michałka (Kębłowo), p. Stanisława Cejrowskiego (Luzino), p. Sylwię Trepczyk (Milwino), p. Marzenę Pallach (Robakowo).

Statystyka wyborcza przedstawia się następująco:

Sołectwo	Liczba osób uprawnionych do głosowania	Liczba kandydatów	Frekwencja wyborcza*	Poparcie dla kandydata wybranego na sołtysa**
Barłomino	463	1	82 - 17,71%	78 - 96,29%
Dąbrówka	319	1	96 - 30,1%	70 - 74,47%
Kębłowo	2203	2	254 - 11,53%	195 - 77,08%
Kochanowo	335	1	48 - 14,33%	45 - 93,75%
Luzino	5820	2	372 - 6,4%	212 - 57,30%
Milwino	381	1	65 - 17,06%	60 - 92,31%
Robakowo	746	2	302 - 40,49%	221 - 73,67%
Sychowo	247	1	60 - 24,29%	50 - 86,20%
Tępcz	212	2	135 - 63,67%	66 - 53,23%
Wyszecino	394	1	67 - 17%	65 - 97,01%
Zelewo	354	1	155 - 43,78%	138 - 90,19%
Zielnowo	50	2	38 - 76%	22 - 57,89%

\*liczba wyborców, którym wydano karty do głosowania - % \*\*liczba oddanych głosów ważnych na kandydata - %

W roku 2019 odbywały się zebrania wiejskie we wszystkich sołectwach gminy. W każdym sołectwie odbyły się 2 zebrania. Na zebraniach wiejskich na przełomie kwiecień – czerwiec dokonano wyborów do Rad Sołeckich w poszczególnych jednostkach pomocniczych. Ponadto przedmiotem spotkań było przedstawienie przyjętego przez Radę Gminy budżetu gminy Luzino na rok 2019, informacji w zakresie podatków i opłat obowiązujących w roku 2019 oraz podziału środków przeznaczonych dla sołectwa. We wrześniu, odbywały się zebrania wiejskie dotyczące podziału Funduszu Sołeckiego. Na zebraniach wiejskich omawiano również sprawy, zgłaszane przez mieszkańców, a stanowiące aktualne problemy, które dotyczyły przede wszystkim: naprawy nawierzchni dróg gminnych, wykonania przejść dla pieszych, ustawienia nowych punktów świetlnych, ustawienia znaków drogowych, wycinki krzaków, usunięcia drzew, czyszczenia rowów i przepustów.

Podział środków Funduszu Sołeckiego przedstawiał się następująco:

Sołectwo	Kwota przyznana		Kwota wykorzystana	
	2018	2019	2018	2019
Barłomino	41.179,81zł	45.065,88zł	41.179,81zł	45.065,88zł
Dąbrówka	31.091,20zł	34.367,90zł	31.091,20zł	34.367,90zł
Kębłowo	47.827,89zł	51.681,05zł	47.553,25zł	51.681,06zł
Kochanowo	32.809,93zł	35.608,24zł	25.309,90zł	35.607,60zł
Luzino	47.827,89zł	51.681,05zł	47.827,89zł	51.681,05zł
Milwino	34.914,36zł	37.262,04zł	34.914,36zł	37.262,04zł
Robakowo	47.827,89zł	51.681,05zł	19.938,00zł	0,00zł
Sychowo	25.731,40zł	28.838,03zł	25.731,40zł	0,00zł
Tępcz	22.574,76zł	24.548,50zł	22.574,76zł	24.548,50zł
Wyszecino	35.296,98zł	37.727,17zł	34.296,98zł	37.727,17zł
Zelew	34.770,87zł	37.623,81zł	0,00zł	37.623,81zł
Zielnowo	12.674,39zł	13.747,16zł	12.674,39zł	13.747,16zł
<b>Ogółem:</b>	<b>415.337,37zł</b>	<b>449.831,88zł</b>	<b>343.091,94zł</b>	<b>377.312,16zł</b>

Przeznaczenie środków Funduszu Sołeckiego przedstawia się następująco:

Wydatki majątkowe i bieżące realizowane w obszarach:	Kwota wydatków majątkowych:		Kwota wydatków bieżących:	
	2018	2019	2018	2019
Infrastruktura drogowa	297.717,76zł	312.131,11zł	23.639,30zł	8.000,00zł
Gospodarka komunalna	19.938,00zł	55.181,05zł	2.606,88zł	2.000,00zł
<b>Ogółem wydatki</b>	<b>317.655,76zł</b>	<b>367.312,16zł</b>	<b>26.246,18zł</b>	<b>10.000,00zł</b>

Fundusz Sołecki w 2019r. w został wykorzystany w 83,88% planowanych wydatków. Wykonanie funduszu sołeckiego w roku 2019 jest porównywalne z rokiem 2018, w którym fundusz został wykorzystany na poziomie 82,80% planowanych wydatków. Przyjęte do budżetu gminy do realizacji przedsięwzięcia, mieściły się w katalogu zadań własnych gminy. Były zgodne ze strategią rozwoju gminy, a także służyły poprawie warunków życia mieszkańców sołectwa. Dotyczyły przede wszystkim zadań inwestycyjnych realizowanych w zakresie infrastruktury drogowej, na którą wydatkowano 76,22% zaplanowanej kwoty w ramach wydatków funduszu.

W ramach środków Funduszu Sołeckiego nie zrealizowano w roku 2019 następujących zadań:

Budowa świetlicy wiejskiej w Robakowie, na którą sołectwo przeznaczyło kwotę 51.681,05zł, a kwota ta nie została wykorzystana. Zadanie nie zrealizowano, z uwagi na brak zabezpieczenia odpowiedniej wysokości kwoty w budżecie gminy, niezbędnej do rozpisania procedury przetargowej.

Utwardzenie ulicy Szkolnej w Sychowie płytami YOMB na odcinku od ulicy Kaszubskiej w Kierunku szkoły podstawowej. Na etapie przygotowywania realizacji zadania tj. dokumentacji projektowej okazało się, iż obecna użytkowana droga przebiega częściowo po terenie prywatnym, a przylegający do drogi grunt gminny jest zbyt wąski i nie pozwala na budowę drogi. Zadanie nie zostało zrealizowane, z uwagi na fakt, iż gmina nie była właścicielem terenu, na którym miało zostać zrealizowane przedsięwzięcie.

**Informacja publiczna.** W roku 2019 wpłynęły 31 wnioski o udzielenie informacji publicznej, co stanowi około 45% liczby wniosków, w stosunku do roku 2018, w którym wpłynęło ich 69. Na wszystkie wnioski udzielono odpowiedzi. Nie wydano decyzji odmawiających udostępnienia informacji publicznej. Wnioski o udostępnienie informacji dotyczyły między innymi: realizacji zadań w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami, dostępności miejsc w gminnych przedszkolach, realizacji usług w zakresie ochrony danych osobowych, biuletynu informacji publicznej, audytu wewnętrznego, budowy linii elektroenergetycznej 400kV relacji Gdańsk Błonie – Żarnowiec, funkcjonowania lub planowanej budowy w zakresie przedsięwzięć dotyczących chowu i hodowli zwierząt, realizacji projektu w ramach programu operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”, strzelnicy w Dąbrówce, wniosków o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2019r. wpłynęło 6 skarg, w rozumieniu art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Uwzględnione zostały dwie skargi, które dotyczyły bezczynności kierownika referatu urzędu, w pozostałych 4 przypadkach skargi zostały uznane jako niezasadne. Skargi dotyczyły prowadzonych przez organ działań w związku z wykonywaniem zadań (2), bezczynności organu (2). W toku badania skargi, stawiane zarzuty nie potwierdziły się, z tego też powodu nie zostały uwzględnione.

W 2019r. wpłynął jeden wniosek w rozumieniu art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, dotyczący naprawy ulic położonych w Robakowie. Na wniosek udzielono odpowiedzi, wniosek został zrealizowany.

## PRZEDSIĘBIORCY.

W Gminie Luzino w roku 2019 zarejestrowane były (według miejsca zamieszkania) 1.483 podmioty gospodarcze, z tego 1.226 (1.187 – w 2018r.) przedsiębiorców wykonywało działalność gospodarczą na terenie gminy. Rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nadzorowanej przez Ministerstwo Rozwoju podlegają osoby fizyczne, będące obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz cudzoziemcy (po spełnieniu określonych przepisami prawa warunków). Rejestracja dotyczy działalności gospodarczej prowadzonej przez indywidualne osoby fizyczne i wspólników spółek cywilnych. Branżą, w której działa najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy jest budownictwo, co stanowi 32,1% ogółu przedsiębiorców, dalej handel hurtowy i detaliczny (w tym sprzedaż pojazdów samochodowych i warsztaty samochodowe), co stanowi 21,2% ogółu przedsiębiorców oraz przetwórstwo przemysłowe (w tym usługi i naprawa) – 15,5% ogółu przedsiębiorców.

W ramach zadań zleconych Gmina Luzino przyjmowała wnioski związane z wpisem do CEIDG w formie papierowej, które są składane osobiście przez przedsiębiorców lub przez osoby upoważnione, które działają w imieniu przedsiębiorcy. Po potwierdzeniu tożsamości wnioskodawcy, sprawdzeniu i stwierdzeniu poprawności wniosku był on przetwarzany na formę elektroniczną poprzez system CEIDG. W roku 2019 do Urzędu Gminy Luzino wpłynęły 1.092 (934 – w 2018r.) wnioski o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, z tego: 165 wniosków o wpis przedsiębiorcy do CEIDG (rejestracja działalności), 653 wniosków o zmianę wpisu w CEIDG oraz zmianę innych danych, 116 wniosków o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, 74 wnioski o wznowienie wykonywania działalności gospodarczej, 84 wnioski o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG (zakończenie działalności). W roku 2019 przyjęto 162 wnioski od przedsiębiorców, którzy nie mają miejsca zamieszkania na terenie Gminy Luzino, co stanowi 14,80% ogółu wniosków. Jest to związane z bliskością urzędu do sąsiednich miejscowości w gminach graniczących z Gminą Luzino, jakością obsługi interesanta i możliwością składania wniosków w wybranej przez przedsiębiorcę Gminie.

W ramach obsługi systemu CEIDG przedsiębiorcy do wniosków o wpis do CEIDG składali wnioski czy druki, które zawierają informacje i oświadczenia dla Urzędów Skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Na dzień 31.12.2019 r., w obrocie gospodarczym funkcjonowało łącznie 97 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 85 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym 29 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 28 zezwoleń od 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 28 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu (sklepy) i 12 na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, 3 zezwolenia od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu (lokale gastronomiczne). Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko i wyłącznie na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy właściwego dla lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane były oddzielnie na poszczególne rodzaje napojów alkoholowych. W 2019r., 36 przedsiębiorców korzystało z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 29 przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy detaliczne) i 7 przedsiębiorców korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

W ciągu roku 2019 prowadzono postępowania administracyjne w wyniku, których wydano:

- 1) 21 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych od spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:
  - 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu,
- 2) 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

- 2 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 6 zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 4) decyzje w sprawie wygaśnięcia 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu likwidacji punktu sprzedaży, w tym:
- 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 17% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

Zezwolenia jednorazowe były wydawane przedsiębiorcom posiadającym ważne stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są zadaniami własnymi gminy.

**Licencja na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką.** W 2019r. w obrocie gospodarczym funkcjonowało 6 licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką. Zgodnie z art.2 pkt 43 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. o transporcie drogowym, taksówką jest pojazd samochodowy odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu osób w liczbie nie większej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz ich bagażu podręcznego za ustaloną, na podstawie taksometru lub aplikacji mobilnej, opłatą. Zadanie związane z udzielaniem licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówką jest zadaniem własnym gminy.

**Ewidencja obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.** W roku 2019 prowadzona była Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie, w której figuruje 7 obiektów, w tym 1 obiekt „Gospodarstwo Agroturystyczne” prowadzone przez rolnika. Ewidencję prowadzi wójt właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu. Usługi hotelarskie mogą być prowadzone w obiektach, które spełniają co najmniej minimalne wymagania, co do wyposażenia obiektu i poszczególnych pomieszczeń/pokoi. Zadania związane z zaszeregowaniem pól biwakowych i prowadzeniem ich ewidencji oraz prowadzeniem ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie są zadaniami własnymi gminy.

Gmina w roku 2019 kontynuowała realizację projektu **„Pomorskie urzędy przyjazne przedsiębiorcom”**, do którego przystąpiła w roku 2017. Projekt jest dofinansowany w ramach Działania 2.18 „Wysokiej jakości usługi administracyjne” Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Celem głównym projektu są wysokiej jakości administracyjne usługi świadczone drogą elektroniczną w 8 JST województwa pomorskiego tj. w gminach Wicko, Żukowo, Potęgowo, Bobowo, Luzino, Morzeszczyn, Malbork, Kartuzy w obszarach istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej tj. podatki i opłaty lokalne i zarządzanie nieruchomościami poprzez:

- wdrożenie narzędzi informatycznych poprawiających efektywność zarządzania w/w obszarami tj. EZD z interfejsem komunikacyjnym, modernizację systemów dziedzinowych,



- poprawę dostępu do informacji online przez wdrożenie Portalu Podatnika (spersonalizowana informacja o zobowiązaniach), modułu Śledź sprawę, Portalu Nieruchomości,
- uruchomienie nowych i modernizację istniejących e-usług świadczonych na 4/5 poziomie dojrzałości w w/w obszarach,
- wdrożenie usprawnień zarządczych w/w obszarach oraz w obszarze zarządzania satysfakcją klienta,
- doskonalenie kompetencji stanowiskowych i cyfrowych w w/w obszarach, poprzez przeszkolenie 235 pracowników tych JST (170K i 65M).

Wartość projektu: 1.545.138,00 zł, w tym dofinansowanie: 1.302.223,00 zł, wkład własny 242.915,00zł. Koszt przypadający na jeden podmiot objęty wsparciem: 193.142,25zł. W 2019r. odbywały się szkolenia mające na celu doskonalenie kompetencji stanowiskowych i cyfrowych w obszarach objętych projektem oraz wdrażanie i usprawnianie e-usług. Pierwotnie realizacja projektu miała zakończyć się 30.09.2019r., jednak ze względu na problemy na etapie realizacji projektu Lider tj. STIWEK Fundacja na rzecz Społeczeństwa, Tolerancji, Integracji, Wolności, Edukacji, Kultury wystąpiła do gminy Luzino z informacją, iż otrzymała zgodę na wydłużenie realizacji projektu do 31.03.2020r. Biorąc pod uwagę obecną sytuację, związaną z COVID-19, prawdopodobnie termin realizacji projektu ulegnie kolejnemu wydłużeniu.

## SPRAWY ADMINISTRACYJNE.

Wójt Gminy, jako organ podatkowy w roku 2019 wydał 6.077 (6.278 – w 2018r.) decyzji w sprawie wymiaru podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego, ustalając wysokość zobowiązania zgodnie z podjętymi przez Radę Gminy Luzino uchwałami. Na bieżąco monitorował i kontrolował informacje w zakresie kupna – sprzedaży nieruchomości, przekazywania działek, darowizny działek, gruntów, nabywania środków transportu, wydawanych pozwoleń na budowę, zezwoleń na rozpoczęcie działalności gospodarczej na terenie gminy Luzino. Od wydanych decyzji wymiarowych, nie złożono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Stan należności wymagalnych z tytułu podatków i opłat lokalnych, na koniec 2019r. wyniósł 3.293.721.86zł i wzrósł o kwotę 159.739,20zł w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższą kwotę należności wymagalnych, analogicznie jak w roku 2018, stanowią należności z realizacji świadczeń dłużników alimentacyjnych, które na dzień 31.12.2019r. wynoszą 2.022.350,36zł i wzrosły o kwotę 109.695.98zł w stosunku do roku 2018. Kwota należności świadczeń dłużników alimentacyjnych każdego roku wzrasta. Zaległość dotyczy 168 dłużników alimentacyjnych, a wysokość najwyższego zadłużenia wynosi 162.736,60zł. Egzekucją świadczeń alimentacyjnych, w imieniu Wójta Gminy zajmuje się, na podstawie udzielonego upoważnienia Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Luzinie. Na bieżąco przekazywane były informacje organom egzekucyjnym o przyznanych świadczeniach alimentacyjnych i aktualnym zadłużeniu dłużnika. W pozostałym zakresie są to kwoty ściągnięte przez komornika, a niekiedy wpłata własna dłużnika.

Kolejną kwotą jest kwota należności wymagalnych z tytułu podatku od nieruchomości, wynosząca 329.687,11zł, która jest mniejsza o 3.796,82zł w stosunku do roku poprzedniego. Zadłużenie podatników, będących osobami fizycznymi wynosi 284.178,97zł, zaś od osób prawnych 45.508,14zł i pozostaje na poziomie roku ubiegłego Z płatnościami zalega 192 podatników osób fizycznych i 5 podatników, będących osobami prawnymi. Liczba osób zalegających z płatnościami zmniejszyła się o 92 podatników – osób fizycznych, w stosunku do roku 2018 oraz o 1 podatnika – osobę prawną. Następnie opłata eksploatacyjna – 331.529,26zł, na poziomie roku ubiegłego, podatek od środków

transportowych – 241.233,92zł, którego zaległości wzrosły o kwotę o 1.859,33zł w stosunku do roku 2018 oraz opłata za śmieci – 134.247,50zł, której zaległości również wzrosły o 1.074,82zł, biorąc pod uwagę rok ubiegły. Ponadto w roku 2019 wzrosło zadłużenie w opłacie za wodę o kwotę 16.412,77zł w stosunku do roku ubiegłego, które na dzień 31.12.2019r. wynosi 59.601,05zł. Pozostałe należności wymagalne z tytułu podatków i opłat są poniżej kwoty 36.000zł. Wobec tej sytuacji, w roku 2019 wysłano: 1.788 (2.393 – w 2018r.) tzw. przypomnień dla należności do 116,00zł, dla których nie ma obowiązku wysyłania upomnień, 3.769 (4.742 – w 2018r.) upomnień oraz wystawiono 157 (144 – w 2018r.) tytułów egzekucyjnych.

**Wykaz wysłanych upomnień i tytułów wykonawczych.**

Podatek/opłata	Liczba wysłanych upomnień		Liczba wystawionych tytułów egzekucyjnych		Liczba wysłanych przypomnień	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
<b>Rok</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Podatek od nieruchomości	1.332	1.405	110	120	1.039	929
Podatek rolny						
Podatek leśny						
Podatek od środków transportowych	45	43	1		1	
Opłata śmieciowa	1.277	1.084	33	37	1.354	859
Opłata za dostarczanie wody						
Opłata za odprowadzanie ścieków	1.901	1.160	-	-	-	-
Płatności z tytułu najmu, tj.: czynsz za lokale mieszkalne i użytkowe	157	31	-	-	-	-
Opłaty za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	11	7	-	-	-	-
Opłata za zajęcie pasa drogowego	1	16	-	-	-	-
Opłaty planistyczna	5	7	-	-	-	-
Opłata adiacencka	7	16	-	-	-	-
Czynsz zajęcie pasa drogowego	6		-			
<b>Ogółem</b>	<b>4.742</b>	<b>3.769</b>	<b>144</b>	<b>157</b>	<b>2.393</b>	<b>1.788</b>

Liczba podatników zalegająca z płatnościami wobec gminy z podziałem na podatek, opłatę przedstawiała się następująco:

Podatek/opłata	Liczba zalegających podatników	
	2018	2019
<b>Rok</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
Podatek od nieruchomości os. fizyczne	284	192
Podatek od nieruchomości os. prawne	6	5
Podatek rolny os. fizyczne	75	49
Podatek rolny os. prawne	1	0
Podatek leśny os. fizyczne	21	15

Podatek leśny os. prawne	1	1
Podatek od środków transportowych os. fizyczne	3	2
Podatek od środków transportowych os. prawne	3	2
Należności objęte hipoteką os. fizyczne	10	9
Opłata planistyczna	1	0
Opłata adiacencka	1	0
Opłata eksploatacyjna	2	1
Czynsz zajęcie pasa	3	0
Opłata za dostarczanie wody (170 os.+1 os. odbiory)	171	343
Opłata za odprowadzanie ścieków	28	139
Opłata śmieciowa os. fizyczne	557	551
Płatności z tytułu najmu, tj.: czynsz za lokale mieszkalne i użytkowe, wywóz nieczystości	42	33
Opłaty za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	4	3
<b>Ogółem</b>	<b>1.213</b>	<b>1.345</b>

Skutki wydanych decyzji w zakresie udzielonych ulg i zwolnień obliczone za 2019 r. (bez ulg i zwolnień ustawowych) wyniosły 92.974,00zł (19.195,00zł – w 2018r.), a skutki wydanych przez organ podatkowy decyzji w zakresie umorzenia zaległości podatkowych – 5.968,00zł, a w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności – 1.800,00zł.

W sprawach podatkowych wydano 139 zaświadczeń dotyczących w szczególności niezalegania w podatkach, wielkości gospodarstwa rolnego, wielkości powierzchni budynków mieszkalnych.

W ciągu roku 2019 wystawiono 16.073 faktury dotyczące należności opłat za wodę, ścieki.

W roku 2019 wysłano 1.160 wezwań do uregulowania należności za wodę i ścieki w wyznaczonym terminie oraz 79 zawiadomień dotyczących odcięcia wody, w związku z nieuregulowaniem zaległości w opłacie za wodę. W wyniku wysłanych zawiadomień, 55 gospodarstw domowych uregulowało w całości zobowiązania wynikające z opłaty za wodę do 31.12.2019r. Informacje dotyczące nieruchomości do odcięcia wody są przekazywane do Sanepidu, a płatnikom wskazuje się miejsca poboru wody.

W 2019r. wydano 1.899 dowodów osobistych (1.650 – w 2018r.). Czas oczekiwania na dowód wynosił 30 dni.

W roku 2019 sporządzono 198 aktów stanu cywilnego (151 – w 2018r.), w tym 18 urodzeń, 89 małżeństw, 91 zgonów. Ponadto wydano 72 poświadczenia do ślubów konkordatowych, 16 aktów zagranicznych. Natomiast odpisów aktów wydano 1.531 (1.127 – w 2018r.). Zmigrowano (przeniesiono z księgi papierowej do wersji elektronicznej) 544 akty stanu cywilnego.

Złożono wnioski do Wojewody o nadanie przez Prezydenta RP „Medali Róży”, za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, dla Jubilatów obchodzących jubileusz 50. lecia pożycia małżeńskiego. W roku 2019, 17 par obchodziło 50-lecie i jedna para 65-lecie. Jubilaci obchodzący jubileusz 50. lecia pożycia małżeńskiego zostali uhonorowani „Medalami Róży”, nadanymi przez prezydenta RP.

Z rejestrów ewidencji ludności w 2019r. wydano 286 zaświadczeń w sprawach meldunkowych. Prowadzono 8 postępowań na wniosek strony. Wydanych zostało 8 decyzji dotyczących wymeldowania

z pobytu stałego. Od wydanych decyzji Wójta Gminy nie wniesiono odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Zrealizowano 62 wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz 9 wniosków z rejestru PESEL. Zameldowano na pobyt stały 706 osób, a wymeldowano 167 osób. W ewidencji ludności zarejestrowano 120 zgonów.

Na kancelarię urzędu gminy, w roku 2019 wpłynęło łącznie 11.818 (9.260 – w 2018r.) podań, wniosków i pism urzędowych z innych urzędów i instytucji. Najwięcej spraw dotyczyło Referatu Gospodarki Komunalnej – 3.480 (1.670 – w 2018r.), następnie Referatu Zagospodarowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska – 2.860 (2.830 – w 2018r.) Referatu Spraw Obywatelskich – 1.520 (1.300 – w 2018r.), Referatu Inwestycyjno-Eksploatacyjnego – 1.510 (870 – w 2018r.), Referatu Finansowego – 1.450 (1.500 – w 2018r.) i Referatu Organizacyjnego – 1.020 (1.120 – w 2018r.). Ponadto za pośrednictwem kancelarii urzędu wpłynęło 3.613 faktur (3.629 – w 2018r.) i 177 listów dotyczących ewidencji ludności oraz 57 dotyczących spraw Urzędu Stanu Cywilnego.

**Program ochrony zwierząt**, na rok 2019 został przyjęty uchwałą nr V/81/2019 Rady Gminy Luzino z dnia 28 marca 2019r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”. W ramach programu dokonano odłowu bezdomnych psów w ilości 37 szt. Dokonano sterylizacji 15 wolnożyjących kotek oraz kastracji 10 wolnożyjących kocurów z terenu gminy.

W 2019r. nastąpiła zmiana w zakresie wykonawcy usługi wylapywania i zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Luzino. Do 31 maja 2019r. usługi te wykonywała firma C.P.Z. Spółka z o.o. ul. Przemysłowa 43, 83-400 Kościerzyna, natomiast od 1 czerwca 2019r. usługi wykonuje Fundacja „Animalsi” z siedzibą w Gdańsku, ul. Wolności 48/1, 80-538 Gdańsk.

#### **Według stanu na dzień 31 grudnia 2019r.:**

- 1) w sądach cywilnych w wydziałach gospodarczych – toczą się 2 sprawy dotyczące wierzytelności zgłoszonych do masy upadłościowej, w związku z prowadzonym, postępowaniem upadłościowym,
- 2) w sądach cywilnych:
  - 4 sprawy, z wniosku gminy, dotyczące stwierdzenia nabycia spadku, w związku z regulowaniem stanu prawnego dróg, sprawy są w toku,
  - 3 sprawy z powództwa gminy o zapłatę należności, w 2 zapadły wyroki zasądzające należności gminie, które są prawomocne i 1 z nich został skierowany do egzekucji komorniczej, w jednym przypadku zawarto ugodę sądową z terminem realizacji do końca lutego 2020r.,
  - 1 sprawa przeciwko gminie o zapłatę w toku w I instancji, w związku z zaniżeniem dotacji,
  - 8 spraw z powództwa gminy o ustalenie istnienia umowy – wszystkie w toku w I instancji,
- 3) w sądach administracyjnych – 8 spraw w sprawie odszkodowań za drogi przejęte w wyniku podziału, w 5 przypadkach zapadł wyrok w I instancji oddalający skargę, a w 3 sprawa jest w toku w I instancji,
- 4) przed organami administracji:
  - 3 sprawy o odszkodowania za przejęte drogi w wyniku podziału nieruchomości,
  - 3 sprawy o stwierdzenie nieważności części decyzji zatwierdzającej podział, z czego jedna jest zakończona, a 2 są w toku,

- 1 sprawa ze skargi Prokuratora Rejonowego w Wejherowie, na zapisy uchwały Rady Gminy Luzino, tj. na uchwałę nr IX/77/2011 w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Luzino oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W sprawie zapadł wyrok stwierdzający nieważność §2, §4 ust.1 i ust.2, §9 ust.2 pkt 4, §11 ust.1 zdanie trzecie i ust. 2, §21 i §26 ust.1 załącznika do uchwały, który jest prawomocny.

Zatrudnionych, w Urzędzie Gminy Luzino, według stanu na dzień 31 grudnia 2019r. było 66 osób, na 62,75 etatach, w tym na stanowiskach kierowniczych urzędniczych 7,9 etatu, na stanowiskach urzędniczych – 42 etaty, pomocniczych – 1 etat, obsługi – 11,75 etatu, w tym obsługi oczyszczalni, sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej – 3 etaty, kierowcy na dowozach szkolnych – 3 etaty. W ramach umowy zlecenia zatrudnieni byli: radca prawny, informatyk, inspektor ochrony danych.

## **KULTURA, OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.**

Na terenie Gminy Luzino w roku 2019r. funkcjonowały następujące instytucje kultury: Gminna Biblioteka Publiczna im. Leona Roppla w Luzinie (biblioteka) i Gminny Ośrodek Kultury w Luzinie (GOK).

Biblioteka obejmuje swoją działalnością teren Gminy Luzino, służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych mieszkańców oraz upowszechnianiu wiedzy i kultury, a także gromadzeniu i konserwacji materiałów dotyczących własnego regionu. Biblioteka posiada dwie filie w: Sychowie, przy ul. Szkolnej 4 oraz w Kęblowie przy ul. Wiejskiej 49.

GOK realizuje zadania, mające na celu aktywizowanie mieszkańców do uczestnictwa w różnorodnych formach kultury, rozrywki. Jest również odpowiedzialny za organizowanie imprez gminnych oraz koordynowanie imprez, odbywających się we współpracy z innymi podmiotami na terenie gminy. W ramach działalności GOK-u funkcjonuje: Chór Lutnia, Orkiestra Dęta, Regionalny Teatr Dramatyczny, dziecięcy zespół kaszubski Luzińskie „Dzwoneczki” koło żeglarskie, Izba Regionalna.

W bibliotece w roku 2019 zatrudnionych na umowę o pracę było ogółem 9 pracowników, a w przeliczeniu na etaty 6,75, na następujących stanowiskach pracy: dyrektor (1 etat), główny księgowy (1/3 etatu), starszy kustosz (2 etaty), bibliotekarz ds. rozwoju, planowania i promocji (1 etat), młodszy bibliotekarz (1/2 etatu), pomoc bibliotekarza (1/2 etatu), prowadzącego zajęcia z robotyki (1/2), sprzątaczką (3/4 etatu). Natomiast w GOK-u 7 pracowników, a w przeliczeniu na etaty 6,25, na następujących stanowiskach pracy: dyrektor (1 etat), główny księgowy (1/2 etatu), instruktor ds. kulturalnych (1 etat), instruktor kulturalno-wychowawczy (1 etat), referent do spraw kultury (1 etat), specjalista ds. administracyjno-kulturalnych i finansowych (1 etat), pracownik gospodarczy (3/4 etatu).

### **Gminna Biblioteka Publiczna w 2019r. realizowała następujące projekty:**

- „Etap II remontu i modernizacji budynku głównego wraz z adaptacją wieży na punkt widokowy i wykorzystanie przyległego wzgórza na „Czytelnię pod gwiazdami” z włączeniem do niej schodów jako „Schody pamięci pokoleń””. Projekt jest realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016 – 2020 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie pochodzące ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na realizację projektu wynosi 1.954.000,00zł, z budżetu gminy, jako wkład własny kwota 656.089,87zł. Na poczet wkładu własnego zostały zaliczone

wydatki jakie biblioteka poniosła w latach 2014 – 2018 w łącznej kwocie 105.023,87zł, a które dotyczyły m.in. robót budowlanych w zakresie remontu schodów, remontu poddasza, pielęgnacji drzew. Pozostała część wkładu własnego została i zostanie przekazana w formie dotacji w tym, w roku 2019 – 38.724,00zł, w 2020 – 512.342,00zł. W roku 2019 w ramach projektu wykonano wymianę pokrycia dachowego budynku biblioteki z blachodachówki na dachówkę ceramiczną – karpiówkę, przygotowano dokumentację konserwatorską budynku biblioteki (dawnego kościoła protestanckiego). Na ten cel wydatkowano łącznie kwotę 275.916,00zł, z tego kwota 38.724,00zł stanowiła dotację z budżetu gminy.

- EtnoPolska 2019. O Kaszubach opowieści kilka – Młody Festiwal Folkowy. Projekt skierowany był do społeczności szkół podstawowych, bibliotekarzy, artystów mieszkańców gmin na Kaszubach – Luzina, Wejherowa, Łęczyc. W ramach projektu odbywały się warsztaty artystyczne m.in. rzeźby, malarstwa, fotografii, szycia, haftu. Zwieńczeniem działań był Młody Festiwal Folkowy, prezentujący efekty pracy uczestników. Koszt realizacji projektu – 51.717,67zł, w tym kwota 44.000,00zł pochodziła z dofinansowania Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Co Kaszubi świętowali, czyli wybrane obrzędy. W ramach projektu opracowane zostały scenariusze z tłumaczeniem na język polski oraz zrealizowany został spektakl pt. „Jak Kaszubi Święto Marcina zapamiętali”. Koszt realizacji projektu – 26.300,00zł, sfinansowany ze środków Lokalnej Grupy Działania „Kaszubska Droga”.

W roku 2019 na wniosek **Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Wawrzyńca w Luzinie udzielona została**, na podstawie uchwały nr XLVIII/568/2018 Rady Gminy Luzino z dnia 12 października 2018r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków znajdujących się na terenie Gminy Luzino, **dotacja celowa w wysokości 25.000,00zł na zadanie „Rekonstrukcja hełmu wieży Kościoła p.w. św. Wawrzyńca”**. Kościół św. Wawrzyńca w Luzinie jest wpisany w rejestrze zabytków nieruchomych na podstawie decyzji nr 723 z 24 kwietnia 1975r. Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W roku 2018, Rada Gminy Luzino, uchwałą nr XLI/478/2018 przyjęła do realizacji Gminny Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Luzino na lata 2018 – 2021, który zobowiązuje organy gminy do m.in. zapewnienia warunków finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków ich zagospodarowanie i utrzymanie.

**W 2019r. na terenie gminy miały miejsce m.in. następujące wydarzenia:**

- **Luzińskie Kolędowanie z Gwiazdami.** W roku 2019 miało miejsce 11. Luzińskie Kolędowanie z Gwiazdami, w wykonaniu zespołu „ENEJ”. W ramach koncertu, zespół wykonał znane polskie kolędy i pastorałki według własnej aranżacji oraz swoje znane przeboje. Podczas koncertu Stowarzyszenie „Oliwskie Słoneczko”, które jest współorganizatorem wydarzenia, przeprowadziło zbiórkę na zimowy wypoczynek dla swoich podopiecznych.
- **XVII Edycja Pomorskiego Festiwalu Piosenki Kaszubskiej „Kaszëbsczë spiëwë**, który na luzińskiej scenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Lecha Bądkowskiego w Luzinie zgromadził 150 uczestników, z województwa pomorskiego. Uczestnicy zaprezentowali przygotowane utwory ludowe i współczesne, wszystkie w języku kaszubskim, by promować rodzimą kulturę i język kaszubski.
- **Wielkanoc na Kaszubach**, w roku 2019 odbyła się po raz dziewiąty. Wydarzenie ma na celu kultywowanie tradycji wielkanocnych na Kaszubach. Wydarzenie jest współorganizowane z Powiatowym Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Wejherowie, przy udziale kół gospodyń wiejskich z terenu powiatu wejherowskiego. W ramach wydarzenia odbywa się konkurs na najpiękniejszą palmę, pisanekę i stół wielkanocny. Imprezie towarzyszy kiermasz rękodzieła

ludowego oraz degustacja potraw wielkanocnych. Prezentowany był program artystyczny, mający na celu promocję folkloru. Odbyła się również Gala Kulinarne, w ramach promocji produktu regionalnego Lokalnej Grupy Działania „Kaszubska Droga”, projektu realizowanego przez Stowarzyszenie Kaszubskie Towarzystwo Sportowo - Kulturalne w Luzinie. Promocja książki, „Smacznie i tradycyjnie na Kaszubskiej Drodze”, wydanej w ramach projektu odbyła się podczas Jarmarku św. Dominika w Gdańsku w dniu 7 sierpnia. W ramach poczęstunku osobom odwiedzającym stoisko Kaszubskiego Towarzystwa Sportowo - Kulturalnego serwowano bezpłatnie potrawy przygotowane przez koła gospodyń wiejskich z gminy Luzino wg. przepisów z tej książki.

- **Uroczystości patriotyczne z okazji 3 Maja i 11 Listopada.** Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w intencji Ojczyzny w kościele p.w. św. Wawrzyńca, a następnie były kontynuowane pod Pomnikiem Powstańców i Wojaków, gdzie złożono wiązanki kwiatów i zapalono znicze. Uroczystości uświetniła Orkiestra Dęta z Luzina. Podczas Narodowego Święta Odzyskania przez Polskę Niepodległości odczytany został, przez przedstawiciela Jednostki Wojskowej 4653 44 Bazy Lotnictwa Morskiego z Siemirowic, Apel Poległych. Regionalny Teatr Dramatyczny z Luzina wystawił spektakl pt. „Jak Kaszubi Święto Marcina zapamiętali”, którą zobrazował jak dawniej świętowano na Kaszubach odzyskanie niepodległości. Natomiast 3 Maja po oficjalnych uroczystościach zorganizowany został Biało – Czerwony Rodzinny Rajd Rowerowy przez Gminny Ośrodek Kultury w Luzinie. Uczestnicy rajdu pokonali odległość 6,5km.
- 8 czerwca 2019r. w kościele pw. św. Wawrzyńca w Luzinie odbył się **XVII Zjazd Kaszubskich Śpiewaków**. Organizatorami wydarzenia byli: Wójt Gminy Luzino, Chór "Lutnia" z Luzina oraz Rada Chórów Kaszubskich. Przed publicznością zaprezentowało się 11 zespołów, m.in.: Chór „Dzwon Kaszubski” z Gdyni, Chór Męski „Harmonia” z Wejherowa, czy Chór „Strzelenka” z Tuchomia. Wydarzenie miało na celu promowanie kultury kaszubskiej i propagowanie tradycji śpiewaczej na Kaszubach.
- 15 sierpnia 2019r. w Arboretum odbył się kolejny **Rodzinny Koncert Letni** pod nazwą „Gala Jubileuszowa z okazji 200 rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki”. W malowniczej scenerii parku na scenie zagrał zespół LES FEMMES. Podczas koncertu letniego miała miejsce wystawa po plenerze malarskim „Apetyt na sztukę – Luzino i okolice w malarstwie 2019”, która była zorganizowana przez Stowarzyszenie Inicjatyw Obywatelskich Pro Bono z Luzina. Na zakończenie spotkania odbyło się losowanie obrazu z pośród publiczności uczestniczącej w koncercie. Został on przekazany zwycięscy, przez Wójta Gminy Luzino. Również tego dnia, odbyło się przedstawienie teatralne dla dzieci pod tytułem „Miś niegrzecznis”.
- **Dożynki Gminne** odbyły się w ostatnią niedzielę sierpnia. Tradycyjnie rozpoczęły się mszą św. dziękczynną za plony, a następnie ulicami Luzino przejechał, zgodnie z wieloletnią tradycją barwny korowód, przepięknie udekorowanych bryczek, a także nowoczesnego sprzętu rolniczego i zabytkowych maszyn. Festyn dożynkowy odbył się na placu przy boisku gminnym. Wręczono nagrody uczestnikom konkursu „Piękna Gmina” w kategoriach: zagroda rolnicza, ogród tradycyjny, ogród stylowy, zagospodarowana przestrzeń publiczna.
- 19 października 2019r. odbył się **Jubileusz 25-lecia działalności artystycznej Chóru Lutnia** z Luzina, który rozpoczął się mszą świętą w kościele pw. św. Wawrzyńca w Luzinie. Dalsza część uroczystości odbyła się w Szkole Podstawowej nr 2 im. prof. Gerarda Labudy w Luzinie. Była to okazja do spotkania obecnych i dawnych członków chóru i przeżycia niezwykłego koncertu jubileuszowego, w którym zaprezentowano premierowe wykonania. Podczas uroczystości Wójt Gminy Luzino, po raz pierwszy w historii samorządu, w zawiązku z nadaniem tytułu przez Radę Gminy Luzino – „Zasłużony dla Gminy” wręczył statuetki

Chórowi „Lutnia” oraz ośmiu chórzystom, którzy należą do chóru od samego początku, tj.: Teodorze Bliźniuk, Stefanowi Doering, Danucie Klocka, Janinie Kobiela, Jadwidze Labudda, Mieczysławowi Labudda, Stanisławowi Perszon oraz Małgorzacie Poblóckiej.

- **Upamiętnienie pochówku Rodziny Żelewskich.** Dnia 30 października 2019r. na terenie cmentarza z XIX w. w Barłominie odbyła się uroczystość związana z przywróceniem pamięci i szacunku dla pochowanych członków Rodziny Żelewskich herbu Brochwicz oraz kolejnych właścicieli majątku Barłomino, wyznania ewangelickiego i katolickiego. Ustawiony i poświęcony został krzyż, ufundowany przez p.Władysława Halk (inicjatora wydarzeń) oraz kamień upamiętniający pochówek Rodziny Żelewskich, który na mocy uchwały nr VI/44/2015 Rady Gminy Luzino z dnia 25 marca 2015r. ufundowała Gmina Luzino. W uroczystościach udział wzięli Biskup Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, ks. Kanonik, Proboszcz Parafii pw. Świętego Wawrzyńca w Luzinie, przedstawiciele władz gminy, powiatu, nadleśnictwa, gminnych jednostek oświatowych i instytucji kultury, dyrektorzy szkół i przedszkola, przedstawiciele OSP w Luzinie, krewni Rodziny Żelewskich, społeczność szkoły w Barłominie oraz osoby zainteresowane historią Rodziny Żelewskich, w tym mieszkańcy. Przebieg uroczystości był kontynuowany pod hasłem „Z szacunku do minionych pokoleń” i miał miejsce w Szkole Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Barłominie, gdzie wysłuchano część artystyczną przygotowaną przez nauczycieli i uczniów szkoły. Przygotowana została również wystawa fotografii i obrazów dotycząca działalności rodu Żelewskich oraz Barłomina.
- **Boże Narodzenie na Kaszubach.** Kiermasz bożonarodzeniowy cieszył się ogromnym zainteresowaniem ze strony mieszkańców gminy. Podczas kiermaszu można było spróbować tradycyjnych kaszubskich potraw świątecznych, kupić ręcznie wykonane ozdoby choinkowe, kartki świąteczne. Kiermaszowi towarzyszył koncert pieśni bożonarodzeniowych, konkursy i zabawy dla dzieci z czarodziejem i postaciami z bajek. Na kiermaszu pojawił się także Mikołaj, który wręczył najmłodszym drobne upominki.

## KULTURA FIZYCZNA I SPORT.

Na terenie gminy, zadania w zakresie kultury fizycznej, rekreacji oraz turystyki, realizuje Gminny Ośrodek Sportu, rekreacji i Turystyki w Luzinie (GOSRiT).

W 2019r. GOSRiT zarządzał gminnymi obiektami sportowymi: Halą Widowiskowo – Sportową im. Marszałka Macieja Płażyńskiego, stadionem gminnym w Luzinie z 3 boiskami do piłki nożnej i boiskiem do siatkówki plażowej, Kompleksem Boisk Sportowych „Orlik” w Luzinie, boiskiem sportowym w Kębłowie, salą gimnastyczną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Luzinie oraz boiskami sportowymi położonymi na terenie sołectw: Kębłowo, Kochanowo, Robakowo, Milwino, Sychowo, Wyszecino, Zelewo.

Na koniec roku 2019 zatrudnionych w GOSRiT na podstawie umowy o pracę było 31 osób w ramach 24 etatów, na następujących stanowiskach: dyrektor (1), główny księgowy (1), kierownik obiektu (2), referent (3), pomoc administracyjna (1), instruktor sportu (3), konserwator (4), sprzątaczką (9). Ponadto na umowach zlecenie zatrudniano trenerów (13 umów), obsługę boisk sportowych (8).

W ramach struktury GOSRiT-u działają następujące sekcje sportowe: piłka nożna (w tym 14 drużyn dziecięcych i młodzieżowych oraz II liga kobiet), zajęcia są prowadzone w Luzinie, Kębłowie, Sychowie, Robakowie, Kochanowie, Barłominie i Zelewie, tenis stołowy (lider IV ligi i lider I ligi kobiet), kickboxing, sporty walki Koluchstyl, Luzińska Liga Sołecka (8 drużyn), Aktywni Seniorzy z LZS, Samoobrona dla kobiet, sporty siłowe i fitness, sekcja Bùczki (tradycyjny sport kaszubski). Najbardziej popularną sekcją jest piłka nożna, w ramach której trenuje 350 adeptów futbolu. GOSRiT



stwarza odpowiednie warunki do uprawiania sportu, również przez osoby niepełnosprawne, kultywuje tradycje olimpijskie. Współpracuje z gminnymi instytucjami kultury, przy organizacji imprez kulturalnych, w tym imprez kultywujących lokalne tradycje.

Najważniejsze imprezy, organizowane w 2019r.: Cykl Turniejów Kaszub Cup (w ciągu ostatnich 10 lat ponad 50.000 młodych adeptów futbolu z 220 klubów, 6 województw oraz z Rosji) – była to największa tego typu impreza sportowa na terenie na Pomorzu, Nadzieje Polskiej Piłki – X Turniej im. Marszałka Macieja Płażyńskiego – (200 uczestników), XI Spartakiada Przedszkolaków – (ponad 250 uczestników), XI Kaszubska Paraolimpiada – (ponad 120 niepełnosprawnych uczestników), Gminne Igrzyska Młodzieży Szkolnej SP (10 imprez w ciągu roku), Rajd Rowerowy MTB Pomerania (ponad 400 uczestników), Finał Wojewódzki Turnieju Mała Piłkarska Kadra CzeKa LZS, Mistrzostwa Europy w Baškę (ponad 250 uczestników), Kaszubska Liga Bùczki, Mistrzostwa Województwa Pomorskiego w Kickboxingu, Kaszubska Dziesiątka i Bieg Lusini, Europejski Tydzień Sportu, w którym udział wzięło ponad 2.000 uczestników oraz Gala Sportu, która jest podsumowaniem całego sportowego roku, na której nagrodzono ponad 500 dzieci.

Do najważniejszych osiągnięć sportowców GOSRiT-u, w 2019r. należy zaliczyć: trzy miejsca na Mistrzostwach Świata Seniorek w Kickboxingu, brązowy i złoty medal Mistrzostw Europy Juniorów w Kickboxingu oraz srebrny medal Pucharu Świata, 16 medali Mistrzostw Polski zawodników sekcji sportów walki koluchstyl, zakończenie roku na pozycji lidera I ligi tenisa stołowego drużyny kobiet oraz na pozycji lidera IV ligi drużyny męskiej, powołanie junierek tenisa stołowego do reprezentacji Województwa Pomorskiego, zdobycie przez drużynę dziewcząt tytułu Mistrza Polski LZS podczas finału Turnieju Piłkarska Kadra CzeKa, awans piłkarek do 2 ligi, 12 zawodników GOSRiT Luzino cyklicznie powoływanych było do Kadry Pomorza, szkoła piłkarska GOSRiT Luzino otrzymała Brązowe Certyfikaty Polskiego Związku Piłki Nożnej, w ramach projektu „Piłkarska przyszłość z Lotosem” 9 młodych adeptów futbolu zostało objętych programem stypendialnym, a najlepsi z nich są powoływani na konsultacje szkoleniowe, które organizowane są na najlepszych obiektach sportowych Pomorza.

W 2019r. w ramach projektu **Otwarte Strefy Aktywności w Gminie Luzino** urządzonych zostało pięć Otwartych Stref Aktywności, w tym czterech w wariantcie podstawowym w miejscowościach: Dąbrówka, Sychowo, Robakowo i Wyszecino oraz jednego w wariantcie rozszerzonym w miejscowości Kębłowo. W ramach realizacji projektu w Dąbrówce, na powierzchni 232 m<sup>2</sup>, wykonano nawierzchnię trawiastą i nawierzchnię z maty przerostowej o powierzchni 14 m<sup>2</sup>, zamontowano elementy małej architektury tj. ławki, stół do gry w szachy, stół do gry w tenisa, kosz na śmieci, tablicę z regulaminem, stojak na rowery, urządzenia siłowni zewnętrznej, takie jak m.in. narty podwójne na pylonie, wahadło podwójne na pylonie, wyciskanie podwójne na pylonie, motyl podwójny na pylonie, prasa nożna podwójna na pylonie, wyciskanie dla niepełnosprawnych na pylonie. W Wyszecinie, na powierzchni 320 m<sup>2</sup>, wykonano nawierzchnię trawiastą i nawierzchnię z maty przerostowej o powierzchni 14 m<sup>2</sup>, zamontowano elementy małej architektury, tj. ławki, stół do gry w szachy, stół do gry w tenisa, kosz na śmieci, tablicę z regulaminem, stojak na rowery, urządzenia siłowni zewnętrznej, takie jak: narty podwójne na pylonie, wiosło podwójne na pylonie, wyciskanie siedząc podwójne na pylonie, motyl podwójny na pylonie, twister wahadło biegacz, wyciskanie dla niepełnosprawnych na pylonie. W Robakowie na powierzchni 307 m<sup>2</sup>, wykonano nawierzchnię trawiastą i nawierzchnię z maty przerostowej o powierzchni 14 m<sup>2</sup>, zamontowano elementy małej architektury, tj. ławki, stół do gry w szachy, stół do gry w tenisa, kosz na śmieci, tablicę z regulaminem, stojak na rowery, urządzenia siłowni zewnętrznej takie jak: narty podwójne na pylonie, wiosło podwójne na pylonie, wyciskanie siedząc podwójne na pylonie, motyl podwójny na pylonie, wahadło podwójne na pylonie, wyciskanie dla niepełnosprawnych na pylonie. W Sychowie na powierzchni 333 m<sup>2</sup>, wykonano nawierzchnię trawiastą i nawierzchnię z maty przerostowej o powierzchni 14 m<sup>2</sup>, zamontowano elementy małej

architektury, tj. ławki, stół do gry w szachy, stół do gry w tenisa, kosz na śmieci, tablicę z regulaminem, stojak na rowery, urządzenia siłowni zewnętrznej, takie jak: narty podwójne na pylonie, wiosło podwójne na pylonie, wyciskanie siedząc podwójne na pylonie, motyl podwójny na pylonie, twister wahadło biegacz, wyciskanie dla niepełnosprawnych na pylonie. W Kębłowie na powierzchni 492,5m<sup>2</sup>, wykonano nawierzchnię trawiastą i nawierzchnię z maty przerostowej o powierzchni 14 m<sup>2</sup>, zamontowano elementy małej architektury, tj. ławki, stół do gry w szachy, stół do gry w tenisa, kosze na śmieci, tablicę z regulaminem, stojaki na rowery, urządzenia siłowni zewnętrznej takie jak: wahadło podwójne na pylonie, narty podwójne na pylonie, wiosło podwójne na pylonie, wyciskanie siedząc podwójne na pylonie, prasa nożna podwójna na pylonie, wyciskanie dla niepełnosprawnych na pylonie. Ponadto, wykonano plac zabaw z następującymi elementami wyposażenia: huśtawka na sprężynie, równoważnia, przepłotnia oraz park linowy 3 modułowy typu Tarzan.

**„Budowa i modernizacja obiektów rekreacyjno – sportowych w Luzinie”.** W ramach projektu powstanie, plac zabaw typu linarium, powstanie również samoobsługowy park linowy, zbudowany z 3 modułów i 10 przeszkód, które zostaną zawieszane nad ziemią, a także Skatepark. Powstanie tzw. biblioteczka plenerowa, stoły do gier na wolnym powietrzu, ławki, miejsca wypoczynkowe typu leżanki. Zaprojektowana została także, ścieżka sensoryczna dla dzieci, przy której ustawione będą przyrządy pobudzające zmysły i pozwalające na przeprowadzanie doświadczeń. Termin realizacji zadania – 2020 r.

**„Aktywne sołectwo Barłomino”** – w oparciu o przygotowaną dokumentację techniczną, na powierzchni około 139 m<sup>2</sup> przygotowano teren, na którym zamontowano elementy małej architektury, takie jak: stół do gry w tenisa, ławki parkowe, tablicę z regulaminem oraz następujące urządzenia siłowni zewnętrznej: wahadło na pylonie, wiosłarz na pylonie, wyciąg górny na pylonie. Ponadto wykonano oświetlenie zewnętrzne i zainstalowano monitoring.

**Budowa Centrum Sportowego w Kębłowie.** Wykonane zostały kompleksowe roboty ziemne, związane z przygotowaniem płyty pod boisko sportowe. Na części nieruchomości powstała inwestycja w ramach Otwartych Stref Aktywności.

## BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.

Zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizowane przez gminę dotyczą zadań własnych i zadań zleconych (rządowych). Zadania własne prowadzone są głównie w oparciu o ustawę z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym oraz ustawę z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej. W roku 2019 na terenie gminy nie wystąpiły zdarzenia, które można by zakwalifikować na podstawie art.3 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, jako sytuacje kryzysowe<sup>1</sup>. W ramach informowania społeczeństwa o niebezpieczeństwach zamieszczono na facebooku gminy 6 ostrzeżeń pogodowych. Dla porównania w roku 2018 było ich 1. Wynikało to z mniejszej ilości zagrożeń pogodowych w 2019r. Ostrzeżenia IMGW zamieszczano w przypadku wystąpienia co najmniej 2 stopnia zagrożenia dla obszaru powiatu wejherowskiego. W zakresie łączności związanej z bezpieczeństwem Urząd Gminy Luzino dysponuje 3 radiotelefonami, z których 1 obejmuje prowadzony stały nasłuch z kanałem ratowniczym Państwowej Straży Pożarnej w Wejherowie oraz możliwość łączności z jednostkami OSP oraz pozostałe 2 - umożliwiające łączność w tzw. „sieci wojewody” z organami administracji samorządowej i rządowej, wykonującej zadania z zakresu bezpieczeństwa na terenie powiatu i w Urzędzie Wojewódzkim. W tym aspekcie

<sup>1</sup> Art.3.Ilekroć w ustawie jest mowa o:1) sytuacji kryzysowej –należy przez to rozumieć sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków;

bezpieczeństwa, gmina realizuje głównie zadania rządowe, zlecone ustawami do realizacji przez samorządy. Z zakresu spraw obronnych 12 grudnia 2019r. zespół kontrolny Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadził kontrolę problemową obejmującą realizację zadań obronnych w gminie Luzino. Ocenie podlegał m.in. Plan Operacyjny Funkcjonowania Gminy w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny, Plan Akcji Kurierskiej, dokumentacja Stałego Dyżuru i przemieszczania się na „Zapasowe Miejsce Pracy”, realizacja nakładania obowiązku świadczeń osobistych i rzeczowych. Zespół kontroli stwierdził, że „Urząd Gminy Luzino jest przygotowany i zdolny do realizacji zadań obronnych z uchybieniami”. Uchybienia dotyczyły m.in. nakazu dokonania korekty rozwiązań planistycznych. Część treści powyższych dokumentów stanowi dokumentację niejawną. W ramach wykonywania zadań w okresie mobilizacji i wojny, w roku 2019 została przeprowadzona Akcja Kurierska doręczania kart powołania żołnierzom rezerwy.

Ponadto w 2019r., w ramach odbytych 2 treningów Systemu Wczesnego Ostrzegania oraz Systemu Wczesnego Alarmowania, w których wzięło udział łącznie 9 osób z terenu gminy, doskonalono zastosowanie procedur powiadamiania ludności w przypadku zagrożeń.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej gmina realizowała zadania poprzez współpracę z jednostkami ochotniczych straży pożarnych, funkcjonujących na terenie gminy, tj. Ochotniczą Strażą Pożarną w Luzinie, Ochotniczą Strażą Pożarną w Zelewie, Ochotniczą Strażą Pożarną w Milwinie.

#### **Stan jednostek na koniec roku 2019 przedstawiał się następująco:**

**OSP Luzino** zrzeszało 48 członków zwyczajnych, z czego 41 osób posiadało aktualne uprawnienia do działań ratowniczych, 23 wspierających, a także 2 sekcje Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, tj. Chłopców (9 osób) i Dziewcząt (13 osób). Na wyposażeniu jednostka, według stanu na 31 grudnia 2019r., posiadała cztery samochody: samochód ciężki GCBA MAN, samochód średni GBA MAN, SLRT FORD, a także samochód operacyjny Daewoo Lanos. Na koniec roku 2019 oprócz pojazdów OSP dysponowała następującym sprzętem silnikowym: 3 agregaty prądotwórcze, wysokociśnieniowy agregat gaśniczy, agregat GEKO, 2 pompy szlamowe (WT40 i WT 30), pompa Polonia, pompa Holmatro, agregat hydrauliczny do ciężkiego zestawu ratowniczego, 2 motopompy TOHATSU, 3 motopompy NIAGARA, 2 pilarki ratownicze STIHL, 4 piły do drewna HUSQVARNA, 1 piła do betonu, 1 piła do stali i betonu oraz 2 wentylatory oddymiające. W roku 2019 Gmina Luzino doposażyła jednostkę OSP w umundurowanie ochronne i drobny sprzęt, udzieliła dotacji w wysokości 5.597zł na zakup zestawu do wyważania drzwi oraz sfinansowała dostawę i montaż napędu do bramy garażowej strażnicy w kwocie 4.458,75zł.

W roku 2019 OSP wyjeżdżała do akcji **148 razy** (w 201 r. – 117, w 2017r. – 138), z czego zwiększył się udział w działaniach ratowniczych podczas pożarów, których było **37**, (w 2018r. – 33, w 2017r. – 28), **108** razy do likwidacji miejscowych zagrożeń (w roku 2018 – 84) oraz 1 wyjazd – alarm fałszywy.

**OSP Zelewo** zrzeszało 24 członków zwyczajnych, 1 honorowego oraz 11 wspierających. W roku 2019 jednostka wymieniła 42.letniego Mercedesa GBA, na Mercedesa Benz z OSP Luzino. Na stanie OSP są motopompy TOHATSU, POLONIA i NIAGARA, pompa HONDA WT-20, agregat prądotwórczy, pilarka ratownicza i piła STIHL. Dodatkowo w 2019r. OSP pozyskała na własność dzięki środkom z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Państwowej Straży Pożarnej: zestaw ratownictwa technicznego HOLMATRO i turbowentylator oddymiający. Ze strony gminy Luzino, oprócz zakupu drobnego sprzętu i umundurowania, główny wydatek obejmował budowę nowego boksu garażowego dla OSP.

W roku 2019 jednostka wyjeżdżała do zdarzeń **10 razy** (w 2018r. – 11), z czego 3 razy do pożarów, 1 raz do wypadku drogowego i 6 razy do pozostałych miejscowych zagrożeń.

**OSP Milwino** liczyła 24 członków zwyczajnych (spadek o 2 osoby w stosunku do roku 2018). W roku 2019 zwiększyła się ilość członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej z trzech do 9 osób. OSP, według stanu na koniec 2019r. na wyposażeniu posiadała pojazd GBM Stara 244, motopompę TOHATSU M16/8, NIAGARE, motopompę szlamową WT-30, piłę do drewna STIHL oraz zakupioną w roku 2019 pilarkę ratowniczą. W roku 2019 jednostkę doposażano w drobny sprzęt i umundurowanie oraz przeprowadzono remont pojazdu pożarniczego. W roku 2019 OSP wyjeżdżała do akcji **8 razy**, z czego 3 razy do pożarów i 5 razy do miejscowych zagrożeń.

**Zestawienie zdarzeń w roku 2019, w których interweniowały OSP gminy Luzino.**

Miejscowość	liczba zdarzeń ogółem		pożar	woda	wypadek drogowy	inne MZ* na drodze	powalone drzewa	pozostałe MZ
	2018	2019						
<b>Rok</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>						
Barłomino	1	5	1		1		1	2
Dąbrówka	6	1						1
Kębłowo	18	33	5	1	8	12	3	4
Kochanowo	4	3	1			2		
Luzino	54	65	16	8	9	18	3	11
Milwino	6	5	1			1	3	
Robakowo	6	10	2	1	7			
Sychowo	1	1			1			
Tępcz	0	2	1					1
Wyszecino	7	8	2	1	3	1	1	
Zelew	5	4	1			1	2	
Zielnowo	1	1					1	
<b>Razem w gminie</b>	<b>109</b>	<b>138</b>	<b>30</b>	<b>11</b>	<b>29</b>	<b>33</b>	<b>16</b>	<b>19</b>

\*miejscowe zagrożenia

Analizując występowanie zdarzeń na terenie gminy Luzino, trzeba stwierdzić, że najczęściej działań ratowniczych dotyczyło zdarzeń na drogach, typu usunięcie plam oleju, czy wyjazdy do kolizji drogowych. Podobnie jak w roku 2018, najczęściej akcji ratunkowych było na terenie Luzina.

Na terenie gminy zlokalizowany jest Posterunek Policji. Obszarem działania obejmuje całą gminę, podzieloną na dwie Dzielnice (nr 1 i 2). Pierwszy rewir obejmuje teren Luzina, drugi zaś wsie: Kębłowo, Kochanowo, Zelew, Zielnowo, Dąbrówkę, Sychowo, Milwino, Wyszecino, Barłomino, Robakowo, Tępcz.

Na terenie miejscowości Luzino funkcjonuje monitoring, 27 kamer umieszczonych w miejscach publicznych. Zainstalowano monitoring w Robakowie. Monitoring obejmuje podgląd Otwartej Strefy Aktywności, placu zabaw, sceny na terenie boiska oraz budynku oddziału przedszkolnego w Robakowie. Koszt wykonania zadania wyniósł 12.915,00zł.

W ramach działań podejmowanych przez gminę na rzecz bezpieczeństwa realizowano budowę chodników w ciągu dróg powiatowych i gminnych, ustawiano nowe punkty świetlne, wprowadzono

zmiany w organizacji ruchu – znakowanie przejść dla pieszych, ustawianie znaków pionowych odnowienie znakowania poziomego. Wykonano 7 bezpiecznych i inteligentnych przejść dla pieszych w następujących lokalizacjach: na skrzyżowaniu ulic Robakowskiej i Młyńskiej, Of. Stutthofu i Młyńskiej, Of. Stutthofu ze Szkolną, Wilczka z Przyleśną, Wilczka z Tartaczną i na ulicy Wilczka w pobliżu Lipowej. Zadanie zostało zrealizowane w związku z podpisaną umową z ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o., na podwyższenie standardów oświetlenia. Zadanie jest rozliczane w ramach bieżącej umowy na obsługę oświetlenia drogowego. W porozumieniu z powiatem wejherowskim wybudowana została sygnalizacja świetlna na przejściu dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 1451G w Luzinie tj. ulicy Wilczka. Koszt jaki poniosła gmina wyniósł – 60.000,00zł. Na wniosek mieszkańców układano progi zwalniające na drogach o trwale utwardzonej nawierzchni.

Problemy jakie występują w tym obszarze dotyczą, przede wszystkim skarg ze strony mieszkańców, co do nadmiernej prędkości na drogach w terenie zabudowanym, co stanowi poważne zagrożenie dla pozostałych uczestników ruchu, w szczególności pieszych, w tym dzieci. Wskazują na brak reakcji w tym zakresie, ze strony Policji.

Ponadto występują zgłoszenia, co do spożywania alkoholu w miejscach publicznych, pozostawiania śmieci w miejscach publicznych. Problemem są również psy, które nie są trzymane przez właściciela na terenie ogrodzonej posesji. Często właściciele wypuszczają psy poza teren posesji, bez opieki, co stwarza zagrożenie, szczególnie dla dzieci. Mieszkańcy poruszają problem braku reakcji ze strony Policji, w tym zakresie.

Problemem gminy jest również dewastacja mienia gminnego tj. urządzeń służących rekreacji, urządzeń zabawowych na placach zabaw, wiat przystankowych, znaków drogowych, itp. Dla przykładu w roku 2019 zniszczone zostało urządzenie zabawowe na placu zabaw w Luzinie, wysokość szkody z tego tytułu wyniosła 4.428,00zł.

**Gmina Luzino otrzymała „Platynowy HIT 2019”.** 18 czerwca na zamku w Gniewie Wójt Gminy odebrał „Platynowy HIT 2019” przyznany gminie Luzino, jako „Gminie Roku” za działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego poprzez zakup nowego sprzętu dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Gminie Luzino. Hit został przyznany przez Kapitułę województwa kujawsko-pomorskiego i pomorskiego. Do projektu zarekomendowano w siedmiu kategoriach łącznie 285 zgłoszeń. Komisja Kapituły audytowała Gminę Luzino 17 maja br. – zapoznano się z zakupionym sprzętem pożarniczym w ramach projektu „Bezpieczny Powiat”, sprzętem z „Funduszu Sprawiedliwości” oraz nowym samochodem ratowniczo-gaśniczym OSP Luzino. Gmina zakwalifikowała się do grona 56 finalistów.

## **DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA GMINY. WYDATKI MAJĄTKOWE.**

### **Infrastruktura wodociągowa i kanalizacja sanitarna.**

W roku 2019 gmina kontynuowała zadanie inwestycyjne „Uporządkowanie gospodarki wodnościekowej na terenie Aglomeracji Luzino”, dofinansowane ze środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zakres zadań przewidzianych do realizacji w ramach tej inwestycji, w zdecydowanej większości został wykonany w roku 2018, w którym to na realizację zadania wydatkowano kwotę 33.153.818,43zł. Na dzień 31 grudnia 2019r. stan zaawansowania prac przedstawiał się następująco: wykonane zostały wszystkie studnie głębinowe ,oraz zbiorniki wody czystej, wybudowany został budynek stacji uzdatniania wody w Kębłowie, wykonano 90% sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie Kębłowa oraz 95% na terenie Luzina, a także

80% planowanej sieci kanalizacyjnej w miejscowości Robakowo. Do wykonania pozostały siłownie fotowoltaiczne, a także tłocznie ścieków. Zakończenie inwestycji nastąpi do końca roku 2020r. W roku 2019 na realizację zadania wydatkowano kwotę **15.290.815,31zł**. W ramach tej kwoty opłacono wydatki dotyczące robót budowlanych, jak i również sfinansowano m.in. zakup gruntu pod budowę tłoczni ścieków, dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznej, koszty nadzoru inwestorskiego, wynagrodzenia i pochodne pracowników realizujących projekt, koszty zajęcia pasa drogowego, projektów technicznych.

**Rozbudowa krótszych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.** W ramach tego zadania wykonano odcinki sieci wodociągowej w Luzinie (ulice: Lipowa – 62mb, gen. Pułaskiego – 110mb) o łącznej długości 172mb, w Kębłowie (ulice: Krótka – 81mb, Borówkowa – 196,3mb, Siewna – 85mb) o łącznej długości 362,30mb, w Sychowie (ulica Siedzikówny) o łącznej długości 165mb, w Kochanowie (ulice: Świerkowa – 78mb, Przemysłowa – 167,90mb) o długości 8245,90mb, w Bartominie (ulice: Okrężna – 345mb, Modrzewiowa – 323mb) o łącznej długości 668mb, w Robakowie (ulica Ziemska) o łącznej długości 80,30mb, w Wyszecinie (ulica Krótka), o łącznej długości 237mb, w Zelewie (ulica Długa) o łącznej długości 380 m.b. Ponadto wykonano dokumentację projektową sieci kanalizacyjnej w Luzinie przy ul. Mickiewicza oraz kosztorysy inwestorskie, przedmiary robót, pomiary powykonawcze kanalizacji sanitarnej w Luzinie przy ulicy Jaworowej. Na zadanie wydano kwotę **580.786,95zł**.

**Oplacono czynsz dzierżawny fragmentów gruntów w różnych miejscach na terenie gminy na potrzeby realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,** zgodnie z zawartymi umowami ze Skarbem Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Strzebielino z siedzibą w Luzinie. **Koszt dzierżawy wyniósł 5.849,40zł.**

**Zakupy inwestycyjne:** zakupiono urządzenie do spisywania odczytów z wodomierzy wraz z niezbędnym oprogramowaniem. Koszt zakupów inwestycyjnych wyniósł **10.494,36zł**.

**Ogółem wydatki w tym obszarze stanowiły kwotę 15.888.751,93zł.**

### **Infrastruktura drogowa.**

**W zakresie realizacji zadań inwestycyjnych, związanych z infrastrukturą drogową z budżetu gminy w roku 2019 wydano:** kwotę 2.171.651,50zł, kwotę 363.812,80zł ze środków Funduszu Sołeckiego, przeznaczoną na realizację zadań dotyczących budowy dróg i chodników, kwotę 448.788,60zł stanowiącą dotację na realizację zadań z zakresu infrastruktury drogowej będącej w zarządzie powiatu, kwotę 36.989,37zł dotyczącą dzierżawy gruntu na potrzeby inwestycji drogowej. **Łączna wielkość środków, jaka została wydatkowana na zadania inwestycyjne związane z infrastrukturą drogową wyniosła 3.021.242,27zł.** Ponadto w **styczniu 2020r.**, uregulowano należność w kwocie **1.766.809,11zł**, stanowiącą wartość części inwestycji zrealizowanych do końca grudnia 2019r. **Zatem wartość wykonanych zadań inwestycyjnych, związanych z infrastrukturą drogową z budżetu gminy w roku 2019 wynosi 3.938.468,61zł**, a wydatki ogółem w tym obszarze – 4.788.051,38zł. W ramach tej kwoty zrealizowano następujące zadania:

**Utwardzenie nawierzchni ulicy Krzywej w Luzinie** – wykonano w ramach kontynuacji zadania z roku 2018 kolejny odcinek, o długości 25m i szerokości 3m, o nawierzchni drogi z płyt typu JOMB.

**Utwardzenie ulicy Żołnierzy Niezlomnych w Luzinie** – wykonano dokumentację techniczną zadania, oraz utwardzono nawierzchnię płytami betonowymi typu JOMB na odcinku o długości 75m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Solidarności w Luzinie** – wykonano utwardzenie nawierzchni płytami betonowymi typu JOMB na odcinku ulic: od Wilczka do Jana Pawła II o długości 60m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Dobrej w Luzinie** – wykonano dokumentację techniczną zadania, oraz utwardzono nawierzchnię płytami betonowymi typu JOMB na odcinku ulic: od Wilczka do skrzyżowania z Letnią o długości 140m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie ulicy Wybickiego w Luzinie** – wykonano dokumentację techniczną zadania oraz utwardzono nawierzchnię płytami betonowymi typu JOMB (od ulicy Dobrej) na odcinku o długości 50m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Ziemskiej w Robakowie** – utwardzono odcinek drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku o długości 60m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Abrahama w Luzinie** – w ramach kontynuacji zadania z roku 2018 wykonano utwardzenie nawierzchni drogi płytami betonowymi typu YOMB na odcinku o długości 60m i szerokości 4,5m.

**Przebudowa ulicy Chabrowej w Luzinie** – wykonano kolejny odcinek drogi – od istniejącego asfaltu do ulicy Jagodowej z masy mineralno-bitumicznej o długości 175m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Zakątnej w Kębłowie** – utwardzono nawierzchnię drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku o długości 450m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Rolniczej w Kębłowie** – utwardzono nawierzchnię drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku od ulicy Konwaliowej w kierunku ulicy Zbożowej o długości 345m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie ul. Siewnej w Kębłowie** – wykonano dokumentację techniczną, obejmującą utwardzenie płytami typu JOMB, na odcinku do ulicy Leśnej o długości 250m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Strażackiej w Kębłowie** – w ramach kontynuacji zadania z 2018r. utwardzono płytami betonowymi typu JOMB odcinek drogi, o długości 180m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Herberta w Kębłowie** – utwardzono nawierzchnię drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku ulic: od Chłopskiej do Strażackiej o długości 210m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Perłowej i Twardowskiego w Kębłowie** – utwardzono nawierzchnię drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku o długości 70m i szerokości 5m wraz z odcinkiem ulicy ks. Twardowskiego o długości 70m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Andersa w Kębłowie** – wykonano dokumentację techniczną, obejmującą utwardzenie nawierzchni drogi kostką betonową nawierzchni drogi od ulicy Wiejskiej do ulicy

Jodłowej. Zrealizowano utwardzenie odcinka drogi o długości 25m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie ulicy Wspólnej w Kochanowie** – w ramach kontynuacji zadania wykonano kolejny odcinek utwardzenia nawierzchni płytami typu JOMB o długości 506m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego oraz środków Marszałka Województwa Pomorskiego z funduszu na modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych.*

**Utwardzenie ulicy Ks. Jana Twardowskiego w Barłominie** – wykonano utwardzenie kolejnego odcinka nawierzchni drogi płytami betonowymi typu JOMB do ulicy Długiej o długości 300m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie ulicy Okrężnej w Tępczu** – w ramach kontynuacji zadania wykonano utwardzenie nawierzchni drogi płytami JOMB o długości 120m i szerokości 3m.

**Utwardzenie ulicy Długiej w Tępczu** – wykonano utwardzenie płytami JOMB nawierzchni ulicy na odcinku drogi o długości 330m i szerokości 4m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie drogi dojazdowej i wykonanie miejsc parkingowych przy szkole w Wyszecinie** – wykonano w ramach kontynuacji zadania w oparciu o dokumentację techniczną obejmującą utwardzenie kostką betonową odcinka ulicy Szkolnej wraz z wjazdem na teren szkoły podstawowej i parkingiem przy budynku szkoły. Zrealizowano wykonanie miejsc parkingowych o nawierzchni z kostki betonowej.

**Utwardzenie ul. Kasztanowej w Wyszecinie** – wykonano dokumentację techniczną oraz utwardzono płytami typu JOMB odcinek drogi o długości 160m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Modernizacja ulicy Brukowej w Dąbrówce** – w ramach kontynuacji zadania wykonano utwardzenie masą bitumiczną nawierzchni drogi na odcinku o długości 100m i szerokości zmiennej od 4 do 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie ul. Królewskiej w Robakowie** – w ramach kontynuacji zadania wykonano utwardzenie drogi na odcinku:

- od ulicy Mieszka do Sobieskiego o długości 115m i 5m szerokości. Zadanie zrealizowano przy współudziale mieszkańców sołectwa, którzy ułożyli 770 szt. płyt betonowych typu JOMB zakupionych przez gminę,
- od ulicy św. Jana do ulicy Mieszka w ramach środków budżetu gminy z kostki betonowej o długości 220m i szerokości 5m.

**Utwardzenie ulicy Długiej w Milwinie** – wykonano utwardzenie nawierzchni płytami betonowymi typu JOMB na odcinku od ulicy Wejherowskiej do ulicy Różanej o długości 310m i szerokości 4,4m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Utwardzenie odcinka drogi od centrum miejscowości w kierunku Strzebielina w Zielnowie** – w ramach kontynuacji zadania wykonano utwardzenie nawierzchni drogi płytami betonowymi typu JOMB na długości 150m i szerokości 3m wraz z montażem progów zwalniających. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*



**Utwardzenie ulicy Brzozowej w Zelewie** – wykonano dokumentację techniczną i utwardzono nawierzchnię drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku od ulicy Długiej do ulicy Krótkiej o długości 180m i szerokości 5m. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Budowa chodnika w ciągu ulicy Machalewskiego w Luzinie** – wykonano dokumentację techniczną oraz wybudowano chodnik na odcinku od ulicy Kaszubskiej do parkingu przy boisku „Orlik”.

**Budowa chodnika przy ulicy Wiejskiej w Kębłowie** – wybudowano chodnik na odcinku od drogi nr 6 (DK6) do ulicy Zakątnej.

**Budowa chodnika przy ulicy Wejherowskiej w Milwinie** – w ramach kontynuacji zadania wybudowano z kostki betonowej zjazdu na ulice: Zachodnią. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Wykonanie projektu technicznego na utwardzenie ulicy Strzebielińskiej w Luzinie wraz z odwodnieniem** – opracowano dokumentację techniczną, która obejmuje utwardzenie nawierzchni drogi masą bitumiczną na odcinku od ulicy Lipowej w kierunku drogi nr 6 (DK6) na odcinku o długości około 650m i szerokości 5m wraz z budową chodników i kanalizacji deszczowej. Zadanie nie zostało zakończone z uwagi na zakres rozszerzenia projektu o dalszy odcinek tj. do projektowanego cmentarza komunalnego.

**Wykonanie projektu technicznego na utwardzenie ulicy Mickiewicza w Luzinie na odcinku od ulicy Tartacznej do ulicy Wszyńskiego** – wykonano dokumentację techniczną, która zakłada utwardzenie nawierzchni drogi płytami betonowymi typu JOMB.

**Wykonanie projektu technicznego na utwardzenie ulicy Młyńskiej w Kochanowie** – wykonano dokumentację techniczną, która swym zakresem obejmuje utwardzenie nawierzchni drogi płytami betonowymi typu JOMB na odcinku od ulicy Wspólnej w kierunku Zelewa. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Wykonanie projektu technicznego na utwardzenie ulicy Lipowej w Barłominie** – wykonano dokumentację techniczną, która swym zakresem obejmuje utwardzenie nawierzchni drogi płytami betonowymi typu JOMB wraz z budową chodnika na odcinku od ulicy Of. Stutthofu do ulicy Słonecznej. *Zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego.*

**Wykonanie dokumentacji technicznej na budowę chodnika w ciągu ulicy Wilczka w Luzinie** – wykonano dokumentację techniczną, która swym zakresem obejmuje budowę chodnika na odcinku od ul. Ceynowy do ulicy Tartacznej.

**Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1451G Kniewo-Luzino-Łebno na odcinku około 1km** – zadanie zrealizował Powiat Wejherowski przy współudziale środków budżetu gminy w formie dotacji celowej. Chodnik został wybudowany w ciągu drogi powiatowej na odcinku od ulicy Okrężnej w Luzinie do istniejących zatok autobusowych przy ulicy Of. Stutthofu w Barłominie. **Koszt zadania** wyniósł – 777.572,21zł i został sfinansowany **ze środków gminy w wysokości 388.788,60zł** oraz powiatu w wysokości 388.788,61zł.

**Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1451G w Luzinie** – zadanie zrealizował Powiat Wejherowski przy współudziale środków budżetu gminy w formie dotacji celowej. Sygnalizacja świetlna została wybudowana na przejściu dla pieszych na ulicy Wilczka w pobliżu skrzyżowania z Wyszyńskiego. **Koszt zadania** wyniósł – 125.312,40zł i został sfinansowany ze środków gminy w wysokości 60.000,00zł oraz powiatu w wysokości 65.321,40zł.

**Opłacono czynsz dzierżawny gruntu stanowiącego działki o nr 57/5, 57/4, 57/3 w Luzinie**, zgodnie z zawartą umową z PKP S.A. Gmina dzierżawi grunt, w związku z przysłą budową węzła integracyjnego. Koszt dzierżawy wyniósł 36.989,37zł.

### **Oświata i edukacja.**

**Realizacja projektu „Dobry start – program rozwoju przedszkoli Gminy Luzino”**. W ramach projektu zakupione zostały pomoce dydaktyczne (magiczny dywan z pakietem) dla szkół podstawowych w Luzinie i Kębłowie, za kwotę 15.432,00zł.

**Wykonanie ogrodzenia przy Szkole Podstawowej nr 1 w Luzinie**. Wykonano część ogrodzenia szkoły od strony ul. Szkolnej oraz od sali gimnastycznej wraz z furtką wejściową oraz bramą wjazdową. Koszt zadania wyniósł 52.337,73zł.

#### **Zrealizowano:**

- **zakup i montaż klimatyzatora w świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej nr 1 w Luzinie** – koszt zakupu i montażu wyniósł 9.970,38zł,
- **zakup i montaż monitoringu w Szkole Podstawowej w Kębłowie** – koszt zakupu i montażu wyniósł 16.000,00zł,
- **zakup zmywarko-wyparzynki do naczyń** – koszt zakupu wyniósł 4.249,00zł.

**Łącznie wydatki majątkowe stanowiły kwotę 97.989,11zł.**

### **Bezpieczeństwo publiczne.**

**Budowa drugiego garażu OSP w Zelewie**. Realizacja zadania została rozpoczęta pod koniec w roku 2018, a zadanie zostało zakończone w I kwartale 2019r. Zgodnie z umową, płatność została w całości zrealizowana w 2019r. i stanowiła kwotę 276.305,00zł.

**Zakup garażu na potrzeby OSP w Milwinie**. Zakupiono garaż o wymiarach 4mx5m o konstrukcji stalowej z profili zamkniętych, dach oraz ściany z płyt poliuteranowych o grubości 60mm, drzwi ocieplone. Garaż został posadowiony na podłożu wykonanym z betonu klasy B-20. Koszt zakupu wraz z montażem 22.607,40zł.

**Zakup piły ratowniczej dla OSP w Milwinie**. Koszt zakupu – 5.166,00zł.

**Dotacja celowa dla OSP w Luzinie**. Dotację przeznaczono na zakup zestawu do wyważania drzwi. Koszt zakup – 5.597,00zł.

**Instalacja monitoringu w Robakowie**. Koszt wykonania zadania wyniósł 12.915,00zł. Monitoring obejmuje podgląd Otwartej Strefy Aktywności, placu zabaw, sceny na terenie boiska oraz budynku oddziału przedszkolnego w Robakowie.

**Łącznie wydatki majątkowe stanowiły kwotę 322.590,40zł.**

## **Gospodarka Komunalna.**

**Oświetlenie uliczne** – wykonano dokumentację projektową oświetlenia ulicy Przemysłowej w Luzinie oraz ulic: Leśnej, Andersa i Wiśniowej w Kębłowie, ulicy Brzozowej, Sosnowej, Leszczynowej i Świerkowej w Kochanowie (*zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego*). Wykonano oświetlenie ulicy Dębowej w Luzinie (1), ul. Szkolnej w Barłominie (1) (*zadanie realizowane przy udziale środków Funduszu Sołeckiego*). Ustawiono słupy oświetleniowe w Kębłowie na ulicy Bursztynowej (2), ulica Kościuszki (2), w Luzinie ul. Jagodowa (3), ulica Malinowa (2), ulica Owocowa (3), ul. Leszczynowa (1), ulica Paraszyńska (4), w Robakowie ulica Królewska (6). Koszt realizacji zadania wyniósł **83.329,36zł. (w 2018 r. - 244.940,97zł)**.

**Instalacja gazowa** budynku mienia komunalnego (urzędu gminy przy ul. 10 Marca 11) – wykonano wewnętrzną instalację gazową w budynku, dokonano wymiany pieca węglowego na gazowy, wykonano prace montażowe wraz z uruchomieniem. Koszt realizacji zadań wyniósł **111.192,00zł**.

**Zakup wiat przystankowych** – wiatę zakupiono do sołectwa Kochanowo. Koszt zakupu wiaty wyniósł **4.600,00zł**.

**Zakup gruntów niezbędnych do realizacji zadań publicznych.** Zakupiono działkę nr 380/83 w Kębłowie za kwotę **41.801,70zł**.

**Łącznie wydatki majątkowe stanowiły kwotę 240.923,06zł.**

## **Pomoc społeczna, ochrona zdrowia.**

**Dotacja celowa**, w wysokości **5.000,00zł** dla Szpitali Pomorskich z siedzibą w Gdyni, z przeznaczeniem na **modernizację Oddziału Urologii** Szpitala Specjalistycznego im. Floriana Ceynowy w Wejherowie. Dotacja została przekazana w oparciu o zawartą umowę. Beneficjent środków w terminie przedłożył rozliczenie i sprawozdanie finansowe z otrzymanych środków.

**W ramach zakupów inwestycyjnych** zakupiono serwer dla ośrodka pomocy społecznej. Koszt zakupu wyniósł **20.000,00zł**.

**Ogółem wydatki majątkowe w obszarze pomocy społecznej, ochrony zdrowia wyniosły 25.000,00zł.**

## **Ochrona środowiska.**

**Wniesienie wkładu pieniężnego do spółki „Eko Doliny”** Spółki z o.o. z siedzibą w Łęczycach. Gmina Luzino przystąpiła do spółki w 2019r. Wysokość wkładu w roku 2019 wyniosła – **69.800,00zł**.

**W ramach zakupów inwestycyjnych** zakupiono **komputer wraz z oprogramowaniem**. W związku z zawarciem porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku a Gminą Luzino w sprawie wspólnej realizacji programu „Czyste powietrze”, utworzono stanowisko pracy w zakresie obsługi tego programu. Koszt zakupu wyniósł **4.050,00zł**.

**Ogółem wydatki majątkowe w obszarze ochrony środowiska wyniosły 73.850,00zł.**

## **Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.**

**Projekt** realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 „**Infrastruktura dla bibliotek 2016 - 2020**” – środki na wkład własny, przekazane jako dotacja w oparciu o zawartą umowę. Wysokość dotacji – **38.724,00zł**.

**Dotacja celowa dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Wawrzyńca na zadanie „Rekonstrukcja hełmu wieży kościoła pw. św. Wawrzyńca”. Koszt dotacji – 25.000,00zł.**

**Usytuowanie krzyża i kamienia pamiątkowego na byłym cmentarzu ewangelickim w Barłominie. Koszt zadania – 15.621,00zł.**

**Ogółem wydatki majątkowe w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyniosły 79.345,00zł.**

### **Kultura fizyczna i sport.**

**Projekt „Aktywne sołectwo Barłomino”** – zadanie realizowane przy współudziale dofinansowania środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (10.000,00zł). Opracowana została dokumentacja techniczna. Dokonano zagospodarowania terenu, dostawy i montażu zewnętrznej siłowni, oraz małej architektury. Wykonano oświetlenie zewnętrzne i zainstalowano monitoring. Koszt zadania wyniósł 45.990,74zł.

**Otwarte Strefy Aktywności w Gminie Luzino.** Projekt realizowany w ramach „Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018”. Opracowano dokumentację projektową zadania. Budowa Otwartych Stref Aktywności była realizowana w Kębłowie, Robakowie, Dąbrówce oraz Wyszecinie. W ramach zadania wykonane zostały roboty budowlane związane z przygotowaniem terenu, zrealizowano dostawę i montaż siłowni zewnętrznych oraz elementów małej architektury. Na realizację zadania gmina otrzymała dofinansowanie ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości 150.000,00zł. **Poniesione wydatki na ten cel, stanowiły kwotę 415.998,63zł.**

**Budowa i modernizacja obiektów rekreacyjno – sportowych w Luzinie** – opracowano dokumentację techniczną. Przewidziany zakres zadania do realizacji został wskazany w obszarze kultura fizyczna i sport. Zadanie do realizacji w roku 2020. Wydatki jakie poniesiono na realizację zadania w 2019r. stanowiły **kwotę 126,00zł**, która dotyczyła wykonania usług kserograficznych.

**Budowa Centrum Sportowego w Kębłowie.** Wykonane zostały kompleksowe roboty ziemne, związane z przygotowaniem płyty pod boisko sportowe. Na części nieruchomości powstała inwestycja w ramach Otwartych Stref Aktywności. Poniesione wydatki stanowiły kwotę **145.435,20zł**.

**Oplacono czynsz dzierżawny działki 725/3** w Kębłowie, stanowiącej boisko sportowe, zgodnie z zawartą umową ze Skarbem Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Strzebielino z siedzibą w Luzinie. **Koszt dzierżawy wyniósł 573,60zł.**

#### **W ramach zakupów inwestycyjnych:**

- **zakupiono maszynę myjącą do podłogi sali gimnastycznej** – koszt zakupu wyniósł 13.303,00zł,
- **zakupiono Quada do bieżących, pielęgnacyjnych prac przy boiskach sportowych** – koszt zakupu wyniósł 5.561,44zł,
- **zakupiono kosiarkę do koszenia boisk położonych na terenie sołectw** – koszt zakupu wyniósł 9.999,00zł,
- **zakupiono i zamontowano siatkę piłkochwytu na sali gimnastycznej** – koszt zakupu i montażu wyniósł 19.065,00zł,
- **zakupiono sprzęt komputerowy** – koszt zakupu wyniósł 4.030,00zł.

**Poniesione wydatki w obszarze kultura fizyczna i sport wyniosły 660.082,61zł.**

## Administracja publiczna.

Zrealizowano zakupy majątkowe na łączną kwotę 62.315,97zł. W ramach tej kwoty zakupiono sprzęt komputerowy, w tym serwer, meble biurowe, niszczarki.

## Wydatki majątkowe według poszczególnych obszarów.

Obszar wydatków majątkowych:	Kwota wydatków majątkowych:	
	Rok 2018	Rok 2019
Infrastruktura wodociągowa i kanalizacji sanitarnej	33.754.641,47zł	15.888.751,93zł
Infrastruktura drogowa	6.982.433,59zł	3.021.242,27zł (+1.766.809,11zł)*
Oświata i edukacja	7.420.527,73zł.	97.989,11zł
Bezpieczeństwo publiczne	803.152,00zł	322.590,40zł
Gospodarka komunalna	483.602,55zł.	240.923,06zł
Pomoc społeczna, ochrona zdrowia	9.279,00zł	25.000,00zł
Ochrona środowiska	132.483,00zł.	73.850,00zł
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	178.240,50zł.	79.345,00zł
Kultura fizyczna i sport		660.082,61zł
Administracja publiczna	116.790,67zł.	62.315,97zł
Ogółem:	49.881.150,51zł	20.471.284,44zł

\*wartość inwestycji zrealizowanych w roku 2019, z terminem zapłaty w roku 2020

## Nie zrealizowano następujących zadań inwestycyjnych:

**Budowa świetlicy wiejskiej w Robakowie** – zadanie zaplanowane do realizacji w ramach środków Funduszu Sołeckiego. Nie zostało wykonane z uwagi na brak odpowiedniego zabezpieczenia środków finansowych w budżecie gminy na jego realizację.

Wykonanie **projektu technicznego** rozbudowy budynku Gminnego Przedszkola Publicznego w Luzinie. Odstąpiono od zadania, z uwagi na podjęcie decyzji dotyczącej budowy przedszkola w nowej lokalizacji.

„Odnawialne źródła energii oraz instalacje solarne na terenie Gminy Miasta Redy i Miasta Puck, Gminy Luzino, Łęczyce, Linia i Gniewino”, realizowanego w ramach *Działania 10.3.1 Odnawialne Źródła Energii Osi Priorytetowej 10 Energia* Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Przedsięwzięcie w trakcie realizacji. W roku 2019 nie poniesiono wydatków Realizacja projektu została wydłużona do 31 grudnia 2020r.

## INFORMACJE DOTYCZĄCE BUDŻETU GMINY.

### Dochody.

Rok	2018	2019
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	23,88%	34,52%
Wykonanie dochodów ogółem	108.681.592,99zł	108.928.260,59 zł
Wykonanie dochodów własnych	25.957.257,04zł	37.597.833,56 zł

Wykonanie dochodów ogółem na koniec 2019r. było zbliżone do wykonania z roku poprzedniego. Wpływ na wielkość tych dochodów w 2019r. miały środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa na realizację „Programu 500+”. Program, w roku 2019 został rozszerzony o przyznanie środków na pierwsze dziecko. Wykonanie dochodów własnych w roku 2019 znacząco wzrosło w stosunku do wykonania z roku ubiegłego. Sytuacja ta wynikała z faktu, że kwotę wykonania tych dochodów w roku 2019 zasiliły środki pochodzące ze zwrotu odzyskanego podatku VAT. Zwrot dotyczył dokonanego odliczenia podatku VAT od wydatków poniesionych na realizację zadania „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Luzino”.

#### Wydatki majątkowe.

Rok	2018	2019
Wykonanie – wydatki ogółem (udział wydatków majątkowych w ogólnych wydatkach)	37,86%	18,06%
Wykonanie – wydatki ogółem	131.737.693,82zł	113.394.920,59 zł
Wykonanie – wydatki majątkowe	49.881.150,51zł	20.471.284,44 zł

W roku 2019 wykonanie wydatków inwestycyjnych było znacząco niższe, niż w okresie poprzednim. Sytuacja ta spowodowana była realizacją w roku 2018 większości robót budowlanych związanych z zadaniem „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Luzino”.

**Zadłużenie ogółem** wynikające z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek to kwota 38.063.400,00zł.

**Zadłużenie** wynikające z umowy leasingowej zawartej na zakup samochodu „Mercedes Benz” – 263.362,51zł.

**Ogółem zadłużenie gminy na dzień 31.12.2019 roku wyniosło 38.326762,51zł, co stanowi 35,19% zrealizowanych dochodów gminy za rok 2019.**

Wolne środki : 5 275 941,22 zł

Obsługa zadłużenia: 842 384,84 zł

W związku z realizacją budżetu i szeregiem zdań nałożonych na samorząd, gmina nie jest w stanie z uzyskiwanych dochodów, realizować zadań o charakterze inwestycyjnym. Aby temu sprostać, zmuszona jest korzystać z kredytów i pożyczek bankowych. Wielkość zobowiązań finansowych ciążących na gminie, związana jest z realizacją przedsięwzięć majątkowych.

#### Wykonanie dochodów (w tym PIT, CIT i podatek od nieruchomości).

Rok	2018	2019
Plan dochodów ogółem:	112.331.240,67zł	119.446.177,02 zł
Wykonanie ogółem , w tym:	108.681.592,99zł	108.928.260,59 zł
PIT	11.768.227,00zł	13.781.399,00 zł
CIT	102.337,79zł	108.618,34 zł
Podatek od nieruchomości	5. 309.310,12zł	5.602.038,71 zł

W roku 2019 odniesieniu do roku 2018 zauważalny jest wzrost wpływu dochodów z udziału gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Sytuacja ta jednak, w przyszłości może ulec zmianie, w wyniku wprowadzonych pod koniec 2019r. zmian w przepisach podatkowych, które dotyczyły zwolnienia z podatku osób do 26 roku życia, podniesienia wielkości kosztów uzyskania przychodu ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej oraz obniżenia stawek podatkowych. Biorąc to pod uwagę, wielkości te mogą być niższe. Gmina jednak, nie jest w stanie oszacować ewentualnego zmniejszenia wpływów, gdyż nie jest w posiadaniu danych, na podstawie których można dokonać analiz.

#### Wykonanie wydatków.

Rok	2018	2019
Plan wydatków	140.663.282,72zł	127.847.118,24 zł
Wykonanie wydatków	131.737.693,82zł	108.928.260,59 zł

Kwota zaplanowanych wydatków ogółem w 2019r. jest niższa w porównaniu z rokiem 2018. Wpływ na to miała w dużej mierze realizacja przedsięwzięcia „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Luzino”.

#### Deficyt.

Rok	2018	2019
Planowany wynik (deficyt)	-28.332.045,05zł	- 8.400.941,22 zł
Wykonanie (deficyt)	-23.056.100,83zł	- 4.466.660.00 zł

W tym miejscu, również należy wspomnieć, że wielkość wyniku finansowego (deficytu budżetu) osiągniętego w roku 2018 miała ścisły związek z przywołanym wyżej zadaniem inwestycyjnym. Wynik ten jest zauważalnie wyższy od tego, z jakim zamknął się rok 2019.

#### Wieloletnia prognoza finansowa. Harmonogram spłat zadłużenia.

Rok	Splata rat kapitałowych	Kwota ustawowych włączeń określonych w art.243 u. o. f. p	Kwota długu	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 u. o. f. p w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy
2020	3 343 108,00	0,00	37.917.146,46zł	4,88%	4,76%
2021	4 813 136,00	0,00	33.012.502,41zł	6,32%	8,23%
2022	4 717 936,00	0,00	28.214.422,00zł	5,94%	14,15%
2023	4 677 236,00	0,00	23.536.984,00zł	5,56%	17,85%
2024	4 422 236,00	0,00	19.114.748,00zł	5,06%	18,45%
2025	3 498 100,00	0,00	15.616.648,00zł	3,83%	18,10%
2026	2 973 892,00	0,00	12.646.756,00zł	3,22%	18,58%

2027	2 973 892,00	0,00	9.668.864,00zł	3,11%	19,37%
2028	2 973 892,00	0,00	6.694.972,00zł	3,05%	20,28%
2029	2 973 892,00	0,00	3.721.080,00zł	2,91%	20,66%
2030	1 973 892,00	0,00	1.747.188,00zł	1,90%	21,07%
2031	623 892,00	0,00	1.123.296,00zł	0,61%	21,05%
2032	518 312,00	0,00	604.984,00zł	0,49%	20,42%
2033	201 668,00	0,00	403.316,00zł	0,19%	19,59%
2034	201 668,00	0,00	201.648,00zł	0,19%	19,28%
2035	201 648,00	0,00	0,00zł	0,18%	19,39%

Dane liczbowe wynikające z wieloletniej prognozy finansowej gminy na lata 2020-2035 w zakresie wskaźnika planowanej łącznej kwoty zobowiązań oraz dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art.243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, w poszczególnych latach, informują o bezpiecznej sytuacji, gdyż wskaźniki spłaty zobowiązań, nie przekraczają dopuszczalnych górnych wysokości.

## INFORMACJA DOTYCZĄCA REALIZACJI UCHWAŁ.

W roku 2019 Rada Gminy Luzino podjęła łącznie 173 uchwały. Podejmowane uchwały dotyczyły:

Lp.	Uchwała dotyczy:	Kadencja Rady Gminy 2018 - 2023	
		2018	2019
1.	Budżetu gminy	25	23
2.	Zaciągnięcia kredytów i pożyczek	3	1
3.	Udzielenia dotacji i ich zasad	7	7
4.	Podatków, opłat	9	14
5.	Przyjęcia i zatwierdzania sprawozdań	5	5
6.	Nabycia, zamiany i sprzedaży nieruchomości	18	10
7.	Dzierżawa nieruchomości	1	1
8.	Sprzedaży prawa własności, Nieodpłatnego przekazania udziałów w prawie własności	2	0
9.	Nadania nazw ulic i ich zmiany	14	16
10.	Przystąpienia do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich uchwalanie	17	16
11.	Przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	1	2
12.	Przystąpienia gminy do projektów	2	0
13.	Statutów, regulaminów i ich zmian	18	24
14.	Strategii, planów, programów	22	12
15.	Organów gminy	30	16

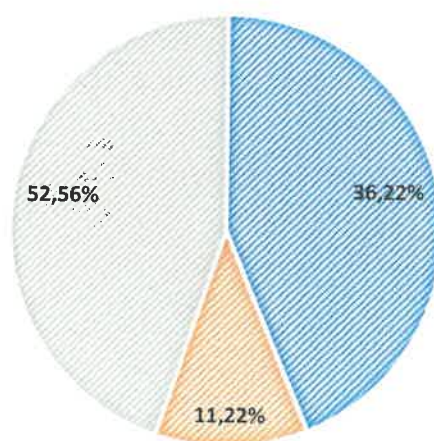


16.	Sprzedazy i podawania napojów alkoholowych	2	0
17.	Zasad ponoszenia odpłatności, zasad wydatków, kryteriów dochodowych, dla osób korzystających z pomocy społecznej	4	2
18.	Rozpatrzenia skarg, wniosków i petycji	3	6
19.	Zawierania i rozwiązywania porozumień	0	1
20.	Przystąpienie do stowarzyszeń	0	2
21.	Jednostek organizacyjnych gminy	13	4
22.	Kategorii dróg	0	1
23.	Zadań majątkowych	0	1
24.	Nadania zasłużonych tytułów	0	9
<b>Ogółem</b>		196	173

Na 173 uchwały podjęte w 2019r. przez Radę Gminy Luzino, 84 uchwał, dotyczyło przepisów prawa miejscowego, które zgodnie z art.13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ogłaszane są w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Publikacja w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, dotyczy również uchwał w sprawie budżetu gminy i wieloletniej prognozy finansowej (art.13 pkt 7 ustawy, o której mowa wyżej), których w roku 2019 podjęto w liczbie – 23. Uchwały dotyczące przepisów prawa miejscowego, jak i budżetu gminy zostały skierowane przez Wójta Gminy do publikacji. Uchwały stanowiące przepisy prawa miejscowego wchodziły w życie, po upływie 14 dni od daty ich publikacji, bądź w terminie wskazanym w uchwale, w przypadku uchwał, dla których przyjęty jest dłuższy okres wejścia w życie uchwalonych przepisów. Uchwały budżetowe, jak i pozostałe, które nie stanowią przepisów prawa miejscowego, wchodziły w życie z dniem podjęcia.

**Udział %, uchwał stanowiących przepisy prawa miejscowego, przedstawia się następująco:**

■ uchwały stanowiące przepisy prawa miejscowego ■ uchwały budżetowe ■ pozostałe uchwały

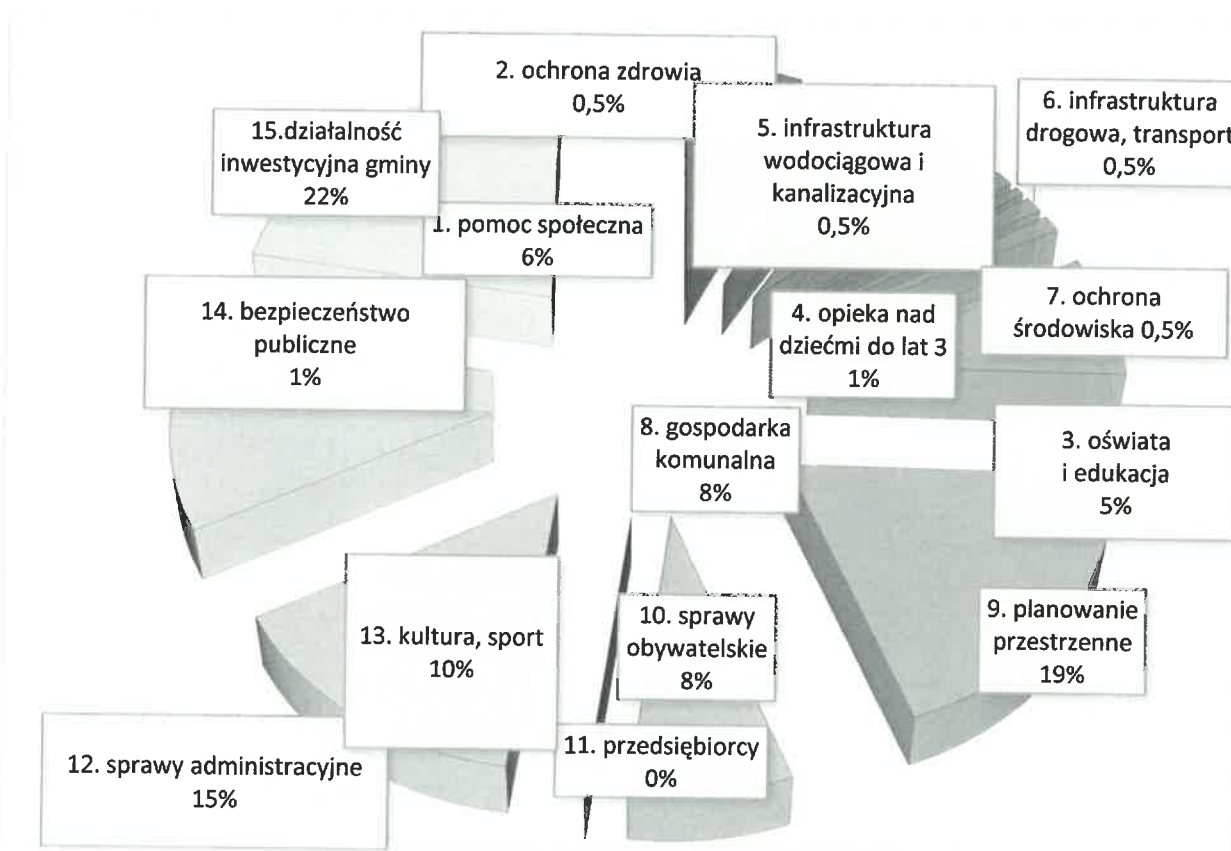


Podjęte uchwały w 2019 r., stanowiące prawo miejscowe, dotyczyły: nadawania nazw ulic, uchwalania planów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i ich zmian, nadawania statutów: gminy, jednostek budżetowych, sołectw, ustalania wysokości stawek podatkowych i opłat, w tym za zajęcie pasa drogowego, pobyt dziecka w żłobku, za korzystanie z wychowania przedszkolnego, zwolnień w podatku od nieruchomości, obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego, określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych, wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, za pobyt w mieszkaniach chronionych, podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie posiłku, określenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Luzino, programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Luzino, ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Luzino oraz określenia granic obwodów tych szkół, ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, uchwalenia „Regulaminu w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach prowadzonych przez Gminę Luzino”, uchwalenia „Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Luzino”, realizacji przez Gminę Luzino Programu „Opieka wytchnieniowa”, zaliczenia dróg w Luzinie do dróg publicznych o kategorii dróg gminnych, wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt”.

Podjęte uchwały dotyczyły następujących obszarów, wskazanych w raporcie:

Lp.	Obszar	Kadencja Rady Gminy 2018 - 2023	
		2018	2019
1.	Pomoc społeczna	10	12
2.	Ochrona zdrowia	1	3
3.	Oświata i edukacja	10	10
4.	Opieka nad dziećmi do lat 3	2	2
5.	Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna	1	1
6.	Infrastruktura drogowa, transport	1	2
7.	Ochrona środowiska	1	2
8.	Gospodarka komunalna	23	15
9.	Planowanie przestrzenne	32	35
10.	Sprawy obywatelskie	23	14
11.	Przedsiębiorcy	2	0
12.	Sprawy administracyjne	37	28
13.	Kultura, sport	10	18
14.	Bezpieczeństwo publiczne	2	2
15.	Działalność inwestycyjna gminy	41	29
	<b>Ogółem</b>	<b>196</b>	<b>173</b>

Udział %, uchwał w poszczególnych obszarach, przedstawiał się następująco:



Podjęte w 2019 r. przez Radę Gminy Luzino uchwały zostały wprowadzone w życie i są realizowane w bieżącej działalności gminy. Uchwały, przyjęte z okresem obowiązywania na rok 2019, zostały zrealizowane. Uchwały wykonane. Zgodnie z przepisami art. 90 ustawy z dnia 8 marca 1990r., uchwały w ramach nadzoru, w terminie 7 dni, od ich podjęcia były przekazywane według właściwości Wojewodzie Pomorskiemu oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Gdańsku.

W stosunku do uchwały nr IX/77/2011 Rady Gminy Luzino z dnia 28 czerwca 2011r. w sprawie określenia trybu, sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Luzino oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania została zaskarżona przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku i wyrokiem sądu sygn. akt III SA/Gd 669/19 z dnia 12 grudnia 2019r. stwierdzona została nieważność §2, §4 ust.1 i ust.2, §9 ust.2 pkt 4, §11 ust.1 zdanie trzecie i ust. 2, §21 i §26 ust.1 załącznika do uchwały, który jest prawomocny.

## DZIAŁANIA INFORMACYJNO - PROMOCYJNE.

Działania informacyjno - promocyjne w roku 2019, obejmowały:

1. Prowadzenie strony [www.luzino.eu](http://www.luzino.eu), na potrzeby m.in.:
  - bieżących informacji, komunikatów ważnych dla mieszkańców,

- informacji dotyczących działalności organów gminy
  - zapowiedzi i relacji z wydarzeń,
  - zamieszczania nagrań wideo z Sesji Rady Gminy Luzino,
  - newslettera.
2. Prowadzenie oficjalnych kont Gminy Luzino w mediach społecznościowych, tj. na portalach: Facebook, Instagram i Twitter, w celu zamieszczania:
- aktualności gminnych, podejmowanych przez organy gminy działań,
  - postów - reakcji na różne święta i szczególne dni w roku wraz z życzeniami dla poszczególnych grup, np. wpis na Dzień Sołtysa, Dzień Matki, Pierwszy Dzień Lata, Święto Policji itp.,
  - ciekawostek historycznych dotyczących Gminy Luzino.

Warto zaznaczyć, że według statystyk prowadzonych przez portal Facebook oficjalne konto Gminy Luzino na Facebooku obserwuje 4.042 osób (konto założone w kwietniu 2015r.). Dane demograficzne grupy odbiorców: 72% kobiety, 28 % mężczyźni. Największą grupę odbiorców stanowią osób w wieku od 25-44 lat.







Należy również nadmienić, że na podstawie statystyk prowadzonych przez portal Facebook w zestawieniu gmin wiejskich powiatu wejherowskiego\* Gmina Luzino plasuje się na 2 miejscu, jeśli chodzi o reakcje, komentarze, udostępnienia i polubienia strony. Co istotne, wszystkie reakcje użytkowników nie są wynikiem płatnych kampanii marketingowych i płatnych postów, tj. reklam.

Strony do obserwowania

Porównaj statystyki swojej strony i postów z podobnymi stronami na Facebooku

[Dodaj strony](#) [Utworz post](#)

Reakcje, komentarze i udostępnienia

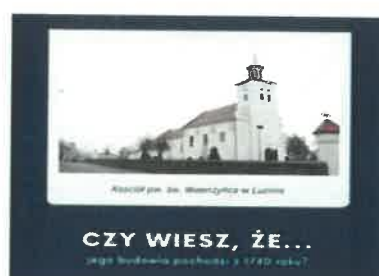
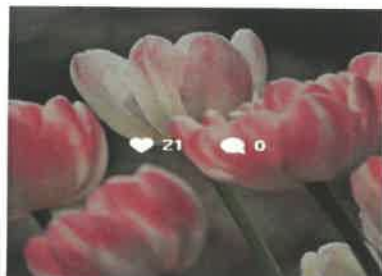
Strona	Łączna liczba polu	W stosunku do ze	Posty w tym tygodniu	Interakcje w tym tygodniu
1  <b>Gmina Szemud</b>	5.1K	▲ 0,1%	6	3.8K
TY 2  <b>Gmina Luzino</b>	3.9K	▲ 0,3%	7	2.4K
3  <b>Gniewino dobre miejsce</b>	3.5K	0%	5	454
4  <b>Gmina Wejherowo</b>	3.4K	0%	5	1.2K
5  <b>Gmina Choczewo</b>	2.5K	0%	14	775
6  <b>Urząd Gminy Linia</b>	798	0%	1	64

Bądź na bieżąco z obserwowanymi przez Ciebie stronami. [Uzyskaj więcej polubień](#)

Źródło: [www.facebook.com](http://www.facebook.com).

\*W zestawieniu brakuje Gminy Łęczyce, która nie prowadzi oficjalnego konta Gminy na portalu Facebook.

Z kolei według statystyk prowadzonych przez portal Instagram oficjalne konto Gminy Luzino na Instagramie obserwuje 509 osób (konto założone w kwietniu 2019r.). Dane demograficzne grupy odbiorców: 71% kobiety, 29% mężczyźni. Największą grupę odbiorców stanowią osoby w wieku 25-34 lat. Dużą popularnością na Instagramie cieszą się wpisy z cyklu „Czy wiesz, że..”, które są skierowane do młodego grona odbiorców. Są to wpisy dot. lokalnych ciekawostek i informacji.



Źródło: [www.instagram.com/6](http://www.instagram.com/6) z 139 wpisów.

3. Nawiązanie współpracy (wrzesień 2019r.) z firmą CityWay, właścicielem bezpłatnej aplikacji mobilnej !goGminaLuzino. W module aplikacji AKTUALNOŚCI GMINNE pracownik urzędu wprowadza i wysyła:
  - treści informacyjne z Urzędu Gminy Luzino i jednostek organizacyjnych Gminy Luzino,
  - komunikaty i ostrzeżenia z Urzędu Gminy Luzino,
  - powiadomienia Push.
4. Prowadzenie Biuletynu Informacji Publicznych, tj. [bip.luzino.pl](http://bip.luzino.pl), w celu zamieszczania informacji dotyczących bieżącej działalności organów gminy, w tym obwieszczeń, oświadczeń, raportów, protokołów itp.
5. Współpracę z mediami:
  - Nadmorską Grupą Medialną (Telewizja TTM, Radio Norda.FM, portal Nadmorski24.pl) – program Wieści z Luzina (4 newsy miesięcznie zlecone do nagrania przez Urząd Gminy Luzino emitowane na antenie stacji TTM oraz do oglądania na stronie [www.telewizjattm.pl](http://www.telewizjattm.pl), rozmowy w studio radia Norda FM z osobami wyznaczonymi przez Urząd Gminy, aktualności z gminy na portalu Nadmorski24.pl).
  - Radiem Kaszëbë – spoty zapowiadające wydarzenia odbywające się na terenie Gminy Luzino, aktualności i relacje z wydarzeń, rozmowy w studio radia z osobami wyznaczonymi przez Urząd Gminy.
  - Dziennikiem Bałtyckim – dwie strony formatu gazetowego aktualności z Gminy Luzino, w każdy ostatni piątek miesiąca.
6. Redakcję i skład Gminnego Biuletynu Informacyjnego Rady i Wójta Gminy Luzino.
7. Organizację gminnych wydarzeń, w tym m.in. organizacja odsłonięcia i poświęcenia krzyża i kamienia upamiętniającego pochówek Rodziny Żelewskich herbu Brochwicz - właściciele majątku Barłomino, które odbyło się 30 października 2019r, czy współpraca przy organizacji Jubileuszu XXV-lecia Chóru Lutnia z Luzina, które odbyło się 19 października 2019r.

8. Przygotowywanie materiałów promocyjnych na potrzeby gminy.
9. Zakup materiałów promocyjnych na potrzeby organizowanych spotkań, wydarzeń.

Wydatki z tego tytułu w roku 2019 wynosiły – 106.640,68.

## **INFORMACJA DOTYCZĄCA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH.**

Gmina Luzino posiada następujące dokumenty strategiczne:

- Strategię Gminy Luzino na lata 2016 – 2025, przyjętą uchwałą nr XXIII/224/2016 Rady Gminy Luzino z dnia 14 października 2016r., zmienioną uchwałą nr XXXI/350/2017 Rady Gminy Luzino z dnia 17 lipca 2017 r. oraz uchwałą nr XLII/493/2018 Rady Gminy Luzino z dnia 22 maja 2018 r.,
- Strategię rozwiązywania problemów społecznych Gminy Luzino na lata 2016 – 2022 przyjętą uchwałą nr XIII/140/2015 Rady Gminy Luzino z dnia 14 grudnia 2015r.,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Luzino na lata 2016 – 2019, z perspektywą do 2023, przyjęty uchwałą nr XXIII/221/2016 z dnia 14 października 2016r.,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Luzino na lata 2015 – 2020 przyjęty uchwałą nr XIII/139/2015 Rady Gminy Luzino z dnia 14 grudnia 2015r.,
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Luzino na lata 2018 – 2021, przyjęty uchwałą nr XLI/478/2018 rady Gminy Luzino z dnia 9 maja 2018r.

Cele strategiczne wskazane w Strategii Gminy Luzino:

- zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców Gminy Luzino, realizowane są poprzez przyjęte cele operacyjne tj. budowanie kapitału społecznego, integrację mieszkańców gminy, promowanie lokalnych liderów i inicjatyw społecznych, podwyższenie poziomu edukacji i zwiększenie kompetencji zawodowych mieszkańców gminy, poprzez przyjęte kierunki działań wskazane w obszarze: sprawy obywatelskie, kultura, sport, edukacja, opieka nad dziećmi do lat 3, ochrona zdrowia, pomoc społeczna raportu,
- przedsiębiorczość i dobre warunki do inwestowania bazą rozwoju gospodarczego, realizowane są poprzez cele operacyjne promocja gminy jako atrakcyjnego obszaru lokowania inwestycji, wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kulturowego do rozwoju sektora rekreacji i turystyki, przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy, tworzenie warunków do rozwoju MŚP, poprzez przyjęte kierunki działań wskazane w obszarze: ochrona środowiska, kultura, sport i rekreacja, przedsiębiorcy, pomoc społeczna raportu,
- ład przestrzenny i zrównoważone środowisko filarami rozwoju gminy, poprzez cele operacyjne budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej, turystycznej, technicznej i drogowej Gminy, estetyzacja gminy i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii i gospodarki niskoemisyjnej, poprzez przyjęte kierunki działań wskazane w obszarach: infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, infrastruktura drogowa i transport, planowanie przestrzenne, bezpieczeństwo publiczne, gospodarka komunalna, ochrona środowiska, działalność inwestycyjna raportu.

Cele strategiczne wskazane w Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Luzino:

- przeciwdziałaniu ubóstwu i bezrobociu,
- profilaktyka i ochrona zdrowia, problemy osób starszych, pomoc osobom niepełnosprawnym,
- opieka nad rodziną, bezpieczeństwo publiczne, partnerstwa lokalnych społeczności,

- pomoc na rzecz osób dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zagrożonych uzależnieniem,

realizowane są poprzez przyjęte kierunki działań w obszarze: pomoc społeczna, przedsiębiorcy, sprawy obywatelskie w raporcie.

Cel strategiczny wskazany w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej – poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na zmniejszenie zużycia energii, paliw w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych, poprawa efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania energii ze źródeł energii odnawialnych w sektorach na które gmina ma wpływ oraz kreowanie możliwości przechodzenia w kierunku gospodarki niskoemisyjnej w sektorach, na które gmina nie ma wpływu, realizowany jest poprzez przyjęte do realizacji cele szczegółowe: poprawa efektywności energetycznej budynków, efektywne wykorzystanie infrastruktury gminnej, zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w obszarach: ochrona środowiska, gospodarka komunalna, infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, działalność inwestycyjna raportu.

Z realizacji Programu ochrony środowiska został sporządzony raport obejmujący lata 2017 – 2018 Gminy Luzino. Kolejny raport zostanie przygotowany w roku 2020. W raporcie wskazano, iż zadania wyznaczone do realizacji w programie zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z zamierzeniami inwestycyjnymi. Zadania realizowane były w obszarach: ochrona środowiska, infrastruktura drogowa i transport, infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna, działalność inwestycyjna raport o stanie gminy.

## SPIS TREŚCI:

1.	<b>Mieszkańcy gminy</b>	<b>2</b>
2.	<b>Pomoc społeczna</b>	<b>3</b>
3.	<b>Ochrona zdrowia</b>	<b>5</b>
4.	<b>Oświata i edukacja</b>	<b>7</b>
5.	<b>Opieka nad dziećmi do lat 3</b>	<b>13</b>
6.	<b>Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna</b>	<b>13</b>
7.	<b>Infrastruktura drogowa, transport</b>	<b>18</b>
8.	<b>Ochrona środowiska</b>	<b>21</b>
9.	<b>Gospodarka komunalna</b>	<b>27</b>
10.	<b>Planowanie przestrzenne</b>	<b>30</b>
11.	<b>Sprawy obywatelskie</b>	<b>33</b>
12.	<b>Przedsiębiorcy</b>	<b>37</b>
13.	<b>Sprawy administracyjne</b>	<b>40</b>
14.	<b>Kultura, ochrona dziedzictwa narodowego</b>	<b>44</b>
15.	<b>Kultura fizyczna i sport</b>	<b>47</b>
16.	<b>Bezpieczeństwo publiczne</b>	<b>49</b>
17.	<b>Działalność inwestycyjna gminy</b>	<b>52</b>
18.	<b>Informacja dotycząca budżetu gminy</b>	<b>60</b>
19.	<b>Informacja dotycząca realizacji uchwał</b>	<b>63</b>
20.	<b>Działalność informacyjno - promocyjna</b>	<b>66</b>
21.	<b>Informacja dotycząca dokumentów strategicznych</b>	<b>69</b>